

Hebrew Union College - Jewish Institute of Religion

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

Cincinnati, Ohio
Manuscript No.

This text is from the collection of the Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, which holds all copyrights therein. These images may be downloaded or printed for personal use, but may not be reproduced in any publication without the prior permission of Hebrew Union College – Jewish Institute for Religion. For further information, please contact Laurel Wolfson, Administrative Librarian, lwolfson@huc.edu, (513) 487-3274

1

9

2

חקי משפט

[משפטן ערוך מאורי חסן משפט]

Paper. 17.5 x 10.5 cm. 88 leaves (4 preliminary, 1-74 written, 75-84 blank). About 44 lines to a page, part in square, part in German rabbinic. Copied from the Dyhernfurth 1701 printed edition, leaves 1-112 (leaves 113-114 left uncopied).

Owner (1833): אברהם אילן דיין ומגיד דק"ק ליסא אב"ד דק"ק ש"א (preliminary leaf 2b-3a). Provenance: S. Kirschstein Collection.

No. 192.

חקי משפט,

The catchwords of the laws of המשפט, arranged in alphabetical order, by

[ישראל שמואל בן משה הרופא קליפארא (קליפארי)]

with a commentary by

[משה יקוחיאל קויפמן הכהן].

The work was not finished by the copyist. The end of it:

אם נחאכסנו אצל יהודים ע"י הפרירר או מזליה גרם

is corresponding to f.112^v of the ed. pr. (Dyhernfurth, 1701); the ed. has 114 folia.

On the one fly-leaf is written:

Dieses Buch gehört dem H. Abraham Isaac Kett aus
Lissa den 17ten April 1833.

On the second fly-leaf is written:

זה הספר שיך להמאור הגדול החריף ובקי המופלא
ומופלג כשיח סוהר"ר אברהם איצק ד"ן ומגיד
דק"ק ליסא אב"ד דק"ק שך

Paper. Bound. 17.5 by 10.5 cm. 74 folia (and many blank).

The number of lines vary considerably in the text as well as in the commentary. Seven quires.

German square and Rashi character of the eighteenth to the beginning of the nineteenth century.

הקרקע נקנית מטעמין כשהיא צבירה בקרקע וכן המטעמין וכן
או בעיר אחר י צבירה בקרקע וכן המטעמין וכן המטעמין
וכן אגב עבד כפופ וישן ומטעמין שיש וכן המטעמין
או אגב עבד כפופ וישן ומטעמין שיש וכן המטעמין
או אגב עבד כפופ וישן ומטעמין שיש וכן המטעמין

יה לטון השע דידן המקנה הקרקע ומטעמין כא' טון מקנה הקרקע נקנית המטעמין וכן
לפניו לה מקנתו (בדה סי' כ"ב) כפי יהי שפע ייתן להם אציהם מתנות כמות נספ
יהב ומגלות עם ערים בצורות כהודיה ל' לנתן להם המטעמין כנקנין אגב העב
סנתן להם: בהמות כמטעמין בדיניהם אלו: ל' עין ס' פני משה סי' צ"א: כ"א
דמונחין על הקרקע סן נקנין עם הקרקע אפילו לא אקר ללוקח תיקנה אגב הקרקע ה' ל'
קנה אגב י וליא אף בצבורין צל קנה אגב וכפ' רמ"א י ובהסמך וקרא פסולין הקרקע
מאומר לדעתו כללכ' ה' קנה בתורת מצד: ויה אונו אלל דעת מהרין והרב המגיד:
בשאר פוסקים מוכח דאפי' בחצר המשתמר לא מהני צבורין י והטעם נל דאין
קנה אלל כשהוא כבד חצירו משאלכ' הכל בחצירו ומתנהו באלן כאלח (ס' ד)
מהט' השמיט האון המרכי ל"א הל' וק"ל: ו נסע דידן ס' ומקנין אגב
לא אף סקצין אצלו ולין יודעין איה לו קרקע כיון שכתב לו כן כשטר נאמן על
עצמו עיי' נסע דידן סי' קי"ב וסי' ר"ז ס' ובהריב"ב פ' חזה דכפי העיני' ל' ס' ו
כהכ' לו בית הקברות בשותפות יכולין הן להקנות אגבן מטעמין: ז וכפ' הספסע
וכלל כהלכות גמס' כדעת החולקין שהביא רמ"א י והט' מיישב קושי' הספסע על
הלכות ומסיק לפסוק בהספסע (יכל גמ' השמיט האון המוכר ל' מולקין
שהביא רמ"א) ח' דאלל הל' חצר מהלכת לאינה קונה: ט' וכפי ענין לעבד
דעת גפני עצמו ובעיניו איהא מאומר לדעת האדון: י' לאו כיון מקנה
העבד קנה המטעמין אגבן בתורת אצוהו: י"א פ' כשהיא כפופת ר'
קנה אף הכלים שעליו: י"ב לאפיקו אם היה פחות אדנותי וכדמסיק' ל' ס'
הט' כחול מיעונו דעד שתת' הוי מחילה במקח או במעות אף שהיא עולה
הרבה: י"ג בשניהן נתאנה המוכר בשתית ואף בשם בחמה הוי שתות
במקח ויית' משתות במעות הוי כשתחלק חמם שקיבל לשם חלקי' לא
ידיע לחלק בא' דינה פחות שתית מדינה יהוא נתאנה בדינה אלל שתן
מקח הוא שם דינה בחמם י לוי' בשם הוי שתות מעות י ופחות משתות
מקח י כשתחלק טבע לשם חלקים ידיע לחלק דינה ושתית יהוא נתנו
בעד שם דנריום גחוא אונאה שתית מקח פחות שתית מדינה י והה' איפכא
כשתאנה הלוקח

המקרה קיים ומחזיר האונאה פחות מכך אפי פרוטה כגון שמכר
עוד שבע שנים ופרוטה לא יחזיר לו כלום מכר לו יתר על
שתות אפילו כל שהוא כגון שוה שיש בחמש פחות פרוטה
או שוה חמש בשיש ופרוטה) המקרה בטל לנמרי אשגהן יכולין
לחזור עד כדי שיראה לתגר או לקרוביו דהיינו הלוקח שהמקח
בידו ויכול להראותו אבל המוכר שאיך המקח בידו חוזר לעולם
ואם יש

בשטחנה הלוקח על ומשוב עד זה . מה כיון שיש שתי א בשה אף בצד השני הוא
יותר משתת או פחות משתת מל דין אונאה עליו ולא דין ביטול מקח לודין
מחילה (ועיל מה סעיף יט) : יד בשנתן נתאנה הלוקח : טו ובשע דין
בשע בשע ופרוטה : מה שהקשה המל על הרמבם והטור כמס הסמע
כ' סט' עליו דכל היבא לאפשר לקרותו כמס שתי מעות אזלין בתריה
בשע בשעין עליו אם שתי בדי אוליין נתי המקח ההפכל הוא כל שיש לו
שתי מאיזה צד סיפיה אזלין בתרו ואין למדין סך קטן מסך גדול אלא
מכמים השני מדותיהם דבשתי תליא שילתא יהי בשיה ס' בל ופרוטה
כיון שעל האונאה אין אם שתי בדי אוליין נתי המקח לחוק והוי מחילה
וכמשמעות דברי המרדכי שהביא רמ' בשע ס' : ומיישב תמיהת הסמע
ס' יא על ומא עס : טז דכל פחות משתת דרך הכל למחול בושע
כט' סעיף ו ינל דבשעינו כרי פחות משתת ירכס להחזיר לו : לא יקבל
מכאנו דמלא הוי מחילה ונל דים דם המחזיר ירה שמים יתן לו דרך מתנה
עכ"ל : יז (בזה נתאנה המוכר יותר משתת) ובשע דין כתב שזה פנ פחות
פרוטה : יח בזה נתאנה הלוקח יתר משתת : יח בשע אף המאנה אלא
בתרצה הסתאנה פעם א או ששתק יותר מזמן שיחה לתגר וכו' אי מיד נמרי
המקח וגם המאנה אין יכול לחזור בו : יט בשע מכי לו שיה ששים בנא
או להוסף דליבא כאן אונאה שעות ולדבי א' הוי ביטול מקח (כדין שיה ששים
בנא עלדבי קבלת מעות הוי יותר משתת והוי ביטול מקח מצד המעות
ולדבי שווי המקח הוי פחות משתת על שכתבתי לעיל סעי' יד במכר סוק
נא בששים הוי חיפכא יתי משתת במקח ובמעתי הוי פחות משתת ולדבי
אני הוי מחילה אזלין בתר המקח לטעין ביטול מקח הן לענין מחילה נמצא
במכר ששים בנא הוי מחילה ובמכר נא בששים הוי ביטול מקח יעכל השע
עם ב' הסמע יע' בשמע ס' : וישי מהט השמיט הדאון לדין זה ודוק
ועיל סס טו משם : ק כהנמח ה' יודע הלוקח בשעה שלקחו שנתאנה ושותק
ומד אחר הפקיהה קודם זמן שיחה לתגר וכו' תיבע אונאתו והדין עלה לקח

יש עדים ללוקח שגם הוא לא היה יכול להראות המקח יוכל
ואם נתיקר קודם שהראוהו לתגר או לקרוביו לא יחזיר לו
מי שמוכר בזול מדוחקן יותר מכדי שהדעת טועה איך בו דין
מקח טעות . ק"ל בכל דבר יש בו אונאה אפילו במכר
ואבנים טובות ומרגליות . רק באבנים טובות איך הכל בקיאי
לשומן הלכך אם איך בעירו בקי והלך למקום אחר ונודע
שם שטעה חוזר י' האומר לחבירו חפץ זה לקחתי בחמישים
וחמשים אגני משתכר בי איך בו דין אונאה ס' ידן סעיף ק"ז :
אומר על מנת שאיך לך עלי אונאה שאינו שוה

ולא אמרין כמחל הויל וידע והשמיטו הנאון המחבר אולי נמצא אחר הבח שחולק על
הרמב"א אבל הטעם כתב על הרמב"א ואל ומשה אמת ותורת אמת) ומייבי שקנה מא
ה' בשית ואי הוי יחזי למוכר ה' וחזי דכ הוי זכין להו וידעי חלקות שיש בו
כני אונאה ולהחזרו חזרתו למכר איתבעו למוכר אהב לכד על אונאתו
והספץ שקנו יסחר בידם ואם לא היו נותנין להמוכר אלא חמס לא ה' מוכר
לכן ואי הוי יחזי ה' ופלגא אף דזכין להו בכך לא היו יכולין לתבעו באותו פלא
משים זהוי מחילה בפחות משתת ופסקו בדי דהדין עם הלוקח ומהו למד
המידכי דה' אם לא ידענו שיש בו אונאה וקנה ושתק ולא ידענו למה שתק אם
דעתו היה ליותר האונאה או לחזור אהב ולתבוע האונאה עכפ יכול לחזיר תיק
בדי שיחה לתגר וכו' דלא אמרין דשתקת הוי הידלה : (ועיל סוף איתם דין
שתקת בהודאה דמיה) כ' א' ואחר זמן זה אמרין נמצא אפי' קנה שיה מנה
במלתם מקח קים וידע להחזיר לו הנאנתו טוה) : כב הא דקיל דמוכר חוזר
לעולם אין זה אלא כמעטעלין דאין מקח בידו אבל בקרקע שהוא עומד בעיני
כל שעתא מקחו בידו קרינן ליה וימדי עברם לתבוע אונאתם מן הסיעור שיעור
חכמים בבדי שיחה לתגר : דין המוכר והקונה שוים אינם יכולין לחזור בתי
מחזיר כל חא כללך פני משה הביא ס' ל' : כג פי' אל שנתנה השער וואם ה'
בהולקים בזה על המתנה להביא דאיה דדרך השערים להסתנות תמיד) או מוכר
מתחלה מחמת דוחק : אי שנדמן לו מקח כזה וידע לשער בו אם טעה כדי
סתות כמה שמכר (ואם מחולקים הם כזה אף שכלוקח טוען ברי שנדמן לזכור
הדין עם המוכר חף שבה להציא דאמרין מסתמא אין אדם קונה מקח כדי לחז
בו ובידאי לא ידע עד הנה) או שזה שמכר הוא נמצא בשוק ידע לחקור
היעב ולידע אם טעה שוב אינו חוזר : כד יאם אחר הלקיחה היה לו אונס
שלא ה' יכול לחזיר אחר שווי המקח אעפ שעבר האונס אהב ולא הראהו לתגר
מל יכול לחזיר עכין מחזר שים לו התנצלות שמתחלה אידע לו אונס ואח"כ
לא עלתה על דעתו לחקור עד עתה (כמ מהטור בשם הראש) כטז ולא
יידתי לסוף דעתו ונל דקמל הטור כל שיה לו אונס בשיעור ואהב עבר
יהא טוען אמת שיה חקרת ונדע לי שטעית אלא שלא רצית להחזיר לך
מהמת שאלת כוונתי לא תאמין לי שיה אונס כי לא יכלתי לזכור ועב
המתנתי עד עכשיו שאובל לביר עז כתב הטור שבהיות שעה שהוא

הוא אפטרופוס מן זבל שמכרו בשל יתמים וטעו שלא בדיקוהו
 זהו בד' שמכרו בלא הכרזה (ע"ל נאותה סעיף קנה) חוזר סי' ק
 מן בשכירות בתים מן ופועלים איז בהם דין אונאה ובשכירות
 כלים ובהמה ישבו מה סי' רכז סעיף לה: האחים או שותפים
 שחלקו יש בהן דין אונאה סעיף לה: ואם הטעו זה לזה נמנו
 או במסקל או במטין בכל שהוא חוזרין (סי' יכז): מכר לו מי בשדה
 גבלה בחזקת שחוטה או עבד' וסוס זקן בחזקת ילדים
 או מערב מים ביין יותר משיעור מש' יש בו אונאה סי' קח
 מכר לו תבואת כמה פסולת מקבל סי' קט:

מכר רבועין שהוא גופו מקוון לאפוקי שטרות כתיבם אלא לראיה: לך רבתי אוקנה מי
 לאפוקי קרקעות לאין קטין מיד ליד ועבד' הוקפו לקרקעות: ראובן ה' לוקח קורות בניה
 שנפרסה ועדן היה הקורת קבועין בעיט ומכרן לשמעון. ואחכ' עען יאובן שם
 אונאה באלותי מכר יותר מלשתות ורוצה לחזור מהמכירה ופסק דהוי כמטלטלין
 ויש בו אונאה (י"ט דהל"ן סי' קס"ח) לה' ודין יש בו אונאה: לך ונפלא גופא יואלי
 בו אונאה: לטע' סי' דבר שמה דינר א' ומכרו ביותר מסני דגרים דהיינו יותר מפלגא
 ורש"כ' לחף דאחמזעו הגהו מלן אונאה ממ' לא גרע מאונאה דברים ודניבת דעת
 ובכלל לא תנו אישאת אחיוהן כמ"ג ר"ס קד"ח א"ל המוכר בעצמו לא ידע מאונאה
 מ והמקח בעל לבדמי אפי' בפלגא: מ"ג ע"ל כ"ס דין סליחות (ובפ"ד בל' סמ"ג
 בעצמן מנכסי הלוי עם בחקי משפט סעיף קנ"ג: מ"ב שטעו ונתאנה בכ"ס חוזר
 ואם הסליח אינה את הלוקח מקימו אותה' בין סליחות ע"ס: מ"ג דשכירות ליומא
 ממכר הוא ועיין סעיף מד' מ"ג כיצד נהגין לפסוק: מ"ד פ"י שסברו על עבודתו
 יום יום זה נקרא פועל דמור (וכבר נתבאר לעיל סל"ח דנוהגין לפסוק בעבדים
 או בתים או שטרות ע"ז פלגא) אבל רב"ן דגופר המלכה אמת גירסה אין לו דין
 עבד יש בו אונאה וכמ"ס בש"ע דין סל"ו: מה אף שנתאנה יתר משותות הריזה
 מחזיר יק האונאה מאלה' מכבר נעשה המלכה ואפי' לאחר זמן מרובה יוכל
 לתבוע אונתו: מו מ"ז נש"ע מוקי לה במוכר לעבד' ובכלל איסור
 לרמות בני אדם הוא: אם תיזה להבין אם יש מים ביין או בחומץ תפוח
 תפוח בסמן ואחכ' תנעוץ בועץ ותכנסהו ביין או בחומץ ותוציאהו אם תמצא
 עליו טפות אין בו מים א"ל: מה במקום שנהגו שכל מי שקונה דבר טועמו
 תחלה מותר לערב בו לעולם: א"ל ב"ע כלומר יש בו איסור לרמות בו בני
 אדם במקח וממכר וצריך להודיע ללוקח: אם תמים זרע כרתי בחומץ
 יסיר חומצו אם תמים אפר הדפנים ביין שהחמיץ ישוב לקדמותו א"ל: קרנא
 אלא יתקלקל היין ימים על פי החבית כלי חרס חרס מלא מים א"ל: ג ומסיק
 בש"ע סעיף י"ט ועכשיו לא נהגו כן ומנהג שבעל הלכה: צ"ג מכר לו דבינות
 ולחמי ד' פתחם ונמצאו בו יקבין גדול יאכלו לעושי דבינות אם יאמרו שנעשה
 בבית המוכר הוי זה מקח טעות ובספק המוציא מחביו עליו הראיה וכ'
 הסמך ואם המעות עדין ביד הלוקח והמוכר ג"ח להוציא עליו הראיה:

הוא אפטרופוס מן זבל שמכרו בשל יתמים וטעו שלא בדיקוהו
 זהו בד' שמכרו בלא הכרזה (ע"ל נאותה סעיף קנה) חוזר סי' ק
 מן בשכירות בתים מן ופועלים איז בהם דין אונאה ובשכירות
 כלים ובהמה ישבו מה סי' רכז סעיף לה: האחים או שותפים
 שחלקו יש בהן דין אונאה סעיף לה: ואם הטעו זה לזה נמנו
 או במסקל או במטין בכל שהוא חוזרין (סי' יכז): מכר לו מי בשדה
 גבלה בחזקת שחוטה או עבד' וסוס זקן בחזקת ילדים
 או מערב מים ביין יותר משיעור מש' יש בו אונאה סי' קח
 מכר לו תבואת כמה פסולת מקבל סי' קט:

מכר רבועין שהוא גופו מקוון לאפוקי שטרות כתיבם אלא לראיה: לך רבתי אוקנה מי
 לאפוקי קרקעות לאין קטין מיד ליד ועבד' הוקפו לקרקעות: ראובן ה' לוקח קורות בניה
 שנפרסה ועדן היה הקורת קבועין בעיט ומכרן לשמעון. ואחכ' עען יאובן שם
 אונאה באלותי מכר יותר מלשתות ורוצה לחזור מהמכירה ופסק דהוי כמטלטלין
 ויש בו אונאה (י"ט דהל"ן סי' קס"ח) לה' ודין יש בו אונאה: לך ונפלא גופא יואלי
 בו אונאה: לטע' סי' דבר שמה דינר א' ומכרו ביותר מסני דגרים דהיינו יותר מפלגא
 ורש"כ' לחף דאחמזעו הגהו מלן אונאה ממ' לא גרע מאונאה דברים ודניבת דעת
 ובכלל לא תנו אישאת אחיוהן כמ"ג ר"ס קד"ח א"ל המוכר בעצמו לא ידע מאונאה
 מ והמקח בעל לבדמי אפי' בפלגא: מ"ג ע"ל כ"ס דין סליחות (ובפ"ד בל' סמ"ג
 בעצמן מנכסי הלוי עם בחקי משפט סעיף קנ"ג: מ"ב שטעו ונתאנה בכ"ס חוזר
 ואם הסליח אינה את הלוקח מקימו אותה' בין סליחות ע"ס: מ"ג דשכירות ליומא
 ממכר הוא ועיין סעיף מד' מ"ג כיצד נהגין לפסוק: מ"ד פ"י שסברו על עבודתו
 יום יום זה נקרא פועל דמור (וכבר נתבאר לעיל סל"ח דנוהגין לפסוק בעבדים
 או בתים או שטרות ע"ז פלגא) אבל רב"ן דגופר המלכה אמת גירסה אין לו דין
 עבד יש בו אונאה וכמ"ס בש"ע דין סל"ו: מה אף שנתאנה יתר משותות הריזה
 מחזיר יק האונאה מאלה' מכבר נעשה המלכה ואפי' לאחר זמן מרובה יוכל
 לתבוע אונתו: מו מ"ז נש"ע מוקי לה במוכר לעבד' ובכלל איסור
 לרמות בני אדם הוא: אם תיזה להבין אם יש מים ביין או בחומץ תפוח
 תפוח בסמן ואחכ' תנעוץ בועץ ותכנסהו ביין או בחומץ ותוציאהו אם תמצא
 עליו טפות אין בו מים א"ל: מה במקום שנהגו שכל מי שקונה דבר טועמו
 תחלה מותר לערב בו לעולם: א"ל ב"ע כלומר יש בו איסור לרמות בו בני
 אדם במקח וממכר וצריך להודיע ללוקח: אם תמים זרע כרתי בחומץ
 יסיר חומצו אם תמים אפר הדפנים ביין שהחמיץ ישוב לקדמותו א"ל: קרנא
 אלא יתקלקל היין ימים על פי החבית כלי חרס חרס מלא מים א"ל: ג ומסיק
 בש"ע סעיף י"ט ועכשיו לא נהגו כן ומנהג שבעל הלכה: צ"ג מכר לו דבינות
 ולחמי ד' פתחם ונמצאו בו יקבין גדול יאכלו לעושי דבינות אם יאמרו שנעשה
 בבית המוכר הוי זה מקח טעות ובספק המוציא מחביו עליו הראיה וכ'
 הסמך ואם המעות עדין ביד הלוקח והמוכר ג"ח להוציא עליו הראיה:

אין אפטרופוס מן ובר שמכרו בשל יתומים וטענו שלא בדין
דהד' בד' שמכרו בלא הכרזה (ע"ל באותה סעיף קט"ו) חוזר סי' ק
מג בשכירות חתים מל ופועלים איז בהם דין אונאה ובשכירות
כלים ובהמה ישבו מה סי' רכ"ז סעיף לה: האחים או שותפים
שחלקו יש בהן דין אונאה סעיף לה: ואם הטענה לזה נמנה
או במשקל או במנין בכל שהוא חוזרין (סי' יכו): מכר לו מי בשדה
גבלה בחזקת שחוטא או עבד' וסוס זקן בחזקת ילדים
או מערב מים ביין ויתר משיעור מש"ש בו אונאה סי' ק"ח
מכר לו תבואת כמה פסולת מקבל סי' ק"ט:

אין יכול לחזור מינה יחלם ה' יכול ככר לא בייך בודלוי מחל וע"ל באות
ל סעיף בו כד אבזר אשה יקותיאל בעל המחבר הפירושה כבר הודעתך
בדבורי חקי חיים הכללים לוקאם כה"ל על סעיף ק"ד ויש לתמוה מדוע לא
נקט הגאון דם אינך לקחסיב בשע וכמ"ל סעיף ק"ד: כן כמע או אבא הבקי
למחר זמן טובה והודיעו שטעה וכו': כן אין לון אונאה בחליפין פירשת ביה
ח' א"ס דין אונאה בביכר דבר שאינו מסיים פירשת באות מ: כה הטור
הוסיף עוד ג' י"א לאפי' לא יל' בנך לקחתו הפירוש תן לי הפך זה כמו אקנת
אותו ואני מאמיןך כמה שתאמר הקנית אותו וי"א ק"ל ידע בשעת משיכה
בכמה קנהו למחול ואוסף לך כך וכך ויוח חין בו אונאה שאפי' נתאנה בו
לוקח ראשון צריך ליקח כמו שקנאו דאלעתא להכי משכו ליתן לו כמו שקנאו:
כע ואלא סי' ליה באל סתם יודע אני שיש בו אונאה עמ' וכו': ל' נסינו שאינו
יודע כמה אונאה יש בו כדי שימחול: ל"ג כמע ועמ' שאין לך עלי' אונאה יש בו
אונאה שאני אומר כיון שהייתי שאינו שיה' אלא זה ידעת שהינו מכין
אלא להגביר דעתך כלומר כיון שלתה' ה"א שהיא ה"א יתר מזה כן הוא
מה כמו שאלברנו לך יעד שיפירם כדי האונאה שיה' במקחו וכו' שהרי ידע
בולדוי הדבר שמחל לו: והט"ו פי' נהם דבר ששוא יתר מזון כך ברור המקח
בלי טעות לדברי י' ומשמע מזה כל היודע שיש עכפ אונאה אלא שלא ידע שיעורו
מהני מה שאינו שוא אלא זה ק"ל לא מייך כ"ן להגביר דעתו אלא להרמזם דם בזה
דני אונאה עד שידע השיעור של האונאה בבירור מאים דבר שאין לוקנפה כמה
הטור סי' ר"ב גבי מומין ובהי"ח לא ק"ל בוותיה: ל"ב והיינו ה"א חולקין בשע
דין סעיף ק"ד ע"ל: ל"ג כמע ויה' קנה עי' הסרסור יש בו אונאה ל"ח פי' אף
שידע הלוקח שהם של בעה' (סמ"ע) והטו תמה על הסמ"ע דלמא צוה בעה' להסרסור
אלא יתנו רק בסך קצוב יותר משיה' והיא מכר כן וכיון שהלוקח ידע שהמעות
מגיעות לבעה המלחמו ודאי מפסיק הלוקח מכח עצמו (ומהט' לכאורה נל סתם
דם הגאון המחבר ש"ע זה וכתב סתם בעה' שמכר כלי תשמישין אין בו דין
אונאה ולא חילק אים מכר עי' סרסור כמו שחילק בשע ואין זה מוכרח
ד"ל מדשינה לסי' השע וכתב בדקדוק לאונו זה שמכר וכו' לפירושו שמכר
בעצמו ולא עי' סרסור אבל עי' הסרסור מוכה דים בו אונאה) ונ"ל דהק'
הטור בין שהלוקח עצמו קונה מבעה' רק שלא ידע שהוא הבעה או שהלוקח
אלא הסרסור לקנות ואל' בפירוש בין לתקון בין לע"ת ובה' אף שהלוקח
עצמו יודע שהמוכר בעה' כיון שהסרסור אינו יודע שיש עם אונאה: והגאון
מסותם נראה שמכריע להורות כסברא הראשונה שבכל ענין אין בו דין אונאה
עין בטור סעיף לה: ל"ד פירשתו בסעיף לו: ל"ה איתמעטו

אין אפטרופוס מן ובר שמכרו בשל יתומים וטענו שלא בדין
דהד' בד' שמכרו בלא הכרזה (ע"ל באותה סעיף קט"ו) חוזר סי' ק
מג בשכירות חתים מל ופועלים איז בהם דין אונאה ובשכירות
כלים ובהמה ישבו מה סי' רכ"ז סעיף לה: האחים או שותפים
שחלקו יש בהן דין אונאה סעיף לה: ואם הטענה לזה נמנה
או במשקל או במנין בכל שהוא חוזרין (סי' יכו): מכר לו מי בשדה
גבלה בחזקת שחוטא או עבד' וסוס זקן בחזקת ילדים
או מערב מים ביין ויתר משיעור מש"ש בו אונאה סי' ק"ח
מכר לו תבואת כמה פסולת מקבל סי' ק"ט:

ממנו נבעין שיהא דוסו מסין לאפוקי שטרות דמינם אלא לראיה: ל"ז נכתב אוקנה מי
לאפיקי קרקעות דאין נקטן מ"ל זכר ועברם הוה"ו לקרקעות: ראובן ה' לוקח' ונתן
שנפרסה ועדין היה הקרית קבועין בעיט ומכרן לשמעון ואלה טען ראובן שהם
אונאה באותו מכר יותי למשתות ורוצה לחזור מהמכירה ופסק דהו' כמעטעלין
וי"ש בו אונאה (י"ט צה"לן סי' קס"ח) ל"ז ודין יש בו אונאה: ל"ח ונפלא דוסא י"ח
בו אונאה: ל"ט פי' דבר ששוא דינר א' ומכרו ביותר מסני דברים דהיינו יותר מפלגא
ור"ש"ב דאף דאחמיעטו הנהו מדין אונאה מ"ל לא גרע מאונאה דברים ודני בת דעת
בכלל לא תונו איסאת אחיוהן כמ"ל ר"מ ר"ח א"ל המוכר בעצמו לא ידע מאונאה
מ והמקח בעל לדברי אפי' בפלגא: מ"א ע"ל דים דין שליחות (ובפ"ל דל' סמ"ג
בעצמן מנכסי הל"ה ע"ל בחקי משפט סעיף ק"ד: מ"ב שטעו ונתאנה בכ"ל חוזר
ואם השליח אינה את הלוקח מקימו אותה' בגין שליחות ע"ל: מ"ג דשכירות ליומא
מכר הוא ועיין סעיף מ"ל מ"א כיצד נהגין לפסוק: מ"ד פי' שמכרו על עבודתו
יום יום זה נקרא פועל דמור (וכבר נתבאר לע"ל סל"ח דנהגין לפסוק בעבדים
או בתים או שטרות עד פלגא) אבל קבלן דמור המלכה אמת מירצה אין לו דין
עבד יש בו אונאה וכמ"ל בש"ע דין סל"ו: מ"ה אף שנתאנה יתר משתות הרי זה
מחזיר רק האונאה מלח' מכבר נעשה המלכה ואפי' לאחר זמן מרובה יוכל
לחזיר אונתו: מ"ו מ"ז כמע מוקי לה במוכר לעכ"ל ובכלל איסור
לרמות בני אדם הוא: א"ס תינה להבין אים יש מים ביין או בחומץ תפוח
תפוח בסמן ואלח' תנעוץ בועץ ותכנסהו ביין או בחומץ ותוציאהו אים תמצא
עליו טפות אין בו מים א"ל: מ"ח במקום שנהגו שכל מי שקונה דבר טועמו
תחלה מותר לערב בו לעולם: א"ח מ"ט כלומר יש בו איסור לרמות בו בני
אדם במקח ומכר וצריך להודיע ללוקח: א"י תמים זרע כרתי בחומץ
יסיר חומצו אים תמים אפר הדפנים ביין שהחמץ ישוב לקדמותו א"ל: ה"א
אלא יתקלקל היין ישם על פי החבית כלי חרס חרס מלא מים א"ל: ג' ומסיק
בשע סעיף י"ט ועכ"ל לא נהגו כן ומנהג שבעל הלכה: ג"ג מכר לו דבינות
ולאחר ד' פתחם ונמצאו בו רקבון גדול ישאלו לעושי דבינות אים יאמרו שנעשה
בבית המוכר הרי זה מקח טעות ובספק המוציא מחבירו עליו הראיה וכ'
הסמ"ע ואם המעות עדין ביד הלוקח והמוכר ג"א להוציא עליו הראיה:

מכר לו זרעים הנאכלין וזרען ולא צמחו אין לו עליו אונאה
ואם לא נתן מעות עדיין יכול לחזור. מכש אם בפירושה
זרועה מעלה. מכר לו בעים רעות או שור לחרישה ונמצא

חקי חוזר סי' רלב סעיף יט וסעיף קכז: לא מכר לו בשר
וצא אתכ שהיא עריפה מה שאכל אכל ויחזיר לו את השאר והוא
חייב לו דמיו משלם סיוולת: מכר לו בשר אילים ההד כל דבר בחזקת
סורס יי והלוקח איסטגים חוזר לו הדמים ובלאו הכי לא ס"ל לנ:
מכר לו כסף בחזקת צרוף ונמצא שהוא סינים מחזיר יד אונאה
בלבד ס"ל לנ: מכר לו כסף והוא גדיל המקח בטל לגמרי מכר לו
בחזקת גדיל והוא כסף אינו

ב"י יצ"ע לידן מסיק ואם מכרו הלוקחים בשר זה לגוים או שהאכילו לב לבים
או אם הוא איסור דרבנן כדון שמכר לו מבהמה שלא נבדקה כראוי אם אכלם
אכל ואין המוכר מחזיר לו כלום רק בעב האונות שמחזר לו: נג דאז ה"ל
לנביה כמכר לו יפות ונמצא רעות דהלוקח חוזר בו: נד' לצ"ע לידן
מסיק שעמא דהכל מין כסף הוא. וצ"ע דמ"ש מיפות ונמצאו רעות
וכו' וי"ל דה"ק אין שניהם יכולין לחזור בו אלא לוקח י וכן הוא ברמב"ן
המוכר כסף בחזקת סינים ונמצא צרוף מוכר יכול לחזור בו עי"ף ונמצא
סינים לוקח יכול לחזור בו (ועיי' בסעיף אחר זה) עכ"ל ס"ק: נה והסיו
צ"ע לידן ואם אינו מאמינו הנמצא בו גדיל ימבע שאינו יודע מזה
ונפטר. ומיירי דזה הלוקח שמצא בו גדיל טוען עליו אתה לא קניתהו
דך מאחר. אלא צוית לצירף לעשות לך כן תוכו גדיל משה צירף כמבע
במ"ע) והס"ק כתב דכיון שהלוקח אומר ברי לי שהי בו גדיל א"כ ה"ל
כאומר ברי לי אהיה חייב לי והלא משיבו איני יודע אם אני חייב לך ונאבע
שאי' כולעיל סי' ע"ה סי' ודוק: א"ך) ראובן תבע את שמעון שמצא בשעת
הפירעון מה שפרע לו שמעון זהב הדור זיוף. ושמעון משיב איני יודע אם
הי זה תוך התשלומין שלי נ"ל דהוי כאומר איני יודע אם פירעתך חייב ליתן
לו אחר. אם ירצה שמעון יחזיר סתם על כל מי שטעל ממנו שלא כדון
כמ"ש סי' ע"ה ס"ט כנ"ל יכ"ס כמ"ק יס"ק ויבדק סי' פ' (אונה) נתגם שמעו
לכו"י זכוו החזירם לשמעון אע"פ ששמעון מאמין לכלו אין ראובן חייב
בהחסיפם אלא יקבל חרם סתם שלא ידע שמעותו הם אלו (ויבדק אם
ע"כ אונה) והאלוף מהורר מתתיהו הפה) בצירוף שא"כ ליינים ספקו
שדון הנ"ל דומה לזו. אם הלוייתי וימבע היסת שא"כ מן שום זיוף זהב
הדור ופוער לא"כ לא שבקת חיי לכל בריה כי מי שיערב לזו בדבר
שאינו מזויף מתבין והוא ממש הדיון זה סמ"י עבעת בחזקת זהב

אינו חוזר דהוי כזוכה מן הפקר כיון דמזכר קנהו מן הגוי סי' רלב סעיף קכז
א"יחור השטר"סי מ"ג:

אחריות טעות סופר פי"י שלא כתב אחריות בשטר ואם התנה בפירושו
שמוכר לו בלא אחריות הכל לפי הענין סי' רכב: שנים אוחזין
נדבר זה אומר כולה שלי וכו' סי' קל"ח קל"ט: אשה שהשכירה מלמד לבנה
פרשתי ביד אות י"א אשה נושאת ונותנת בבית אם נאמנת לומר יש הכל
משלי וכו' מן האחים סי' ס"ב:

א"פ וחקי כנון שכתב • מכאן תגבה ואחכ שעפו הנהר אותה הדבר ס"א גובר
משאר נכסיו ואם הדבר בידו אין יכול לסלקו ס"ב אלא במעות
ס"ג ואם כתב לו לא תגבה אלא מזו הפסיד הכל ואם הלוח מכרו לאחר ס"ד
וטרפו בע"ח אינו יכול לסלקו נדמים עשה אפותיקי מפורש ונמצא
שאינו שלו ס"ה גובה משאר נכסיו משכונן כאפותיקי סתם • אמר
אין לך פרעון אלא מזו ס"ט. הו"ו מפורש סי' ק"ג:

ואחכ טען הלוקח שהיה בו גדיל שאינו מחויב להחמינו עכ"ל (כתב הנאמן אבל מאשרים)
כ"ס הע"ג ס"י ע"ה כמ"י דפסק' מתתיהו (ועיי' בפ"ע לידן סי' ק"ך ס"י) ובתשובת
י"ט צהלון סי' ק"ה כתב ואל מקח טעות לעולם חוזר אפי' היה יכול להבחין ולראות
מיומו יבגיתן לחבירו דינר ונמצא רע אם ר"ע שלי הוא שנמצא נחישת בודלי דנהא
ליכא בכדי שיראה לתגר אלא לעולם חוזר דמקח טעות היא דכסף חי חוב לקח
כא נחישת וכן אם לקח דינר זהב ונמצא כסף לעולם חוזר וכן אם הדינר נמצא
חסר לעולם חוזר. אבל בחתיבת כסף אם נמצא ח"י לעולם חוזר אבל אם נמצא
חסר בכדי שיראה לתגר או לקרובו או לאולמתי כלבד והם ראובן אנתן הדינר
לשמעון לקחו מלמד אחריו ופסקי אטעון ויאמר לשמעון אם היית מביאו לחסתי
היית מחזיקו לבעביו אבל עתה איני יודע בעליו מחמת חורף הזמן וימתי
הפסדת על עצמך. זה אינו דכשלקח ראובן המעות מדעליו הי' לו להראיתו
יטעון שמעון ויאמר אני חסבתי שהראית מעותיך לשלחתי בדרך כל הארץ
ואתה דאפסיד אנפסקי אמנם אם בפני שמעון לקח ראובן המעות מדעל חובו
שמעון ידע שלא הראה איתם וסמך על שמעון שיראה איתם בודלי אז פסע
שמעון במה שלא הראה איתם תיכף ודינו בכדי שיראה איתם לשלחתי עכ"ל:

(נ"ל) הט לחזקה היא דלא מדי אינש זוזי בכדי להוציא ממנו בקנין דבר על ספק דהיום
הי מר"ב ג"ה ויטרפנו ממנו ובדלי הי' דעתו בקנייתו מביאם יוציא הדבר מלוקח
ממנו בלאה על סיחיה מחמת המוכר סיחיה מחויב להחזיר לו מעותו וה"ל לסופר
ככותבו מעצמו אע"פ שלא א"ל לכתוב והאי ללא כתבו הוי טעות: גח מ"ג
הרי זה חייב באחריותו: גט עיי' בס"ק שהאריך ועיי' באות ח' ס"ט ל"ג: כ' וס"ע
אם הי' ממלך ביר בן הבית על הבע"ה אין הבע"ה יכול לאמר שטח הי' ביד
למי שחייב חייב לו ושלחתיך לפקתי אלא הבן בית ויכל להוציא אותו ממך מבע"ה
או מיירסי: והס"ק כ' ונראה דהסמך כ"ה למ"ה אלא כשהוא חי וטוען ברי שלי
הי' דאמינון אע"פ שפ"ה הי' אמר בכך ח"דס עשוי שלא להסביע את עצמו אבל
בפסקיך אצל אחרים ומת ולא אמר כלום אין מוציאין מיז הבע"ה ויורסי' וס'
למון הטוי אלא אם לא חפרע לך גבה מזו וכו' אלא ללוקמיה בריאותה יסמך
אלא אדעתא דזה לסוד חזפיה וככ"ס י"ג ואם הי' הלוח הינה לספקו בזה אם הי'

אומן נשש לשלם עו אם קלקל לו אם לא יגלה אמת לבעל
 שכרי או שאל גמרתו ולא לקחו בעליו זמאבד
 פטור ואם קדם ואמר עז הבא מעות וטול ויגדלו ויגדלו
 עול כי איני שומרו עוד פטור וכן הדין בעבד או שלחני מאשר
 אבאד במקומו (אות ט) מי שו אומן שטעק שקנה הדבר מבעה
 ועדים בדבר שבעה נתנו לו לתקן בשבע בעה הוסת ובלא עדים
 אומן נתנו בשבועה במיגו יצא הכלי מתחת יד אחר ואמר אתה
 אמרת ליאומן שיזכר לי נאמן זה בשבועה סי קלד: בז של אומן פו
 (אחריות אביו) הוי פו כשאר וישבע שם פעיפו: אומן טועק ב
 קצצת והלה אומר פו אחד והכלי עדיין ביד האומן פה ישבע פו
 בנקח ויטול ב" פו פו פט) אומן שרשכין אותו כלי פו בעליו פודין פו

אם לא עשה כן חייב ואם אינו יודע אם נאנס ופטור או אם נגנב וחייב לדעת הראשית
 והרב מהרי"ק והרב מהרי"ל והרב מהרש"ם הל"ה מה שאינו יכול לשבע ומאסם ולדעת
 הרב הנמוקי ותלמידי הרמב"ם והרב מרדכי ישבע שאינו יודע ופטור (וע"ל בלוח סעיף
 ק"ב) ויבדלוי שלם יאמר קים לי אימעין לו (תשובת בני אהרן סי' ב) ועיי' תשובת
 נאדם סי' תנ"ט: עין עיי' בשע לידן סעיף ב דד ועל סוף אותט וע"ל בחקי משפט בלוח
 נ סעיף סו לין עור של אועל שקלקל האומן יהיה של האובן וסמעין לקחו ונתנו לאומן
 מי חייב לשלם ע"פ: עין הרי"ף דעתו שרצה לעכב הכלי בידו עד היתן לו
 תמלה שכרו: עין סי' אפי"ה לא הוי אבד אם הקדים לומר הבא מעות וטול את
 שלך ואינו שומרו עוד לא אמרין ללל למכר טול את שלך ואינו שומרו עוד אלא
 אהי שיבא המעות (נ"י) ע"ש ואם טען בעה השאלתו או השכרתו לוי כליה והוא
 אינו מן הכלים העשויין להשאל ולשכור אינו יכול להוציא מיד המחזיק ואע"פ
 לאית ליה עידי יאיה ולא פתימן במ"ד: פ' נאביעת היסת פ"א במ"ד סי' כ"ג לומר
 להדם: פ' עיין בשמע פק"ד: פ' בשאר כל אדם: פ'ד ועל אותו ה"א אומריהילך:
 פ'ה והוא בענין שיובל לטעון לקוחה היא בידו והיינו בשעת התביעה לא ראו
 עדים הכלים בידו דיה לומר נחזורתי לך: פ'ו ישבע הימן נקח כדן שאר נאבע
 ונוטל הישק חילק פסק דאז הימן לשבע יק היסת במס' יעפ"ז ג' דהה לכל
 הנאבע ונוטל אנוטלין בשבועתן ומישיאין נאבעה חם הם מוחזקין ויש להם מא
 ועלי בשבועת היסת: פ'נ כשע יובל לטעון שקצץ בשכרו עד כדי דמה
 בלמי לאיבעי טעין לקוח הוא בידו דיה מחזק דב בכולה ומסיק אם הין הכלי
 בידו או שאינו יכול לטעון לקוח הוא בינו המעה והם לק הביא האומן יחיה
 נאבע הבעה בנקח ילטה ירמב"ם נאבע בעה היסת ונפטר (כשאינו מודה במקצת
 שד) והיינו כשתבעו לאחר זמנו (מ"ע) נראה לכלל בזה כינים דעל החלוקה
 הראשונה שאין הטלית בידו נמצא מהשבועה על הבעה מד כדן מודה מקצת
 דהא מודה בא ועל החלוקה שאין יכול לטעון לקוח והוא ביד האומן נאבע
 בעה בנקח ונוטל כדן נאבע ויטול ע"י בסי' לו ס"א כתב הט"ו זיכ"ל בעד
 להפיק שבועה זו על השכיר אף שהיו בנקח כעין לאוהייתא (שם): פ'ק אה
 שליתה על משכנות מהי של בעלה שלא מדעתה לא קאם המלה ימחזיק
 לבעליה בלא דמים ודוקא שלא ידע הבעל שמאכנה חותם ובידיעת הבעל
 אימר נתיצה לוקח ביכוע שהיא משל בעלה (מארים נתיב כ"ג):

אומן נשש לשלם עו אם קלקל לו אם לא יגלה אמת לבעל
 שכרי או שאל גמרתו ולא לקחו בעליו זמאבד
 פטור ואם קדם ואמר עז הבא מעות וטול ויגדלו ויגדלו
 עול כי איני שומרו עוד פטור וכן הדין בעבד או שלחני מאשר
 אבאד במקומו (אות ט) מי שו אומן שטעק שקנה הדבר מבעה
 ועדים בדבר שבעה נתנו לו לתקן בשבע בעה הוסת ובלא עדים
 אומן נתנו בשבועה במיגו יצא הכלי מתחת יד אחר ואמר אתה
 אמרת ליאומן שיזכר לי נאמן זה בשבועה סי קלד: בז של אומן פו
 (אחריות אביו) הוי פו כשאר וישבע שם פעיפו: אומן טועק ב
 קצצת והלה אומר פו אחד והכלי עדיין ביד האומן פה ישבע פו
 בנקח ויטול ב" פו פו פט) אומן שרשכין אותו כלי פו בעליו פודין פו

אם לא עשה כן חייב ואם אינו יודע אם נאנס ופטור או אם נגנב וחייב לדעת הראשית
 והרב מהרי"ק והרב מהרי"ל והרב מהרש"ם הל"ה מה שאינו יכול לשבע ומאסם ולדעת
 הרב הנמוקי ותלמידי הרמב"ם והרב מרדכי ישבע שאינו יודע ופטור (וע"ל בלוח סעיף
 ק"ב) ויבדלוי שלם יאמר קים לי אימעין לו (תשובת בני אהרן סי' ב) ועיי' תשובת
 נאדם סי' תנ"ט: עין עיי' בשע לידן סעיף ב דד ועל סוף אותט וע"ל בחקי משפט בלוח
 נ סעיף סו לין עור של אועל שקלקל האומן יהיה של האובן וסמעין לקחו ונתנו לאומן
 מי חייב לשלם ע"פ: עין הרי"ף דעתו שרצה לעכב הכלי בידו עד היתן לו
 תמלה שכרו: עין סי' אפי"ה לא הוי אבד אם הקדים לומר הבא מעות וטול את
 שלך ואינו שומרו עוד לא אמרין ללל למכר טול את שלך ואינו שומרו עוד אלא
 אהי שיבא המעות (נ"י) ע"ש ואם טען בעה השאלתו או השכרתו לוי כליה והוא
 אינו מן הכלים העשויין להשאל ולשכור אינו יכול להוציא מיד המחזיק ואע"פ
 לאית ליה עידי יאיה ולא פתימן במ"ד: פ' נאביעת היסת פ"א במ"ד סי' כ"ג לומר
 להדם: פ' עיין בשמע פק"ד: פ' בשאר כל אדם: פ'ד ועל אותו ה"א אומריהילך:
 פ'ה והוא בענין שיובל לטעון לקוחה היא בידו והיינו בשעת התביעה לא ראו
 עדים הכלים בידו דיה לומר נחזורתי לך: פ'ו ישבע הימן נקח כדן שאר נאבע
 ונוטל הישק חילק פסק דאז הימן לשבע יק היסת במס' יעפ"ז ג' דהה לכל
 הנאבע ונוטל אנוטלין בשבועתן ומישיאין נאבעה חם הם מוחזקין ויש להם מא
 ועלי בשבועת היסת: פ'נ כשע יובל לטעון שקצץ בשכרו עד כדי דמה
 בלמי לאיבעי טעין לקוח הוא בידו דיה מחזק דב בכולה ומסיק אם הין הכלי
 בידו או שאינו יכול לטעון לקוח הוא בינו המעה והם לק הביא האומן יחיה
 נאבע הבעה בנקח ילטה ירמב"ם נאבע בעה היסת ונפטר (כשאינו מודה במקצת
 שד) והיינו כשתבעו לאחר זמנו (מ"ע) נראה לכלל בזה כינים דעל החלוקה
 הראשונה שאין הטלית בידו נמצא מהשבועה על הבעה מד כדן מודה מקצת
 דהא מודה בא ועל החלוקה שאין יכול לטעון לקוח והוא ביד האומן נאבע
 בעה בנקח ונוטל כדן נאבע ויטול ע"י בסי' לו ס"א כתב הט"ו זיכ"ל בעד
 להפיק שבועה זו על השכיר אף שהיו בנקח כעין לאוהייתא (שם): פ'ק אה
 שליתה על משכנות מהי של בעלה שלא מדעתה לא קאם המלה ימחזיק
 לבעליה בלא דמים ודוקא שלא ידע הבעל שמאכנה חותם ובידיעת הבעל
 אימר נתיצה לוקח ביכוע שהיא משל בעלה (מארים נתיב כ"ג):

ואם תועזתה... האומן... לא ירד לאומן
אשר ירד... לאומן עשה בליזה ואקחנו ממך ועשה לאומן ואחכ
לשלם לאומן כל הפסדו סוף סי שלג: אדרכתא ואמנר בשטר
פרשתי באות ש סי פב: אונס במקח באות מ סי סו: אבד שטח
או נמחק בד עושיך לו קיום סי מא: אבד דרך סי קמה: אחים
שבאו לחלוק בנכסי אביהן ואין כל אחיו בכאן חולקין בבד
סי קעה: אב וכל לומר לבנו לבד הגדול י נלך ודא אי פנא
סי יד:

אפטרופס אם פשע ייב חייב בשבועה נאבד או נגנב ממנו אם
מנהו בד ייב נשבעים על שבעת ספק ואם מנהו אבי
יתומים נשבעים על טענת ודאי סי רג: יתום הסומך על שלחן אבד
סתם דינו כאפטרופס סי רג: אפטרופס איך לו חזקה בנכסי יתומים
סי קמט סעיף ט:

הרואה אבידת חבירו חייב להשיבן ואם המוצאו נוטלו לגזל
קידם ייאוש עובר עלג אפי' אם חזרו אחל ואם אי למכ

ע"ל בצות מ סי קעג: פט ר"ל אומן יטפל למוכרו והפחת שיהיה לו ע"פ הפיסוק
ספק עמו ראובן חייב למלאות (סמע) ידוקא כשעשה האומן משלו אבד עשר
משל בעה א"כ כיון לסל אין אומן קונה בשבת כלי הכי של בעה ואין הערחה
מועל על האומן (סג) גין אומן שנשתתפו בשכר מלאכתם ע"ל באותם בכין שיתין
בממון: יצ: עם האיק כותבין ועיין בסמע סי סה סעיף יז: ע"ל סוף איתניד
ובלות ש בדין אומן: יצא יב"ל סי רמ סס"א אסיק וז"ל אבד סלח חייב לשלם לבן
הוצאותו יצב מוכח מטוה דאם טועק האפטרופוס נאבד או נגנב משבעין ליה
שלא פסע בגנתו: יצב יס"ל הנאה גדולה בזה שיעל קול שהוא איס מהימן לבד
לא מיננע להיות אפטרופס נשישבעוהו משאל כסמיניהו אבי יתומים: יצג זל
השע נשבעי שבועת השומרים דכל שבועת השומרים על ספק היא בלח שהסמר
טועק אבדו אי נגנב מינו והמפקיד אינו יודע אם אמת הדבר וחייבו התורה
לשבע מספק וע"ל באות ס סי: יצד הו"א והגביה: יצה משם השב תשיב
לאחיק משום לא תגזול ומאום לא תוכל להתעלם: יצו היינו אי לא הדיח עד אחר
י"אום וכבר עבר על לא תוכל להתעלם אבד אם מחזיר קודם שנתייחס עם אלו
דלא תוכל להתעלם אינו עובר אעד דכוננתו היה מתחלה להחזיקו לעצמו תוס'
ואמרו: יצז ומותר להכריז על אבידה בשבת (א"ח סי טו) ובחול יכריז קול
בין מנחה למערב ושחיות קודם אשתי ולמנחה ועוב יותר אחר דמר התפלה:
יצח אם הכריז בבהכ להחזיר אבידה בתקנת ר"ד ויש אשתי שאומרי' שנאמר להן
הדבר בסוד יש לנדות מי שישתדל לבטל תקנת ר"ד ואפי' אם נשבע שלא
לגלות לא יועיל (מהרי"ק) ע"ל באות ע בכינו עדות בין כהנ: יצט במקום
שכוב עכ"ם מצוים אם המוצאו עני אינו חייב להחזיר למי שנתן זה סימן
אודאי נתייחסו הבעלים אם יש לתלות טיכע מיד בנפלתו וכמ"ס סי רסב ס:

חקי משפט

הוא חייב להכריז (עייני סי רמ"ו ס"ו) עט במתנתו גויס אשתי
ובעל אבידה עשיר ק מצוי חייב להחזיר ק סי טז: אבדוהו
פרוטה לא יכריז (סי רסב): אבידתו ואבידת דבנאבדו וי
א שלו קודמת סדע נכ אבידת חבירו והניח שלו זהו חייב להחזיר
לו עליו קי' אלא שצדקתו לו אבידת רב"ז מובהק קי' קודם לזה
היורד להעיל אבידת חבירו ק' ולא העיל או יתא כד שלם אבדו חולך לאימור
נהלך הו"א ושפך את שלו להעיל את חבירו או לשטף הנדר חמור תביר
ושלו והעיל את שלו חזרו אין לו אלא שכר ארואי לר סי רסד: ק' לא
יטול ישכר על חזרת אבידה מלבד ק' העוסק במל אבדו נוטל שכל
כפועל בטל קי' סי רסה: וכן אדם הבורח מבית האסורים ומעבורת לפני
בלא תיבד

ק לפיכך אם אין המוצאו עני טוב וישר לעשות לפניו מסורת הדין ולהחזיר למי שנתן בגימין
אף שהוא במקום ארוב עכ"ם מצוים: קא כמע ואם אבד ספרים לא מייחס סיניתו
אפי' במקום ארובה עכ"ם (ובכ"ס ר"ל סס"א) קב אעפ"י לאדם לפנוס לפטע
מאבות הדין ולא לנקדק בשלוקודם אי לא בהפסד דמזוסח (סע) קג פי כמזוסח
נוטל איס אחר לערוח טרחא כזו ולהעיל חמור כזה מן המים אבד אז ליבן א
נות בשביל קפסד חמורו דה"ל להתנות עם חבירו ולומר אם תשלם לי דמי סמורי
אציל את סלך ומדלל התנה אמ מחל לו אז דיכול לומר לו אי לא הצלחתי
הייתי מוצא איס אחר בשכירות זה והיה מעילו משאל כסאינו אם דנריך לשלם
לי דמי חמורי אציל את סלך חייב לשלם לו דמי שלו ואף שעלה חמורו
מאלו זכה במצו שהתנה עמו ואם אין הבעלים עם כאלו התנה עמו דמי:
קד נאכל אינו מוצק אביו קיום אפי' אינו חכם בלל (מ"ל סי רמ"ב ב"ד) קה אביו
הביאו לעולם קנה ורבו לעוהב: קך דייקא ברבו סלומד עמו בחנם אבד אם אביו
או איס אחר סוכר לו רב ממלמדו אז אבידת אביו או אבידת האיס שנותן לרבו
סכירות קודמים (ס"א פ"ס תה"פ): קז כמע או שעלה מאלו ודוקא שהתנת
עם הבעלים שיתן לי דמי חמורי ואף שלא התנה בפירוש אלא סתם חייב ליתן
לו לפחות שכנו הראוי ואם לא התנה כלל ולא העיל או עלה מאלו אסילו ספכו אין
להם דמי שכירתו כמו לאלים אחר לפחות וכן אם עלה חמורו מאלו מסיק הסמע
דמי חמורו חיה לו פסידא עי' הצלתו כדון שנפסק חמורו עריך לשלם לו כל'
דמי חמורו כמע וכל אדם שעושה עם חבירו פעולה או טובה עריך ליתן לו
שכרו ולא יוכל לומר לו בחנם עשית עמדי הו"א ולא צויתך וכל היבא כמיו
בו א"כ ליתן אף שנהנה אחר ויכול לומר לו בחנם עשית עמדי הו"א ומחיתי
בך וכ"מ ברמ"מ סי"א וכל זה לנין ולהלכה אמנם אם זה עושה הפעולה בוונתו
לשם וזה שמוחה בו בוונתו להכעיס זה תולה בראות עיני הדין שמחויב ליתן לו ולא
יכול לומר לו בחנם עשית וכו' (אמונת שמואל סי לו) קח גם בזה הדין כמאל
ס"ק' ואם לא היו הבעלים עם להתנות עמו עריך לשלם לו כל מה ששפך: קט
במע דידן כתב לפירוש זה על מה שכתב לעיל הניח את שלו והעיל כל חבירו
וכו' כיצד שערך וכו' קי' תשלום דיני מצויה ע"ל באות מ' סעיף ס"ב דין אימת
אמות או חצינו ואהו קונין לו מצויה ע"י באע דידן סי רסה: ידן אם נתן לו

אות ב דיני בורר כל א בורר אחד וב בורר אחד בורר אחד
לעונם ובאזה אופן יכולים לעכב בורר חבירו על ידי שבת
בני עדיף סימך ע"ה

בכור נוטל פי שנים מן המוחזק ביד אביו ולא מן הראוי לבא כנוק שטח
(חובות פי נעז) כל דיני בכור לנחלה וספק בכור ובכור שנולד אחר
מיתת אביו פי רעז זה לאה י"ז חופי בור ועלו שמה בהמה ואדם
חייב בעל הבור ותולדת בור אבן וסכין שהניחו ברה או בראש גגו
או הי שופכו או עי משיאו סי תינת"א בית ובה ב בעלי בתים יכולין
למחות זה לזה שלא לרושיב ישם אומן או מלמד וכז בני מבוי והחצר
(פי קני סעיף ג' ד) בית שמכרוסתם לא מכר לו היציע י"א חדר שאחורי
ביתו ואינו רחב ד אמות) אפילו פתוח בתוכו אפי מער לן מעריו סי ר"ז

א משהל אסור לניין לטמוע לבני בעל הא קונם איבול חבירו ואין חילוק בזה בין לנין יחיד או
בד השנה לטמיהם לבדורים שנה בורר לו א"ז זה בורר לו א"ה האגמ"ס ק"ג ב אבל
קריב או פסול מן התורה פסול גם בזב א מהדיק הובא סי"א ועיין סי רב) ק עיין בה
דלקק מלשון הטור גאון הדיינים יכולין לבטל להם דכלא געת הבעלים דנים ועיין
בתע רס"ב דפנהדרין ד יום יכולין הטנים להשוות עצמן יא גאון עדיין לבטל שלישי
(סע) וכפ הסמע והעזב אם אמר שתם אתה תהיה בורר שלי כלא סי במה שהם מוסיים
ביחד אם זה שוח שרועה לדון דוקא בפני ד"ה ע"ב בחקי משפט אות ט סעיף ט"ז
ב נכסי הלב אבנ לא נכסי האם דחולקין בנכסי האם הבכור הפסוט בטה (סע) א שנה
בכל אסר ומנא לו: ח דכל שמחוסר גובינא לא מקרי מומחזק: ט אבל במשכן
ניטל פי שנים (סע) יוד מי שמכר ביתו ואומר שרועה לעשות איזה פעולה
במקום פלוני והלך ולא מצא אם לעשות כן דהמקח בטל אעפ שהלך כיון שלא
חזיר ההליכה וע"כ שאם אמר פ"לך ולדור הו הדירה תנאי מחדם ואוגם
הדירה מעכבת המקח מא"כ באומר פ"לך לדור דמטמעה ההליכה לצורך דירה
אז השירה אינה כתנאי ועכ"פ אעפ שהיתה כ"נתנו בלי ספק דכ עליה ממ הו
דברים שבלב אינם דברים דק"ל מ"ל מ"ל בפי"ח בעינין (ט"ז סי"ד סו) מי
שמכר ביתו למשעון ובשעת המכר היו כל דברי האובן שהי מוכר איתו כני
לקנות בית פלוני שבעיר אחרת והתנו ביניהם בפירוש שהיו המעות טובים
שיתרצה בהם בעל אותו הבית שבעיר אחרת ולפי זה זאת לא לקח האובן המעות
מיד שמעון כי אם מעט מזער מהם ועמו שטר מכירה ועסקתן בזה הבית
ועדיין המעות ביד שמעון והיו אחר חידים ימים נשקף הבית שבעיר אחרת שהיה
עין האובן עליה לקנינה ושוען האובן שחוזר ממכירת ביתו שמכר הדון ע"ב
האובן והדר זביניה דדוקא במטלטלין אף שגילה דעתו בשעת המכר לא
מהני אבל בקרקעות מהני גיפי געת ובמטלטלין עצמן ים חילוק בין
מלבוסין כמ"כ מטלטלין לדעת התקם אבל לדעת הראש און חילוק ביניהן
(פי משה סי קכה) יא עיין בשע דידן סעיף א וסעיף ג: יב והסמע
פי בנין קטן גנויה בצד הכותל וגם גרסת"ע לידן הוא היציע מסביבות הבית
וכשרות ד"א אנו יותר כל"כ הוא בכלל הבית אף שאינו פתוח לתוכו

והבטיח לו הרבה לא יתן לו עלה שכר הראוי סי רס"ד
ע"ה שנתן ונתן בשמות יתן לו מה שהבטיח י"ז והכל י"ז הנל
שורה במקום פלוני והלך השומע והנהו לבד פרשתי באת
סי: אבידת עבדים לא יחזיר ושל משומד לתיאבון י"ז ורשעים
יחזיר סי רסו: טוען שהאבדה היתה יותר המוצאו ק"ה לא ישבע
סי רס"ז: ה"ט
א פיקורס או מסור מומר מותר להרגם ואם אה בא עכיו בעלילה ק"ט
נפל לבור ושם מולם לוקח משם המולם סי תרה סעי' ה אש ריוצא סתרת
י"ד א והזיק או עי קטן סי ת"ד:

מעות להוליכם לביתו ועירבם עם שלו ונאבד קנת א"ך הדין בהפסד באע ליקן סי ר"ב
סיניף י"ד: ק"א טעמך במלכה ויש לפני השבת אבירה ואישר לי בעל
אבירה אצלם לך כל שכר פעולתך השב אבירה לעריך לחשיבו ולוקח ממנו סכנ
בעלתו סי רס"ד סק"ח קיב כשע יאם התנה עם הבעלים א בפני ג"ט ט"ל מה סיפסי
והנאחה הויה נועל כל מה ספסק אף ספסקו ל"י יתן מן הראוי אבל אם ספסקו
ל"י יתן מבדי מלחבתו א"כ לתנו לו ויוכל לומר ל מסעה היתה בק ואם אין
ס"ב בעלים לא בד שלו קידם: ק"ג כשע באדכנות אין לו אלא סכני אעפ
שהתנה עם לתת לו הובה יע"ל באת ס מסמ פנקס ידנות הנהגה בשכר
אדכנות ע"ה: ק"ד כשמע אנטל שכר על השבת אבירה הנל דכ קא"ה י"ט
מדבתיב לכל אבירת אחיך לרבות אפילו הוא רשע: קטן יאם טען ראיתי
שחבתיני כמים שלי עריך לשבע שכל מצא אלא א: קטן שלא בשעת
מעשה אעפ שהוחזק למסור אינו מותר להורגו אלא ע"י ארמא דהיינו
שמוציאין איתו לבור ומסלקין הסולם מאם וכיוצא בו וכן מותר להשתדל
מיתתו עי עכום ולדעת הרמב"ם וה"ר אשר מלוני"ל מותר להורגו בימים
(וכ"ל דעת הגאון המחבר שכללו בהדי הנך דדון מסור הוא בסי' ספ"ח)
לאחר שהוחזק להיות מסור שלא בשעת מעשה ובעל העיטור ס"ב דע"י
גרמא דיוקא אף שלא בשעת מעשה (ס"ס ספ"ח) ותשלום דינו מסור פרישת
סוף אות מ ובאות ג סעיף מט וסוף דין גרמא סעיף י"ח: קט"ז
הוא פי למת לפני זה בא עליו בעלילה וככ"כ כע דידן בהדיח בעלילה
ביצר נפל וכו':

והוא שנתקבל וס' בונה קורות וזה נותן מענינה עו ס' קסד
בזרח מרמת סכנה או ממזג מה דינו בנכסיו פרשתו אות ש'ס' רפה
דמרים שהזיקו יחד מתוך שמחה פרשתו אות ג'

יד ילובן ושמעון שהיו שיתפיים צדיקתם וחלקו ירדו בעליזים ושמעון
בית התנים כל ופך זמן ואחב ידורו אי פכא ובלא מהן והשכיר חלקו ללוי לזמן
קצוב כפי מה שהי לו כלוריבתך הזמן קצוב מכנ המשכיר חלקו לביתך ובא
הלוקח להוציא את המוכר מן הבית אין יכול להוציא את המוכר מן הבית וכפ
שפי שכירות לזמן קצוב ובהקדמת דמי השכירות וכל זה נודע ללוקח ונש המוכר
לזמן חייב לתת השכירות ללוקח בין שכבר ידע הלוקח מהיתה מושכרת לזמן
קצוב ובהקדמת המעות ופי למורא ס' ג' יא חילוק בין שכירות סתם לשכירות
זמן קצוב לזמן קצוב מוכר ליומיה (שם ס' ה) ע"ל גלות ס' ט' ס' ט' ס' ט'
הרבה דינים מזה דין שנים שקנו בית בשותפות והתנו ביניהם שכל זמן שירצה
א מהן לכסתלק יתנו לו דמי חלקו ואח"כ הוקר הבית צריך ליתן כל הדמים
המגיעים על חלקו לעת הזאת ע"י באות ס' רמב"י יד ילובן ושמעון על
א הבית ולא העלייה ונתקם א מעמודי הביית אשר העליה נכונה עליו החיוב
על הבעל הבית מוטל לבנות העמוד העקום ואם לא ירצה הבע"ה לעשותו
ובעל העלייה לא מצי כ"יף ליה משים שיאמר בעל הבית קים לי כהרמב"ה
והראה אז הבעל עלייה יבנה העמוד העקום מיד ולדור בבית עד שיפצע
לו בה"ב מה שהוציא בעמוד הנ"ל ודוקא שקנו יא שירמון הבית והעלי גתא בשותפו
אז החיוב על בה"ב לבנות כל ביתי הבית המתקלקל או הנחיש ואין לבעל העלי חיוב
בבנותם לאפוקי אם הבית והעלי ה"י של יעקב ומכר העלי לראובן ואמר הבית כעצמו
ואח"כ מכר הבית לשמעון אפס דעל הבעל עלי רמי לסייע נמי אפי' בבנין הכותלי
ואכ"א קודם קנה בעל העלי את העלי והמוכר שייך הבית לעצמו ואח"כ מכר
שבנות לאחר אל כה"ג הוא חיוב בה"ע אם ירצה שיבנה העמוד עקום לסייע
בבנינו לבה"ב ובין ב' ובניהו (פני משה ס' סה) הבית והעלי של ב' שנתקלקל
מ"ד של עלי על בעל העלי לתקנו ואינו יכול לכופ לבעל הבית מסייעו
הוצאת הבנין אך אם לא ירצה בעל העלי לתקן ה"ד אין בעל הבית יכול
לכופו ס' מ' עו"ס' בעה בונה התקרה) וכן מיישב הסמ"ע דברי ס' ט'
במשה דמייכו גבאין ליהודי ובלבנותו לכן יבנה התחתון התקרה ימה"ט השמיט הוא
ל"א שסכ"י עמו רמ"א שבעל העלי צריך לתקן התקרה שמתקין בעלמא לא מייכו
וזק מדקדק הדאין לכתיב זה בונה קירות וכו' וק"ל גם בתם בה שני משה ס' סה
החכ"י חילוק בין תקין בבנין עם ועיין במע"ף אחר זה: ע"ג פס"ע כשבעל
העלי הוא עומד ורוצה לבנות ובע"ה היא עני הני העומד בונה הבית התחתון
כמו שה"י וכי בתוכו עד מיתן לו העני כל הוצאות ואח"כ בונה זה עליונותו
ואם מניהם עניים בעה נוטל מני שלישים בקרקע י וכן אם הוצים למכור
בקרקע חולקיה הדמים כן וכן בעה וכל למכור ולהתנות עם הלוקח מיבנה
זה עליונות ע"ג ואינו יכול לומר קעתי של זה נחתא לי נותן (תוס')

א כשע יאם עשויה לבנות אין שמעון לו לסי הטור חיבא ללא חוב מפתח
לו מאלו שאלו לבנות ב' בנין כזה בלי קפ"ח קינמתו לחוקי המשפט נ"ג
להפסיד לבעל הבנין האל לאלה שומעין לו: יד"א א גת"ל לו בית רע"ע נ"ג
ובא שמעון יתקנה פדי מלא יפול הבית ודר בו וסיידו וכיידו כל מה שהוציא
לצורך התיקון מחייב ראובן לחזורו לשמעון אבל אם ליתן לו מה שסיידו
וכיידו וכיידו לו הוצאת התיקון יצא שמעון מן הבית: (ע"ל) י"ט שומעין ג'
מחמת חיוב שהיו חייבין והנימו החנות פתחה ונכנס בה לוי ללחמ זמן בלא מן
החנותין מה החנות שלו ומאל ממש דמי שכירות החנות חייב לוי ללחמ לו
כל השכירות מחייב לוי לצאת מן החנות וי"י למורא ס' א' ק' קין בורח על
ס' ק"ב בש"ע זה וסוף לותע יסוף איתם באית מ' ס' ע"ג ובאותה ס' א' וכשע דיקן ס'
ש"ס ס' ע"ג דין ישראל שברח מן העיר ולקח המכר ביתו והסאילו לישראל אחר
ופי' שפ"ח ס"ב"א אם רצה א' לברוח מלא ללחמ לדין ובלא א' וי"ל א' בס' קנ"ו ס' ק'
בס' קרע ס' י"ד וס"ס כל' וס' ס"ט ס' ט':

אית ג' חשבון חקי משפט
גביות חוב מן לזה בעל כרחו בג"ד ומביא שם אפי' מחט ומחזירק לו נכסי
ראות הבד"י ס' ע"ג (סעיף ד') וכן גובין ממנו מנכסיו אם יאינו בעיר
בד ס' ק"ו יש לו מעות גובין דווקא מעות וואיז משביעין אותו

א' התבטיין שעה בעל לשבתו אחר שנשאה והם תכשיטי זהב וכסף מבלי שום חיוב וכל פסיקת
בשעת הקידושין להכניסם לה יכול הבעל לישלם לצרכו כל זמן שיכנה ובה אבה מהם אל
מיבעיא למ"ד דאף בגדי אב"ה יכול לישלם אפי' לדעת החולקי בתבשיטי זהב וכסף
מודים דב"ה נוטלים ודווקא נותני לה סתם אבל אם הקנה אותם לה בפירוש לא מצי
לישלם ג' אין ב"ה גובה מהם וכל זמן שלא טענה האשה בפירוש הקנה אותם לה אפילו
שהיו תחת ידה ושועלת בהם בפיירוש הקנה אותם לה וליבא ראה נאמנת בשבועה מדין
מידו ואם הם משפקדים ביד שלי"ם הם בראשות הבעל עד שתביא ראיה שהקנה אותם לה
(פני משה ס' ע"ג) ראובן שאיך בתו ונדר לתת לה בעדניא סך כך והכין אותה לשמרה
ונפטר קודם נשואי בתו ובא"ו ב"ה הקודמים והמאחרים לדבות מאות החפצים שהכין
לבתו הדיון עמהם ואפי' תפסה היא מוציאין מידה אם כתב בשטרותיהם דקנאי ודאקט
מעטטלי א"ב מקרקעי ומואחרים דזכו היינו דוקא בדכתב מעטטלי א"ב מקרקעי
דקנאי ודאקט ולבתו לא כתב מעטטלי א"ב מקרקעי דקנאי ודאקט (ה"מ מערואי) ס' ג'
ולדעת הרא"ש והסכימו לדעתו הש"ע וסייעתו חכמה הבת לם תפסה ואין מוציאין מידה
ומהתמא איך פסק נדד הרא"ש וחכמי קורו (כה"ד) מתוך דברי מהר"י חרדכי בתשובות
ס' ט' מוכח דכל עוד שלא נשאלת לא זכתה כלום כשאלביה קיים אבל הרא"ש בתשובה
כת' כתב דבגדי הנדוניא שימד האב לבתו אין ב"ה אבה מן אע"פ שלא לבשתם
לזה שאין לו לשלם לכל הב"ה אם הסחורה שלקח בהקפה הוא בעין או דאית מחמתה
קיים אין לאחרים חלק בהם (כ"ה) וכ"כ הב"ח שכן הוא התיקון במדינתנו (בס' ד' ס' ד')
ועי' ס' ק"ה ס' פ"ע דין ואע"ד דלא דמי לעטן חליפיו מ"מ דמי מיהת לדין זה דאם
העסק הוא בעין וכו' ועי' באותה ס' ל"ט וי"ל דאם איירי שאין לו עדים) ועיין בש"ע
דין ס' ר"פ בה"ה וה"ט ס' ע"ג הביא דברי הב"ח הנ"ל וחולק עליו ופסק דלא עדיף
הוא משאר מלוים שיש לחם דכ' שיעבדוים עליו (משמע מדבריו) דוקא במעות
אך שהוא בעין דינא הכי לע"ז דאין עליהם שם מלוה שנאמר אלו מעות של פלוני
הם דהא מלוה להוצאה נתנה עם אבל בשחורה נראה דבונה הע"ז להב"ה יביתר שחול

אין שרף שטח מקומים חייב לשלם וכן הגורלם כלי (מכרין) כרים וכסתות ובא אחר ופלקו משם חייב להחליקו ויהא זהו גורלם גלגול שבועה אפי' על היסת מגלגולן עליו כל תביעה שעליו עשה היה מודע לו שחייב עליו ממון אבל אם חייב רק בהודאה אע"פ שאין מגלגולן

אמטעלו ביד שליט טוב לפטר ביניהם וכל מה שתפסד חסר מתגבה האשה נדגייתא יחלוקו האשה עם הבח' חלק בחלק חצי לאשה בשביל התוס' וחצי לבח' ולמד לאפילו האשה בזנייתא חולקת עם הבח' יטול בח' ד' חלקים כגוד חלק א' נוטלת האשה בשביל התוס' ועין מהרב"ל דף מט' אשה בכתובתה ממקום בהכ' ובא' דקה שרצין לדבא מעות מצות הדון עם האשה (מב' פ' קב) ולא נהידין כן (וכת' מות) יד' המו נמחייבי מהו רבנן לפלג קראותו דינא דגרמי דל' הרמות לא באו מעצמן אלא מאדם המזיק שגם לתו יתנו דפטרין רבנן לשלם קראותו דגרמא בניקין כלומר כאלו הנזקין באו מעצמן ולא מכח אדם המזיק בני אומנות שהסכימו שלא יוכל שום א' מהן לילך לקנות ענבים עד שיכלו הזקנים יקצבו השער והלך א' מהן קודם שהלכו הזקנים יקצב בשער מרובה וקנה ענבים גם לחייבו בנזק שלמיק לבני אומנות מדינא דגרמי וד' דברים הנאמרי' בדיני דגרמי כולם יש בנידון זה הא' שהיא בעצמו יעשה המעשה והב' שמיד נעשה הנזק והג' שיעשה הנזק בגוף ממון הנזק והד' שהיא בדי הימיקא ואם התפסד לא היה אלא בחייוו' יש מי שסובר דלא דינינן דינא דגרמי אלא במזיק ממון חבירו אבל בטובע אמונו של א' וכו' יותר לא מצינו שהיא בכלל דינא דגרמי אלא מדבר זה במחלוקת ואם אנו ובנידון זה שאחד מבני אומנות תפוס מנכסי המזיק יכול לומר קים לי במלך דאפילו בריווח דינינן דינא דגרמי ועוד יש טעם אחר לחייבו אפי' לא התפסדו אלא הי' כי אם בריווח כי הם מתפסים בקניות ענבים ואתה חשינה או פסע משלם כל התפסד' לפני משה סי' מט' וע"ז באותה סעיף יח' מדין שנים שיש להם חוב ביד ד' ד' אמר לחבירו יש לך כח לעשות בשלי כמו בשלך והלך המורה ומחלו לדיו דג' חוב חבירו חייב לשלם עם בחקי משפט' עין יאובן היה לו לתרוביפה ומהודר דברים יקרים ובא שמעון ומאבדו אין חייב לשלם רק מה ששית' אחרונ' קטן גיודא ודי' חובתו ועי' בבב' דף ע"ח ע"ב (נמל' סי' קי"ג) אמנם מה שהאחרונ' היה שיה' חוב החב' למכור ויתר מן הקטן חייב לשלם (שם) יע"ז ואם יש עדים שידעו שמה' כתב ב'ו' אינו חייב לא כלום שהם ידעו בתע' בבב' ובל' יעשו לו קיום במל' באות א' סעיף ע"ז יח' ובפע' דידן דירס כלי טלן להרמב"ם בפלי טלו המסלק חייב כולה ובפלי טל חבירו (שכתב הדאון המחבר ש"ע"ז) הזורק והמסלק משלמין דמיה הכלי יחד כל א' חציו וזק' יח' כמע' יח' דגבול דגרמא בנזקין אם הוא דבר שביד דג"ל חייב לשלם מאדם קנס ולכן ראובן שמכר מקח לד'ו ובא שמעון וא"ל לד'ו שאינו שיה' כ"כ חייב לשלם לו ולפטר בבה"ד הוי מסור וחייב וע"ז באות א' בחקי משפט סי' דין משכנות מש"א יע"ז לפינן לה מסוטה דכתיב אמן אמן כמע' אף של א' תבעו התובע לגבול כל מעצמן מגלגלין ומגלגלין משבועה חמורה דם עונה שאינו מחויב עליה אלא היסת או שאינו חייב עליה שבועה בפני עצמה כלל ועי' הגלגול נשבע עליה בנק' ואפי' שענתה אלא או אפי' היה הבעה תפס דינם שיה' ועכ"פ אין לאשה זכות במטעל טלן כל זמן שישי' קרקע כי לעולם תשול בקרקע בראש ע"ב כת' מוח' ובבה"ד פתב' ולענין מעשה מעשה אין ספק דהמיוחק יוכל לומר קים לי אמנם אם אין שום א' מהן מיוחק כדון שהנש' ידני' דגרמי וגרמא אם דרף את של חבירו ל'איבוד אע"פ שלא הגביהו בידו

אין שרף שטח מקומים חייב לשלם וכן הגורלם כלי (מכרין) כרים וכסתות ובא אחר ופלקו משם חייב להחליקו ויהא זהו גורלם גלגול שבועה אפי' על היסת מגלגולן עליו כל תביעה שעליו עשה היה מודע לו שחייב עליו ממון אבל אם חייב רק בהודאה אע"פ שאין מגלגולן

אמטעלו ביד שליט טוב לפטר ביניהם וכל מה שתפסד חסר מתגבה האשה נדגייתא יחלוקו האשה עם הבח' חלק בחלק חצי לאשה בשביל התוס' וחצי לבח' ולמד לאפילו האשה בזנייתא חולקת עם הבח' יטול בח' ד' חלקים כגוד חלק א' נוטלת האשה בשביל התוס' ועין מהרב"ל דף מט' אשה בכתובתה ממקום בהכ' ובא' דקה שרצין לדבא מעות מצות הדון עם האשה (מב' פ' קב) ולא נהידין כן (וכת' מות) יד' המו נמחייבי מהו רבנן לפלג קראותו דינא דגרמי דל' הרמות לא באו מעצמן אלא מאדם המזיק שגם לתו יתנו דפטרין רבנן לשלם קראותו דגרמא בניקין כלומר כאלו הנזקין באו מעצמן ולא מכח אדם המזיק בני אומנות שהסכימו שלא יוכל שום א' מהן לילך לקנות ענבים עד שיכלו הזקנים יקצבו השער והלך א' מהן קודם שהלכו הזקנים יקצב בשער מרובה וקנה ענבים גם לחייבו בנזק שלמיק לבני אומנות מדינא דגרמי וד' דברים הנאמרי' בדיני דגרמי כולם יש בנידון זה הא' שהיא בעצמו יעשה המעשה והב' שמיד נעשה הנזק והג' שיעשה הנזק בגוף ממון הנזק והד' שהיא בדי הימיקא ואם התפסד לא היה אלא בחייוו' יש מי שסובר דלא דינינן דינא דגרמי אלא במזיק ממון חבירו אבל בטובע אמונו של א' וכו' יותר לא מצינו שהיא בכלל דינא דגרמי אלא מדבר זה במחלוקת ואם אנו ובנידון זה שאחד מבני אומנות תפוס מנכסי המזיק יכול לומר קים לי במלך דאפילו בריווח דינינן דינא דגרמי ועוד יש טעם אחר לחייבו אפי' לא התפסדו אלא הי' כי אם בריווח כי הם מתפסים בקניות ענבים ואתה חשינה או פסע משלם כל התפסד' לפני משה סי' מט' וע"ז באותה סעיף יח' מדין שנים שיש להם חוב ביד ד' ד' אמר לחבירו יש לך כח לעשות בשלי כמו בשלך והלך המורה ומחלו לדיו דג' חוב חבירו חייב לשלם עם בחקי משפט' עין יאובן היה לו לתרוביפה ומהודר דברים יקרים ובא שמעון ומאבדו אין חייב לשלם רק מה ששית' אחרונ' קטן גיודא ודי' חובתו ועי' בבב' דף ע"ח ע"ב (נמל' סי' קי"ג) אמנם מה שהאחרונ' היה שיה' חוב החב' למכור ויתר מן הקטן חייב לשלם (שם) יע"ז ואם יש עדים שידעו שמה' כתב ב'ו' אינו חייב לא כלום שהם ידעו בתע' בבב' ובל' יעשו לו קיום במל' באות א' סעיף ע"ז יח' ובפע' דידן דירס כלי טלן להרמב"ם בפלי טלו המסלק חייב כולה ובפלי טל חבירו (שכתב הדאון המחבר ש"ע"ז) הזורק והמסלק משלמין דמיה הכלי יחד כל א' חציו וזק' יח' כמע' יח' דגבול דגרמא בנזקין אם הוא דבר שביד דג"ל חייב לשלם מאדם קנס ולכן ראובן שמכר מקח לד'ו ובא שמעון וא"ל לד'ו שאינו שיה' כ"כ חייב לשלם לו ולפטר בבה"ד הוי מסור וחייב וע"ז באות א' בחקי משפט סי' דין משכנות מש"א יע"ז לפינן לה מסוטה דכתיב אמן אמן כמע' אף של א' תבעו התובע לגבול כל מעצמן מגלגלין ומגלגלין משבועה חמורה דם עונה שאינו מחויב עליה אלא היסת או שאינו חייב עליה שבועה בפני עצמה כלל ועי' הגלגול נשבע עליה בנק' ואפי' שענתה אלא או אפי' היה הבעה תפס דינם שיה' ועכ"פ אין לאשה זכות במטעל טלן כל זמן שישי' קרקע כי לעולם תשול בקרקע בראש ע"ב כת' מוח' ובבה"ד פתב' ולענין מעשה מעשה אין ספק דהמיוחק יוכל לומר קים לי אמנם אם אין שום א' מהן מיוחק כדון שהנש' ידני' דגרמי וגרמא אם דרף את של חבירו ל'איבוד אע"פ שלא הגביהו בידו

ד

ב

ר

המכיר כליו וספריו שיצא עליהם שם ונגבנו מן המכיר
 למכור ישבע הקונה ובע"מ) בכמה קנה והוא יתן לו דמיו י"ו וי
 לא צריך להחזיק (פי' סג' מי שנגב כליו או לסטים לקחוהו וקנוהו
 והוא ומכרו לישראל נגב נותן דמיו סי' שסח: כל דבר שחזקתו ש
 הוא כנוז הקונה מן הרועים או שומרי פירות או מן בעלי אומן אסור
 סי' שנח: עכום שאגס קרקע ומכרו סי' רלו: גינה שהוא תחת בית בד
 מה דינו סי' קס"ה: ב גנות א גבוה מחברתה ומזיקין זה לזה סי' קס"ו:
 גינות הרבה וכולת מסתפקין ממעין א ונתקלקל המעין כולת חייבין
 סי' קע:

דין גזילה כל אלו בכלל גולה הלוקח בשאלה שלא מדעת בעלים וה
 משכוח שלא ברשות בד" חייבי להשיב הגזלה ודין י"אוש
 רשות סי' שנו עד ש"א: השביחה גזילה ביד גזלן סי' שסב: גזל בהמה או
 ודקינו והדר בחצר חבירו שלא מדעתו הכל בסי' שפג: גזל וצ"ו יודע מה
 ושנים באו ויאמרו ממני גזל כל יא ישבע וצ"ו) ויטול אמר הוא מלתי מה
 ככב נותן מה שגזל והם הולקין בשווה סי' גזל משנים מא"ק ומא"ר ו
 א שיען ממני גזל הר' נותן לכל א"ר סי' שס"ה: גזלן שעושה תשובה
 הגזלה קיימת י"א י"א מקבלת ממנו שלא ימנע מתשובה ס' ואם החזיר
 מקבלת ממנו ס' סי' ישסו גזלו בישוב יחזיר לו ביישוב ולא במדבר שם ס' ד'
 מאם הקה שלא ימנעו בני אדם להלוות זה לזה והאמית הגלון המחבר מה חסע א"כ הית
 חגב מפירסם נראה דעתו לפסיק כ"א דאם בגב מפירסם עמו תקה ניכנ דעת חס"ה
 א"כ מזה החפץ גניב הוא) וא"כ י"א לתפוס כל ע"ל מ' מן פותם הגלון כאותה שבד'
 ס"אין לקונה תם בגב מפירסם י"א לחלק) וא"כ ליתן אלא כדי טיוויו (רס"ל סי' ע"ב)
 עיקר (ס'ק) נג' חיינו דיקא שהוא צועק כלי פלטי סימנו כד וכך לבדתי וא"כ הוא
 זה ביד בעל הבית אחר: נד' ו"א כיון שהחוטען גניב' א"כ ליתן חזקה לעמו
 להפאיל פ' והיימנו ממא מכרן (ס'ע) ע"ל ב"ית" ס' ל"ב והאמיתו א"כ מכרי
 לחיות כספרא הראשונה וע"ל ס' נ"ו: נה (פי' המכיר כליו) נן ע"ל סוף דין גזל
 מאם שעכסיו נהו לחזיר כל דגבה חנקנה מן הנגב אפי' לאחר י"א וי"א רשות
 והנגב מחזיר לו דמיו (וס'אוע צריך הקונה לשבע בנקח בכמה קנה) כמ"ל מ"ג
 דין גניבת דעת אסור ומפני כבוד הבריות ראוי לומר בא אכול עמנו (ס'אע סי'
 ק"ח ס'ק ח) נו ע"ל באות ע"ל ס"ג מ"א נ"ג: נן ע"ל סוף דין גזל מ"א וד
 ח"א פס"ל לעדות ולשבועה וע"ל ר"מ אות נ' ובאות ח' ס' ק"ד: נח ע"ל ס'מ"ג
 נע ובשע דירן גזרם החזל א' מאן ג'אעו יודע לאיזה מקן גזל יכ"ו: ו"א
 בא לצי"א חייב לשלם הגזלה לכל א' א" ס'א גזל לא י"א יודע א"כ החזיר לו
 חייב לשלם לו א"כ בא לצי"א א"כ שלא תובעו ס'ע: סב אפי' היא קיימת א"כ
 גנב קירה ונה א"תה בבנין א"כ להחזיר אלא משלם איתה לבעליו ודוקא
 א"כ גנב דבר המעטעל אבל אם החי' גבוה רעהו בקרקע א"כ מבנה עליה
 בנינים גדולים חייב לסתור הכל ללא עמו תקנת השבים בקרקע ר"ו ועי'
 בשע סי' ס"ס: סג פי' חזל תקנו שלא יקבלו ממנו כדי לפתוח לו פתח לכרכי
 התאבה והמקבל ממנו און ח"כ חכמים נוחה הימנו: סד פי' לאמר הנזלן אע"פ
 ס"אין רצונן לקבל ממני ומחלת לי ממ' ח"כ רוצה להחזיר לך מקבלין ממנו: סה וכן
 א"כ הנזלן תובעו מחייבין אותי להחזיר ועיין סי' א' ס"ד

המכיר כליו וספריו שיצא עליהם שם ונגבנו מן המכיר
 למכור ישבע הקונה (בע"מ) בכמה קנה והוא יתן לו דמיו י"ו וי
 לא צריך להחזיק (פי' סג' מי שנגב כליו או לסטים לקחוהו וקנוהו
 והוא ומכרו לישראל נגב נותן דמיו סי' שסח: כל דבר שחזקתו ש
 הוא כנוז הקונה מן הרועים או שומרי פירות או מן בעלי אומן אסור
 סי' שנח: עכום שאגס קרקע ומכרו סי' רלו: גינה שהוא תחת בית בד
 מה דינו סי' קס"ה: ב גנות א גבוה מחברתה ומזיקין זה לזה סי' קס"ו:
 גינות הרבה וכולת מסתפקין ממעין א ונתקלקל המעין כולת חייבין
 סי' קע:

דין גזילה כל אלו בכלל גולה הלוקח בשאלה שלא מדעת בעלים וה
 משכוח שלא ברשות בד" חייבי להשיב הגזלה ודין י"אוש
 רשות סי' שנו עד ש"א: השביחה גזילה ביד גזלן סי' שסב: גזל בהמה או
 ודקינו והדר בחצר חבירו שלא מדעתו הכל בסי' שפג: גזל וצ"ו יודע מה
 ושנים באו ויאמרו ממני גזל כל יא ישבע וצ"ו) ויטול אמר הוא מלתי מה
 ככב נותן מה שגזל והם הולקין בשווה סי' גזל משנים מא"ק ומא"ר ו
 א שיען ממני גזל הר' נותן לכל א"ר סי' שס"ה: גזלן שעושה תשובה
 הגזלה קיימת י"א י"א מקבלת ממנו שלא ימנע מתשובה ס' ואם החזיר
 מקבלת ממנו ס' סי' ישסו גזלו בישוב יחזיר לו ביישוב ולא במדבר שם ס' ד'
 מאם הקה שלא ימנעו בני אדם להלוות זה לזה והאמית הגלון המחבר מה חסע א"כ הית
 חגב מפירסם נראה דעתו לפסיק כ"א דאם בגב מפירסם עמו תקה ניכנ דעת חס"ה
 א"כ מזה החפץ גניב הוא) וא"כ י"א לתפוס כל ע"ל מ' מן פותם הגלון כאותה שבד'
 ס"אין לקונה תם בגב מפירסם י"א לחלק) וא"כ ליתן אלא כדי טיוויו (רס"ל סי' ע"ב)
 עיקר (ס'ק) נג' חיינו דיקא שהוא צועק כלי פלטי סימנו כד וכך לבדתי וא"כ הוא
 זה ביד בעל הבית אחר: נד' ו"א כיון שהחוטען גניב' א"כ ליתן חזקה לעמו
 להפאיל פ' והיימנו ממא מכרן (ס'ע) ע"ל ב"ית" ס' ל"ב והאמיתו א"כ מכרי
 לחיות כספרא הראשונה וע"ל ס' נ"ו: נה (פי' המכיר כליו) נן ע"ל סוף דין גזל
 מאם שעכסיו נהו לחזיר כל דגבה חנקנה מן הנגב אפי' לאחר י"א וי"א רשות
 והנגב מחזיר לו דמיו (וס'אוע צריך הקונה לשבע בנקח בכמה קנה) כמ"ל מ"ג
 דין גניבת דעת אסור ומפני כבוד הבריות ראוי לומר בא אכול עמנו (ס'אע סי'
 ק"ח ס'ק ח) נו ע"ל באות ע"ל ס"ג מ"א נ"ג: נן ע"ל סוף דין גזל מ"א וד
 ח"א פס"ל לעדות ולשבועה וע"ל ר"מ אות נ' ובאות ח' ס' ק"ד: נח ע"ל ס'מ"ג
 נע ובשע דירן גזרם החזל א' מאן ג'אעו יודע לאיזה מקן גזל יכ"ו: ו"א
 בא לצי"א חייב לשלם הגזלה לכל א' א" ס'א גזל לא י"א יודע א"כ החזיר לו
 חייב לשלם לו א"כ בא לצי"א א"כ שלא תובעו ס'ע: סב אפי' היא קיימת א"כ
 גנב קירה ונה א"תה בבנין א"כ להחזיר אלא משלם איתה לבעליו ודוקא
 א"כ גנב דבר המעטעל אבל אם החי' גבוה רעהו בקרקע א"כ מבנה עליה
 בנינים גדולים חייב לסתור הכל ללא עמו תקנת השבים בקרקע ר"ו ועי'
 בשע סי' ס"ס: סג פי' חזל תקנו שלא יקבלו ממנו כדי לפתוח לו פתח לכרכי
 התאבה והמקבל ממנו און ח"כ חכמים נוחה הימנו: סד פי' לאמר הנזלן אע"פ
 ס"אין רצונן לקבל ממני ומחלת לי ממ' ח"כ רוצה להחזיר לך מקבלין ממנו: סה וכן
 א"כ הנזלן תובעו מחייבין אותי להחזיר ועיין סי' א' ס"ד

כיון דהוה חנוני ופטר...
דלך שבעה דלתי...
השבעה נוטלין קניהם לפועל חייב בידאוי ולחנוני צנה ליתן לפועל ולא אל סייחדי
עדים לנתינתן ויל סברת מהן נאמטן בלינד כל שלא אל הן להם בפני עדים וכמה
סי נא פסאן ו ופילו החנוני הוא עבדן להם מכחיס לפועל או בה ישראל ענין
הישראל לשבע נכן מבוחר מתשובת הכסבא שהביא הדין סי עב מחודש יהוה לקמן
פס קעה עב) ואף לפי מה ש' קמט מעיה יד לאין מסביעין היסת עס בהי של העב
לטול אספר דכע' מודה דאינו נוטל אלא בשבועה (סל) אמר לחבירו תן מנה
לפלוני העבד שאני חייב לו ונתת לו בלא עדים והעבד אמר שלא קבלת והשליח
אומר שנתת כיון דאיבא פלוניא דכבוותא כשהלוה דשאל יחבא מהלוה עבד
איבא למימר שתמו כפירוסו והוי כללי אמר ליה בהדיא הו ליה בשהדי לפי אפיהם
דבר סוף ים לדין לעשות פסיה יתיה הפסרה כפי מה שהעבד אמר אם יגיל לאכול
שמון של אמנים יעס הפסרה על השליח לפי שהיא קרוב לפיטע ואם העבד אינו אמר
לאכול ממון יעס הפסרה על האסלח כיון שלא אמר בהדיא הו ליה בשהדי ורוב
ד נדליתו דלכל יובל לומר לשבעה חני ענין למעית ואשבע שלא בפניו (סל) וסי
פמתתה חיי מחויבים זלז' בנד דלכל אין ענינים הפועלים לשבע כלל כדלקמן
סל' יא מיה לטי מסל סקי' דאם הוא קרוב ידוע שיבא יביל הבעה לומר המתן
קלת או תשבע ותטול מיד חנ' כן אפילו הוא קרוב יביל לומר אשבע מיד ולא
למתן כלל (סל) כשע' ואין נשבעין ביחד אלא זלז' ופע דלז' לא נראה ככ כשבעת
סוף: ד' וחנוני ענין לשבע מתלח (סל) אם נשבע זה שלא בפני זה איז לחזור
ולשבע ובה' ואינו מוכרח (סל) יתם שתובע לראובן בשטר שאין בו נאמנו
וטוען ראובן ליתם פועת ענין היתם לשבע בפני הרפטיים ס' שלו יעירק האפטרס
לשבע לפני כל (מהיא משין בתשובה פי)

חמ ה

מת רחוני או הפועל איך כאן שבועה מט שהרי זה אינו משלם אלא
לא ויא' אם פועל מת ישבע חנוני וכן הדין האומר לפני עדים או
מודה שציוה לראובן שילווה לו ק' ויפדע לשמעון עבדו
וחלה האומר עשיתי כן וכי' ואם הקדים בעה לחנוני מעות שיתן
לפועלו והמחה בעה לפועלים אצל חנוני במעמד ג' ונתרצו

ע' חנוני והלבוש פוסקים כ"א דישבע חנוני והסך פסק כדעה ראשונה כימבם: אם
מת בעה חנוני פועלים נשבעין זה בפני זה וטעמי מן היורה (בה' י' וזה
שתקי' סמוע' יהטז חולף דמתירה לא מהני כאן שיכולין לומר לא חשנו
להשיבך כ"א קבלנו עלינו במה ש' פא' והאלון רבד משערים כי פי
דוקא נתינו ופטרון את הבעה (וככ' הסך) אין לפועלים כלים יעל הבעה
אבל אם לא נתנו להיות עסקם עם החנוני ולפטר בעה יכלין לחזור עליו
כמ' ס' קרו' סט' יהא דכל כ' אם לא נתנו וכו' הא קמל אפי' נתנו אם לא המחיהו
במעמד שלשתן לא כלים הא כנ' דברי הסמע בס' י' ויה' אין נכ' נים ועין בעיר
י' קרו' מ' י' בבי תראה דכן כוונתי לדונה באמר כתבתי יככ' חסמ' מ' ק' נכ' כמ'
כאן גמיי' הוא דלא כבי' עכל האין הנל' כשע' אין לפועלים על הבעה כלום

חמ ה

הפועלים החנוני נשבע היסת ופטר...
אין שלק' טוען צדי שנתן אלא שבועה (חמני)
וכן כוונתי אפי' מיתומל י' אמר חנוני אתה יתת לי...
דבית כופר י' בעל הבית נשבע היסת ויהא הודה בעל הבית צד

פי בלא הקדים תולה לחנוני אין סיבת מעמד ג' כלל ובהקדים ענין כאן מעמד ג' כיון לאפסר
ספירע כמ' הסמע סקי' דלה' כהררי מהביא חנוני לאלי מל' ליה הך סברא דכ"א דסמא
פירע דאפי' בלא הקדים עדיף כאן מדון מעמד ג' בעלמא וכלן הבעה פטור (טק' י' יא
נתי' דיל' דלשבע לפועלים ופטר מהן: יב' כשע' ויהא שלא במעמד ג' המחיהו אלל החנוני
ושבע החנוני היסת מעסה שליחותו ופטר הפועלים נשבע לבעה ליה היסת שלא נטלו
כלים בחנוני יבעה משלם ליה: יג' כלומר לא תימ' אביה משלם לאנין אמר שנסבע
כמשל' דוקר כשטוען החנוני טענת ברי' אלא אפי' לא מצי' דק' ככ' בפנקסו נמי בעה
משלם לאנין אמר שנסבע כנל': יד' פי' ויהא הודה בעה דלל' ליתן נשבע ונטול ואם
כופר נשבע היסת ופטר (כמשל' ס' ל') יע' ענין ענין מדון סנקס בשע' דין ס' ק' י' פ' פ'
סס' ד' לקמן בשע' זה ביה' מ' ס' ע' ובלית פ' סעיף לה' (הנה) ומכאן נל' דאם
הצ' א' על חבירו דעטי' לא נחתמו עליו שני שיתפ' נעיל' מה' בס' טו'
דאם חבירו כופר בכל נשבע היסת כמ' חסנוע כאן דין זה יב' בגזרה באלה
נכ' חבירו ופטר ואםל' בסעיף י' שאני ליה בידו משכון ישע' ס' ס' ס'
שאני דשניהם חתומים עליו עדיף מאשר יקל' פנל' ע' מתוך דברי חר'ם
בתשובה כלל' י' י' ג' נראה אדם יביל לשבע ע' פנקסו שלא ניתן לו דבר זה
כיון שאינו כתב בפנקסו (כה' י') ומהיב' פ' נ' נתקפה בתשובת אלו ובסוף
דבריו כתב שבגידל' שלו מראובן היה נוטל מיד שמעון תמיד ושמעון עענו כך
וכך והוא אומר שאינו מוצא כ' בפנקסו ורועה לשבע שלא נטל הכתוב בפנקסו
ע' ב' הדבר והגון לפשר בין שניהם: אפי' אין אמר חתום על פנקסו כיון שנתקיים
ממנו אחר י' לסמך עליו אפי' לחוצ' מיתומים (דלבו' ס' ק' וזה סותר קצת
משל' ס' י' י' לחלק) נהי דהפנקס חסוב' כשטר לחוצ' לא בסביל כך לא
יהא נאמן לומר פרעת' (מה' פ' עו') עלה' אינו נקרא פנקס (מהיא משין ס' קל')
לאו דיקא עלה' אלא אפי' פנקס שכתוב בו חשבון א' כל שאינו פנקס שכתוב בו
חל'יה אפירסמת למסל' בהדה ס' י' י' ויהא אם זה הפנקס מכין עם פנקס א' גדול
אמ' שמקבלין חשבונותיו י' מקום לומר דמלאך המות אנטיה ולא העתיק בתוך
הפנקס הגדול (ס' ב' בפנקס המחייב את עצמו ואת חבירו לחייב דוכיה מהני
לא לחיוב חבירו (ס' ב' ומהו בשני שותפין מהא מהן היא הנושא ונתן וכותב
השביגת וחבירו סימך עליו כל מה שימצא כתוב בפנקס ההוא מהני לחייב אפילו
לשותפו (ס' ב' ע' יהא ש' י' הגלים לדבר שמה שכתוב בפנקס הוא אמת
שע') י' כשע' יהא שיכל לשבע על פנקסו בכל דבר מסומך עליו שהוא
אמת ומה יוכל לשבע מהמשכון ממסכן בירו בעד ע' מהיב' כמ' בפנקסו
אף שבע המסכון טוען ברי' שממסכן רק בעשרה זמנים ויעפ' שאינו יודע
כי' ע' פנקסו ועל י' ש' ש' מש' (הנה) ואצל' הוא תפוק ליה דים לו
מ' מכין יב'לה יוכל לשבע על המסכן אף עד כדי דמיו' נעיל' באותה בחק'
משפט סעיף ל' ובאית מ' ס' ק' עכ' הנה: י' עיל' באותה ס' ק' י'

והנהגותיה קהלות כשנותן דבר קצוב מדי שנה בשנה להקל הרי גילה דעתו לכון אפי'
בכמה שנים לא אבד חזקת עירנותו. וכתב ויא' לאפי' בסתם לא אבד חזקתו (ושבא)
בני העיר שהיה לתם חזקת ישוב אם נתיאשו פעם א' מן העיר ושוב חזרו מקצתן והשתכלו
ביושוב אין לאחיים כלום (ומא' בשם מהרי"ק הנ"ל) אין חרם חזקת ישוב חל על תת (כפ"ל
בתשובה סי' נ"ו) אין חרם חזקת ישוב נוהג בזמן הזה (מהרי"ו סי' קנ"א מש"ס ע"ה ועיין
בסמ"ע אות ק"ו) נה' ואפי"ל בבן הגזלן ואכ"ל הגזלן עדיין קיים ולא אמרינן נמסוס יראת
אביו הגזלן ירא למחות בבנו ורמ"ל בתשובה סי' ל"ד תעה על זה: נו' א"כ הטור ואפי"ל
מודה שבא ליד אביו בתורת אומנות אדמות או גזלות אלא שטוען שקנהו אה"כ ים
לו חזקה: נ"ו ואפי"ל אכלו ג"כ הבן אה"כ שני חזקה לא מהני משום דהוי חזקה שאין עמה
טענה: נ"ח ומ"ם הסמ"ע סק"ד על דברי הרמ"א: נ"ט כש"ע ויא' אפי' חבן עצמו טוען כן
בפני הודקה לו נאמן במה: ס' וה"ה חתן הגזלן היומשו מש"ס ס"ט: ס"א עיין ס"ה בש"ע
דין: ס"ב ד"ל לא מצויא אם בא בטענת עצמו שהאערער מכרו או נתנו לו שקנארו
אלא אפי' בא בטענת אביו ד"ב קנאו (ול"ל בבן גזלן אלא ה"ה באומן וכיוצא בו עיין
בסמ"ע ססק"ד: ס"ד כש"ע ויא' דאם בן הבן גזלן אומר בפני הודקה שמכרת לאביו
אבא הוי חזקה: ס"ה ע"ש סעיף כ"ה הרבה מדו"ש דיני חלון: ס"ו ולומר היום או
למחר אפתח ותעכב עלי' ש"ה הפקר הוא: ס"ז פי' שפתח חלון למחר חבירו: ס"ח
ואינו יכול אה"כ לחזור ולערער עליו ולסתום (ש"ע) ס"ח בעל החלון: ס"ט פי' לבעל
הבנין: ע' בא הקונה מן העכו"ם לפתח חלון כנגד חלון של ישראל שהחזיק בד'
בעודה ביד העכו"ם ומוחה עליו הישראל גוראשן שלא יפתח חלון כנגד חלונן שמזיק
לו בראיה כיון דאיכא פלונתא דרביותא דראובן שקדם לפתוח על בית העכו"ם
הוא המוחזק ואין שמעון הקונה מן העכו"ם יכול לפתוח חלון כנגד חלון של ראובן (מהרי"ב
נמרי"ב סי' פ"ה) ובמהרי"ב יונה בפירושו להלכות שכנים סעיף ע"ז כתב בשם מהרי"ב ס"א
דשמעון שעושה תוך שלון הוא המוחזק ויכול לפתוח חלון כנגד קלוננו של ראובן:
ואפי' לזעזע מהני אדרבי סי' ס"ח שחולק על הרמ"ם בזה וסובר דעענין ליתמי'
אף להועיא לא טענין ליתמי' שבעל ריבם פתח באיסורא דאחזקתי אינטי דק'
עבדי איסורא לא קא מחזקינן עכ"ל

חשוד על על השוואתו... אם התובע רוצה שישוב... חשוד ההד חשוד... ומשם מזיק לחבירו צריך... ובנין עד שיהיה גבוה... חזקה ראייה ססי ק"ס: בני חצר כופין זה את לבנות דלת... וסל ערכיו סי' קס"א:
דיני חליפין קיל כל מיני חליפין נקנין ע"י בחליפין וזאת דין אונ'
בחליפין) ולא צריך לידע שיוון (ואם העלוהו בשוואת יש' אבן
חוק' ממטבע ודבר שאין בו מש"ס החליף פרה בחמור וכדומ'
מי שמשך תחלה גם השני זכה בשלו פי' כל מקום שהוא וא"ע למו"ש
ולא יכולין לחזור החליף פרה וטלה בחמור ומשך פרה לבר לא
קנה אבל החליף פרה וטלה בכור חטים ומשך פרה לבד קנה חטים
כנגד פרה לבר: דאובן החליף עם שמעון ולוי ונטלה מא' בטל"כ
משני. חתיכות כסף או זהב מטלטלין הן ולא כמטבע מטבע זהב כו'
מטבע כסף הוי כפירות וקונה בחליפין הקנה מעות כנגד מטלטלין אינ'
קונה פי' סי' ר"ג חטימת בהמה בשעת מלאכה אמורה סי' ע"ח: חכירת
ודינו סי' ש"ך: מי שהניח כמה חבילות על סוס ובא אחר והוסיף חבילה
יא' והסוס מת פי' האחרון חייב ס"ס שפ"ג:
ע"ה לאו דוקא ודאי חשוד אלא אפי' ספק חשוד כיון שנטבע שאוכל ולא אוכל דלדעת רס"י לא
חוי חשוד ולדעת רת"וי חשוד אין שומעין לו (כש"ל סי' ל"ז): ע"ב ע"ל אות"ם ריש דין שטרו'
מדין חשוד: ע"ג ה"ט משום שהוא נחמד שמוציא ס"ה מפיו לסקר יש חילול חסם בלבד
עד ע"ל באות ע' סוף דין עדות מש"ס: ע"ה עיין בש"ע דין ס"ד: ע"ו כש"ע יא'ם
יש עדים שלקחה ביד ועשה תשובה חזר לכפרות בין בעדות ובין לטבועה ע"פ ל'
ע"ג אל מהעלין היצה לבנת כל המחיצה למעלה על קרקע שלו לבדו: ע"ח כלי'
לסודי בו החצר: ע"ט ילפינן מדכתיב במגילת רות לקיים כל דבר: פ' ילפי'
מדכתיב כי תמכור ממכר או קנה סי' ר"קו סק"ל: ועי' בס"י פ"א הטעם דיש כ'
במחש' יותר מבשריין מה' אין בו דין פ"א (הגאון המחבר סותם ובש"ס
סי' ר"ך ס"ך כתב הסמ"ע המחליף כלים בכלים או בהמה בבהמה שכתב הש"ע
דאין בו אונאה מיירי אף שהעלוהו בשומא כיון דצריך חליפין החליפו ויש היצה
במחש' יותר מבשריין מה' אין בו דין אונאה ילפינן ממכר הוא ח"ק בפירות כפ"ו
יש בו אונאה אם העלוהו בשומא לחל עליהן דין מכר עפי': פ"ב שאין נקנין
בחליפין ע"ע דעיקר סמיכות דעת של הקונה והמוקנה הוא על הצורה והעולה
עבדי' דבעלה: פ"ג (והשמיט הגאון המחבר מש"ס מ"א בה"ג עיין בט"ו)
פ"ד ואם מתה הפרה או נתיקרה או הוזלה אחר שמסך זה החמור היוק לבעל החמ'
וע"ל באות"ם ריש דין מקח וממכר מש"ס בחקי משפט סי' קפ"ז: פ"ד וקנין גר'ם
בחליפין (ש"ע): פ"ו דכיון דשל כסף הן חליפין ומהירן בהוצאה יותר משל זהב
לכן נקרא של זהב פירות דבי של כסף: פ"ז ודוקא בתורת חליפין אבל בת'
דמי' משמך המפך נתחייב בדמי' מיל (ש"ע) והשמיטו הגאון המחבר עיין בט"ו
פ"ח כש"ע אם משהוסיף זה החבילה עמדה ולא הלכה האחרון חייב ואם אין ידוע
כולם משלמין בטהו:

אבות פבירו ס' רפ"ג: (ע"ל פ"ג ס' רפ"ג) יאוש ושנוי רשות ש"א
 בן קודם לבת' זרע הבן' אב יורש בנו כשאין לו זרע
 בן יורשו והלכו' שני אחים' מן האם אין יורשין זה
 את מאביו אף שר' ונכסיו הפקר' אין הבן יורש את
 בקבר להנחיל (ליאמין) מן האב כגון שמת בנה בחייה ואחכ
 אמו ס' רע"ו סעיף ה' (ע"ל פ"ג ס' רפ"ג) ממזר יורש אביו כאלו
 כשר מכש קרוביו משאר עבירה' ולא בן שפחה אין היורש יורש
 שאין בו פמש (ס' רע"ו) האומר זה בני ואי אחי וחוזר מע
 נו לעצין ירושה ס' רע"ט: אין מעבירין רשע מנחלה ס' רפ"ב:
 יורש אב ראייה' שהוא קרובו ס' רפ"ד:

א' איסור דקא פסקת לחיותאי לא הוזכר אלא לבא לעשות חנות אצל חנותו של חבירו
 לבא לעשות ריחים בעד ריחים של חבירו אבל בקונים או מביאין חטים לעמון
 א' מצונו איסורא (רב אחו' יושע טינעין בתשובה כתי) במ"ב ס' נ"ז כתב דהיכא
 לא הסג' לדמות הראשון לדמרו ולבטל אותו ממחיתו כענין החנות הובאנו
 שאין נסות אלא לא' מבני העיר ובא השני והסג' גבול הראשון ידחה לאותו
 לדמרו כולי עלמא מידים דמצי מעכב אפי' אב' מבואה קדיה וכתב שכן
 בתב שאריות יוסף ס' י"ז ואע"פ שג"ל לא כתב בן אפטר דהיינו דיקא נשקנה
 סראשין האוראננה' לזמן קצוב: ע"ל באותה רישין חזקת קרקעות: ב
 ע"ל בלות ג': ג' אשה אלמנה נתעברה ויצא השם בעיר שהיא מפלוט ויודע
 הילד ומת האיש ההוא והניח נכסיו והנער הוציא מבל' איך העירו עדים שהאיש
 ההוא הודה ולא ביש שהיא בנו עתה תובע אותו הבן יורשתו כבן בין הבני'
 פסק בני אהרן בס' נ"ה דבן זה יורש בנכסי הנפטר חלק כחלק מהנ"ל מעראט וע"ל
 באה"ע: ג' לא נמצא זרע לבן אפי' לו בת תורשנו וכן זרע הבת (ג"ע)
 יקום שנהגים להיירש לבנות כחצי חלק זכר חייבת לסמוע מוב אביהן (מירם מנין
 ד') כאלו בנתן לחתנו שטר חתי זכר כנוסח הנמו' ומתוהיורשים נתנו לחתן
 ואלמר כמה שנים בא בת דלאובן לדבות ממנו חובו כי הנכסי שירש בנו
 א' ראובן הלכו לאיבוד אם החתן הניח ביד היורש בכדי פריעת החוב אין לבח
 שום טענה עליו (מירם ל' בלין ס' ד') ד' דכתב ונתת את נחלת ל' אהרן
 ואביו הוא שאירי ויתר מאמיו: ה' כלמר כשאין האב קיים אזי יורשו אחי המת
 וכן זרע אחי המת לא נמצא לו אף ולא זרע האב תחזור הירושה לאחיו המת
 או לזרעה: (פ"י הואיל שחלב יורש את בנו דיקא ולא האם הלכך שני אחים
 מן האם וכו': ז' ולא ען האב ש"ע ח' אין משפחת אחי יורשים אותו לכן נכסיו
 ספקר: ט' אין אומרים אלא היה הבן מי אחיו מתה היה יורשה ובלו הנכסים
 לרשותו כאלו הם של מעולם להנחילו אותם לאחיו מן האב אם אין לבן זרע
 אלא תחזיר ירושתה למשפחת בית אביו כיון שלא הניח בנה זרע: י' דאין
 לו יחוס אחי אביו וכתב האשה וילדיה תהיה לאדניה: י"א ע"ל בלות
 פ"ס ס' בדין מעביר נכסיו מבניו: ע"ל סעיף ג' בלות זה:

יטמים קטנים ודולים וא' מהן צריך יומר אין נזונים משמע
 לקטנים בצרכי הדולים לקחו' גדולים לצרכי חופתן יקחו' גם
 וחולקין אחכ בשוה' ס' רפ"ו: השביתו' נכסי אביהן' ט"ו השביתו
 בשווה ולא יקחו אף' שבר עמלם' ואם הוציאו משלהם אז
 שהשביתו לעצמן ומה שהשביתו ממילא הוא לאמצע ס' רפ"ד: י"ח
 שרצו לחלוק מעמיד אפטרופוס לקטנים וחולקין עפ' בד' (ס' רפ"ט) ואם אין
 אחיו בעיר ובקשו לחלוק חולקין עפ' בד' ס' קע"ז: יורש גדול שיוצא שטר
 על שמו ס' רפ"ט סעי' ד': יורש א' שלא לקח ויש ביד א' אחריו מנכ'
 אביהם כל א' יתן כפי מגיע לו ס' רפ"ט:

יג' ראובן שסידך את בנו ופסק לו נדוניה ומת ראובן קודם הנשואין עסק מהכינו שלח יקחו
 דבר זה מן האמצע ולכל היורש אין ליקח אלא סך המבואר בכתב הקנס: יד' כשע מי
 שסידך את בנו וקצב לו נדוניה ומת האב קודם נשואין אינו נוטל הנד' נ"א אלא מחלקו
 שהני' לא זכה בו בחיי אביו ואפי' נתקשר אביו בקטן ואם אין המסדך והאחים רוצים
 לקיים מה שקיבל עליו אביו פטורים מהקנס (ע"ל ס' י"ג ומש"ל הסמ"ע ולא דמי עם)
 יע"ן באע"ס נ"ו ס' בהגדה הובא לקמן בחלק א' ע"ל סוף אות ק' שם נתן האב שטח על הקנס
 חייבים היורשין לשלם כפי הסך שבטח אף אם מת האב (וככ' הסמ"ע עצמו כיון ססקד)
 כשע אב ספדלו את בני מן התפיסה מנכין לו אחכ מחלק ירושתו אם אין יחולק דעת
 שהאב נתן לו במתנה (ע"י ס' רמ"א) א' שנתפטר בחלק ירושתו בכבר מועט לענין נדוניה
 פסרה בטעות ע"ל בלות פ' דין בעל יורש את רשתו וינ' שטר חתי זכר ע"ן באה"ע בלות
 ב' סעיף: דין יורש שאמר שמצי' בפנקס אביו איזה חוב על בלות מ' סעיף ס' א' אם
 תבע' בסטר שיוס מאביו מה דינו ע"ן בלות ס' ל"ט י"א יתום תובע' בסטר
 שאין בו נאמנות וע"ן ראובן ליתום פועת ע"ל בח"א בלות ח' מטלטלין שמכרו בל'
 א' אפטרופוס במשיכה לא נתן מעות ונתיקרו בישית יתמים נתיקרו ויחזרו לה'
 ע"ל בלות ס' ר"ד: אין נפרעין מנכסי יורשים אלא בנ' דרכים ע"ל באתנ' ס' ל"ט
 הוציא על יורשים סטר עוסקא י"א מאיתו עסק בע"ן ע"ל בלות נ' ס' ל"ט ס' א' דין מעת
 ס' ל"ט ס' א' חמתי הלויים והיורשים של א' מהן שמצי' הסטר אצלם ותבעו ליורשי ס' כ'
 שני בא' מרים שאביהם פוע הסטר ופסק הרשב"א דאין כלום בטענה זו הובא לקמן
 ב' י"א ס' רפ"ט: ט"ו י"א גדול שנאנס דבר מירו' אף שנאנס ונאבל פטור נשמייה
 בבעלים היא (תשובת מיימוני) ט"ז פ"י ואפי' לו השביתו מכיסו לדעת הרמב"ם:
 י"ז ראחים ממלך להלדי (אש"י) י"ח זהו דעת החולקים עם הרמב"ם ע"ל ס' ע"ז:
 י"ט ע"ל ב' י"א סעיף ז' מזה: י"ך בטור מביאך ביותר זל אם היורש מערערה יאומר
 אחי נטלו שיעור חלק יאני לא נטלת את יתנו המאן שביד זה הא' לצדכו הקדש
 נמצא שנתת את לצורך קבורה יאחי לא נתנו יפה מע' ע"י ויב' א' לחשבין וכל
 א' מהאחים יתנו לקבורה מחלקו המגיע לו:

כופר במקצת עריך להיות ההוראה כה פרוטה והכפירה
 שתי מעין כלזה במעות אבל יכללים אף ב מחטים
 באת ישבע תבע כלים וכסף והודה בכלים ויש בכפירה שוה
 מעין או כפר בכלים והודה בכסף שוה פרוטה חייב (לשבע) ואם
 פטור כפר בכל יי ועד א מכחישו אפי איך בכפירה אלא
 פרוטה חייב זה לשבע י איך מודה במקצת וכופר במקצת נשבע
 כי מודה ממין הטענה כגון ב כורים חטים ודומה לזה וזה כופר
 אבל הודה לו כי בשעורו או בקטניות פטור משבועה י
 ויתן מה שהודה אבל פירות הוי מעין הטענה סי פה: כלברע
 לא לא יגדל בביתו סי תט: כופין בני העיר פירשתי סי קטק
 כתב בפיו לא סי ימו: כובס שהחליף בגדים באות נ סי קלו:
 כותל או אילן של א ונפל לרה והיזק רדי הדין כן אם בתוך
 הזמן התראה נפל פטור ואם אחכ נפל חייב ואם מתחלה עשה
 כותל רע חייב סי תו: כי כותל שביז שניהם שבנו יחד ונפל
 צריכין לבנות שניהן יחד וחולקין באבנים ובעצים סי קנז: כותל
 שנפל לגינה או לחצר חבירו כופין אותו לפנותו ואם אומר פנה
 לעצמך והכל שלך והלה אינו רוצה בעל כותל פונה הכל סי
 קסו: כלב שנטל חררה והיזק סי שצב כופר בפקדון מקומו פ

לא וישעור פרוטה הוא סמינת מפענק וויגר וליטויים נעין בעז ביד סי טו: במקר עם
 יעין בהט סי סה סקדב קד ומט כת מוח עיי כל זה באר הטוב בחקי דעת באות
 פועל בחט בדון מגדיל למבאש מסה): קב הם גדול פולטים שהם ח
 פענק ליטויים וויגר קד לפיין מדכתיב נסח אי כלים להכי כתיב כלים מסם
 דים לכלים קין בפני עצמו יעמלו לכלים חסובין הן כיון דעומדין לעשות בהן
 מלאכה הדבה: קד ויראש העור חולקין יסל דבעינן שיהא בכל א שיה פויעה
 ועל באית ד ס ק: קה וככל מקום שנים מחייבים ממין א מחייבו
 טביעה משמע מלאשין יסי בכלים נמי לא מחייב אלא בפדוקה דלא כסמע
 שכתב דבעא וכן בשומרים עיין יוס אית ט) לא בעינן בכלים פרוטה
 דבעא בעינן לכע פרוטה טז): קו דכי הוי תרי מי עשי ננהו מה דרשינן
 דכ מנייהו דבעינן שיהיה ל מזה טענו: קז וכן הוי גימט הסמע: קח פיה
 משל דמיה מקצת: קט עיין בטע דידן סעיף יב: ל רל אם תבעו כפיה
 פירות יהיה ל בלתך קטנית הוי מעין הטענה שהקטניות בכלל פירות
 וכתב בני יהוה אם תבעו כור סתם ואמר איני יודע אם קטנית אם חטים אם
 שעורים יעין בפע יי: לא אכח קטור בשלשלת של ברזל טע) לב ראון
 שאל לעשות חפירה שיה עמיקה קצת בעבור יהיה ל מקום מיוחד לטפוד
 להניח בה זבל יבא לעשותו בעד כותלו של חבירו יצריך להרחיק גט או
 סד בסוד בשחור מניח על הידך אבנים כשעשה חפירה ומשליך המזבל שחת
 הקרקע יבס ימי מכוס לפס דזבל אינו מוזק ולא מנא דבר בזה אלא חפירות
 הוי ממים צריך להרחיק גט ויסוד צריך להרמבם ולדעת הראש הרמב"א מהן
 סג ואם החפירה אינ ממים לדעת הת יתירה מומפייטים אצ להרחיק
 טפחים רק כל לפי עיני האומנים הבקיים כמט כתשובת הרשב"א וכבר
 כתבתי דבעינן כאלה המזיק הוי המוזק וא"כ יכל האופן לעשות

הכפירה וצ"ל להרחיק רק לפי עיני האומנים או אם ירצה יסוד בסוד
 וכל זה שהבית הול מלכנים אבל בכיתל אבנים די בהרחקת עיני
 תפיה בחפירה דבעימק אמה דיקא כי איכא מיל בעי הרחקה גט וכי
 לא בעי כפי וכשהיה פתחה מעומקה צדדי דצריך פחות לפי ראות סל
 ה שבר בני אהין סי יט בהסכמת הרב מהר באנס: לך נקט לזינה ו
 לפעונו מהם לכיתל חצ- טביניהם מסתמ) הוי נבנית מסל שנהם (א
 קדאן המחבר לא נראה כן): לד יאם בעל הגינה פינה א תם אף סל
 יחזק אמר זה תן ל אבני און לך אלא יצ אהך אן ש מעין ל אכל כל
 סל פינה אותם אפול הם בחציה של זה אלא פנה א תם לעצמך ויהי
 לא קנה יחצו סל כיון אלא לכחית טע):

חקי משפט אות ל

לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי סי עט: לוח שקיבל עליו ל
 ביום פלוני ואם לא יבא באותו יום יבלא אונס יטול מלוה ב
 שביעה י ורנד מידו תנאי קיים ובלא רעין דוי אסמכתא סי קא: ל
 נ שמקלל דיי"ה (כשר מ ישראל א את עצמן ובשם או בכינוי
 אפי בלעו ואם רתרה בו ועדים לוקח א ולדיין ב ולגשיא ג) ויה
 בכלל קללה ובלא כינוי ורתראה אינו לוקח נקלל למת י
 אבל אסור י לאציו ואנו חייב מקילה סי קד:

א: גטיות שהתנה בפני צד א'ם ל: שלם ליום פלעי פיתג השטית לכסנא יעבדו
 ל: ב פסק דיתג השטרית לכסנוד כוד על ביה תה יעין בטע דידן סי יז סי ז
 ב פ: שבהא ראיה שהיה נס ב: ת: מ הל כלל ליה קנה בקנן מע לם יאפי
 יב: מטנו האונס ל: ב: מיד יב: כשיצא לשבע עיל ב: ת: סכד) סל ל:
 וטור דדקא לעטן לשבע לפער הל כרל לא קנה טידי אף שכבר עבר הא
 ל: ב: מסיכ לשבע לעל ועע לדינא: ג כשע א שים לא ב: ביום פל
 טבע ישל יבד ארת יפטיה חבירי (יח) הנזכר השמיט משים לכ
 ה: כמט וסמע יבזה סי זקן למד ומט קנה כוד בקנן שישל מל הל
 טב ענה בזה בע נן קנן בבדו במעכסו לדעת הרמבם יעל באית ס עט
 ד: הן האמניה על הקהל יהנה סי קא: ד נכב הוי כמר מסיח ל פרוטע
 דמט לטנא לרלל) דכתב ל: תלל מים כס המע ומעטער: טס נה עם
 כ: כפסר יככה יאמי יכה יכד מוה סלל ימה כמקלל לת חבירי ב: ת: מ
 ב: ד: הנזכרים את הפתח חייב יפ בכני סככנן הוי הקבה ען באית
 ל: סעיף קצב בחקי דעת: א: שכו הומנה מטלם האלה סק סרבי ועל
 בל ת' סעיף א מטת ונל היה תכני כו שצריך להחזירה אל סלמ: וקל יא
 למין לבעל בבית יין ק בשני-לם זמן לב: ק ים לשתן ימים דמ החפה
 א: טמ של התפה א: מים של חס המופה בבני הבן ל: בעין ל וכן ב:
 המילה ב: מ טלפנו לארי במקום שנהין לעשת סעדה ב: מ הסיסון אינו

לדין ומתי והאידיגא בכל ימי שבוע אפילו ביום
מכין ועונשין לעורך שעה אפי למיתה אם הדור
הוא אלם חובטין אותו עי עכום ורשות לבד להפקיר
שיראו לעשות סי' ב' מהילכה אפ קנין ודינוו סי' י"ב ע"פ ח'
שחייב מלקות (ישלן) י' נותן לט זהובים או מלקין אותו י' צפני
בד סי' ב'

קובעין לו זמן יום א' קודם האירוסין ויום האירוסין עיין נכמ"ע (כה"ג סי' ה') : ב ע"ל
ב"ה ד סי' ו' וא"לך : ודוק באקראי לפעמים מותר לדון אף בערס וכדמסיק אבל
אין קובעין כל בעלם ובעיט (לפ"ן רמ"א סי' ה') : ג עיין נכ"ע ד"ן כ"ס סי' ה' בהגה
ד' לצורך שעה מבטלין התקנה והסייג שת"ק בד אחר גדול ממנו בחכמה יכמנין
למת ישרים סי' קס"ח : בזמן הזה כל השעה צריכה לכך וישאים לעשות סכ"א
ד"ן (מ"ס סי' ק"ד) : אם הילל שבת ויאלץ כל לנקד עיניו מתקדן את עיניו (תשובת
י"ו סי' נ"א) : ה' פירשתי לעיל ר"ס אות"ד : ו' אפי' דמר דין יוכל לעסור
י עכ"ם ופכ"ע כשבאים לקנסו וע"ל בא"ת ד"ס ס' ס' מהדנה דינים מזה : ז'
ולקנוס אלם ולנדונו ולהחרימו ולקללו להכדונו ולתלוס שערו ולאסרו בביר
תאסורים ולהסביע בשם ע"ב וכן מלקין ומבזין למי שסמועתו דעה והמ באינם
דעלמא אבל ת"ח סמכ"ח כשהו כליה : ח' ונ"ל לא ימסרוהו הנד' לערכאות ואם
מסרוהו וגרמו לו נזק חייבו לשלם (רמ"א סי' פ"ח) ז' עובי העיר יס לחם כשות
להפקיר ולענוס ולהפקיע ממון כפי העורך הידך בית ד' והנשיות בידם לעק
שמיטה לעבד אפילו היכא ליכא צער ב"ח אפי' לנד' דאורייתא משום מדר
מלתא (בית יעקב סי' ק"ע) מהריב"ל ח"ב סי' מ"ד כתב דדוקא במילי דמאדר
מלתא ואפריטי מאסורא אבל בצד הרשות אין כח בידם להפקיר ממון
בעלים אלא חכמים גדולים כיוצא בזה של רא"י ורב אפי' המסיר לייך
לדין תמנצא לקמן באות"ס ס' ק"ע בחק' משפט וע"ל סוף אות ה' המורד בדין
מה נעשה צדונו ילענין ביעול התפילות ע"ש וע"ל באות"ס ד"ס ס' ס' דין מורטה
הורגה ומי שיש לו דין עם נשים יקרות כיצד נהגין ומסביעין לאשה שהיה
אשה לשים כל זה כדבאר ר"ס אות"ה עיין בא"ת ד' סי' ק"ה ע"ד מדין זה :
ט ע"ל באות"ס סי' ק"פ ודין שטר ביה המחל כל זמן של מחזיר לו מיד
לא מהני ביה אפי' בחילה דמורה שלא קטן סמ"ע וכתב דהתקן סי' ה'
סק"ד חולק על הסמ"ע ופסק דמהני ביה בחילה דמורה אף חז"ל מחזיר
לו השטר אי המסבין יחביא כמה החיות וכפ' הע"ז : י' לענין מחילת
בטעות ללא היו מחילה (עי' פני משה סי' ק"ז) י"א נכבד שביעה על המחילה
קנין אין כ"ן כביעה אין כ"ן (מהרי"ק ש"ד ק"א י"א פ"ס ק"ם גדילים : ה'
סמיה בטעות ונכבד לקיים הפסחה שמה אין כ"ן כביעה אין כ"ן נ"ס
י"ב חסידים : י"ג ע"ל באות"ס ד"ס ד"ן מכל בחבירו נש"ס בחק' משפט
ס' ז' ובש"ס ת"ק רמ"א וסי' תק"ה ס"א : י"ד מעשה בא שישב בארץ
להקרותו ולא בא הממנה להקרותו וסמ"ע (הג"מ) אין יפוי להקרותו ולא
באופות"ס ה"ב ע"י מריבה ע"י י"ח לנכ"ה הנכועי שעומה
נכ"ה כזו כתחלה וכו' אין י"ח סיפדה המלך ת"ש"ס ח"ב כל פ"י א"ע י"ח
ס' ז' א"ס כתיבאים להכות את ימית עליו כס"ף :

משטה כיצד אל מנה לי בידך אל בפני עדים הן יכול לומר ע"פ
הייתי כך יד ואם מליה אומר אתם עידי והוא שתק חייב
אחכ לומר פועתי אל מנה בידך ושתק ונאמר זה אתם עידי
אפ"ה יכול לומר משטה ומה ששתקתי כיון שברתי לי שאני
טענת משטה שייך ביחוד ולא בצבור או שכיב מרע שאין
משטה ט"ו בשעת מיתה י"ח בד לא טוען למי שהודה שמת
מישטה א"ב ליתמי טענין ואם תפס זה של משטה י"ח הדין
סי' פ"א

י"ד לשון העור כמו פהעית בני בתביעתך לשאל ממני דבר שאין לך בידך כך אפי' הדין
בד' להודות לך דבר שאין לך בידך והא דנאמן לטעון משטה הייתי כך היינו דוקא
תוכחה להודאה דמורה נתכוון אבל אם יס עד שמעיד שנתחייב חיוב דמור כד'
סאינו יכול לומר משטה הייתי כך או שלא להסביע את עצמי הודתי כל
כפני אחד סוב אינו יכול לטעון לא טענת השטאה ולא טענת השבעה ולסב
להכחיס העד שלא אמרו דרך הודאה אלא הם כסני עדים שאינו נאמן
וחייב לשלם (תשובת כה"ג) : אם הודה בסך מה ובחלק מהסך ההוא אינו
יכול לומר משטה הייתי כך גם על שאר הסך אינו יכול לומר משטה
כך (תשובת הרא"ש סי' י"ד) : לא שייך משטה הייתי כך אלא בדבור אכל
בכתב אם מודיעו שכך חשבין יס"ו (מ"ס סי' ע"א) בהקד"ם לא שייך לומר
משטה הייתי כך (ידב"ו סי' קע"ד) גם טענת השבעה לא שייך בהקד"ם (ס"ס)
וכה"ג כתב דבהקד"ם שייך טענת השבעה אבל בטענת השטאה ע"ז : וכל תנאי
שבני אדם מתנין ומקיימין ביניהם אין שייך לומר משטה אני כך ה"מ : י"ז כ'
וצריך לשבע שהוא כדבריו ואין בידו כלום משלו ואפי' אין הטבע טוען שיש
לו כן מ"ל צריך לשבע : ט"ו דלא עדיף הודאה זו מאלו הלוה לו בעדים ד'
המלוה בעדים א"צ לפרוע בעדים יכמ"ע רס"י ע"ז : ט"ז ה"ד דאין אדם מבי
בשעת מיתה המ' בדליבא עדים מעידים הפך מה שאמר הסכיב מרע בשער
מיתה (מ"ס סי' ט"ו) : היה לו שטר על ראובן ואמר שהחצי הוא ללוי והשטר
ביד יורשיו אע"פ שהמעות ביד ראובן כיון שהשטר ביד המוריש ונשאר ביד יורש
טענין ליתמי דשלא להסביע את בניו אמר כן (רס"ך סי' ק"ב) : ראובן שנתן
לשמעון דבר לצבור וכששאל לו באיזה ערך יתנהו אמר לך אע"ל יהודא
ושאל ממנו ערך הסחורה שהיא שלו יכול לטעון שלא להסביע את עצמי
הודתי ואפי' אי לא טען אטן טענין לדעת הסיכויים כך ואפילו אי טען
טענה אחרת נאמן במה דשלא להסביע את עצמי אמרתי כן (תשובת
כ"י לה"א די בוטין סי' קס"ב) : י"ז כמ"ע יה"ה אחרים שהודו לו ע"י תביעה
השכ"ח או שתקו לפיאותו הוי כהודאה אשה אצותה לבנה ליתן מנכסין
חקיקין לקרוביה שהביא הסמ"ע וכתב עליו הט"ז ואין להוציא ממון ע"פ זה
ועיין דין דומה לזה בס"י רמ"א ס"ד : י"ח ודוקא כשאומר אשת הודתי
אכל אינו חייב לו ואינו ניתן טעם למה הודה : י"ט סי' ה' הודה אכיהם
לפני עדים ע"י תביעה כשהיה פ"י ומת ופ"א הטיפע לתביע להיורשים בעידי ת'
טענין לחו אלו היה אכיהן קיים היה טוען שהלשעות נתפ"ן : ק' ממה שהי'
בידו בצ"ר כיון ה"ל א"ת או פקדון ותפס ונזכר כשעת הודאתו : ק"א לשון
העור שהתפיסה עיפה להודאת הודאה דמורה עכ"ל ר"ל כיון שידע זה שמתו
הוא ביד זה שהודה לו לא ה"ו לו להודות א"ל מחייב לו באמת : ק"ב ופ"א תפס

וזהו עשיר למוד עם נגד יאני פורע כד יכול לומר
 בלה אתה חייב ללמוד עם בנך אפילו ליען טענין
 חתנו עני יא שחייב לשלם לו סי פא: ושם תמצא
 מודה מעצמו ושאר דינים אם יכול לומר משטה ושם תמצא
 חובי לו עדים סי פא מודה מעצמו יכול לומר שלא להשביע
 עצמו אמר סי פא סעיף טז: מחרימין בבהכ כל מי שיודע
 שכה ונתן לו הרווח ואחכ טען שלא היתה ריוח: הדין כן א
 נתן לו הרווח בשם ריוח בפני עדים או לידאה (בפני עדי) **א**
 לקר נתתי לך יאם יכול לברר שטעה שהיה סבור שיש בו ריוח
 טענתו טענה הוד אמ נתן לו סתם לישבע שלא היה בו ריוח (ייחס
 לי מה שנתן לו בקרן)

דה יעד קיל נשע מה דלא חיה נשטו אלא כסתובעני היינו דיקי כשהודה
 חייב לחבירו מזה כלא תטעה דלין טעה להטותו אבל היכא שיש טעם יסביר
 לומר שכונתו חיתה להטעות כהן זה שלמעות הכיין שלמוד עם בן בנו נ
 חיה עשיר חייב ללמוד עם בנו לטעם להטותו דכפא טענין אפיני
 עבורו שהטעות נתכין: דך נלמד טעה דה טעה לחתנו העשיר הכלל זנעני
 חייב לשלם יקלו קה מלוי הייה כעשי יאבע אפי לא טען טענין ליהאטע לעני
 שבועה עם סוף סעיף יד: יעל בסימנים יא כהם: קו דו ייבן נתן לטענין
 מזה להתעסק בה למטה כה והפסק יתן לו סכר טייה כדני יתי לשנעני
 סתקבל תבלי סיכא לי בדיה חז ליתן לראובן חז ייחז ככל יל דיקים
 בעד היינו שלו יתי כבלי טענין עם יתי לך לעצמו הדין
 ליתן ל חובים נתן לטענו על הקנה יאם על היינו לשלם לזמן
 פלוני יעתי בזמן הפ עין טענו על הקנה יאם על היינו לשלם לזמן
 היה כה הפסק עין טענו על הקנה יאם על היינו לשלם לזמן
 יוכל לטענין גה לא סיך ליכר טעה כיון שיהי בעצמו קנה יסמיה
 יכת רחל יתם בת איהם ליכרין סי קלו: קו אכל יי כופר יאומר
 לא נתתי לך לשם יתי עג איהם ליכרין סי קלו: קו אכל יי כופר יאומר
 דני טיין ל טע על היינו טענו נאבע נפעה חוכ היכרין
 כל ליכר לא נתתי לך לשם יתי עג איהם ליכרין סי קלו: קו אכל יי כופר יאומר
 היה נאמן במידו דחי בעי אמר לא הייתי לך אלא לשם קין יי קט פי דאלכ
 סי פכ סק מד יכטע דידן לא בפני עדים ייפי הסמע דהל טידו דטעה
 בקנה יכוד הא כסק גט כטמע פסק דנאמן וימלי האהי מידו דטעה
 וכסק כתב אעד דמי טעה אמנין מידו כטמך אלא הטעם דהל כמדי
 במקום עדים דאנן סמדי דולד יתן מידו כטמך אלא הטעם דהל כמדי
 אחר מעטה כלים וככ דתורף קפ: כל יעני טענין כמי שהיה
 ריוח מאתבע כיון מתעסק לקמן סי עז סד:

ראובן נתן לשמעון ולוי מעות להתעסק ונשבעו לתת
 כתוב בשטר נאחכ אומרים שלא הרווחו כל כך אלא
 לא הלא אמרתם לי יותר כי ומכח השטר היו חייבים ליתן יותר
 בזה לני ותובע לראובן שלקח יותר שלא כדין **א** הדין עם
 חבע **ב** ממנו ריוח החיב שאמר שהתנה עמו לתת לו ריוח לו ח
 אפי משבועה סי פא סעיף ל (לא לכ)

לא ככע ויש מי שאומר אפי נתן היינו בפני עדים ולא אמר אפי עיני אפי
 לשם ריוח יאבע עכשיו שלא היה ריוח וכל מה שנתן יעלה לשם קרן עכ"ל
 (יהאין המהכר בשמיע ליה הללו זכיר סי קעו סתם בדעה הראשונה ויחסכ
 מתשובת ספרם הנל דעתו לפסוק כי שמי שאומר והא דפסק סגם הטלטים
 קהובים חייב לשלם התם שאני ליש לו שטר כתי שמעון על קל זהו ח
 ותי כמלה עדים דמי פירוש בעדים שאמר להם בלשון המועיל כהן אה
 עדי (וכפ הסך כהיה מעיף ה תשובת בן לב) ולכן פסק נאם ל בלין סגם הטל
 זה כי חייב לשלם וליש מי שאומר סימכע היינו שלא אמר אפי מפי קזה
 דומה למי שפירש בעדים חייב אפי לך מנה והילך מהן נאם לא אמר אפי
 לאו כלום הוא ויכול לומר משטה אפי כך יל פי היכא קהתם יכול לטעני
 משטה לענין שפיעה ליתן הו אחרים כיון שעדיין לא נתנם הו מחתי לענין
 סיכא לחתוק מה שחתת יתן סך: כתב שתשובת מהיובל סי נא כשהסיידו
 הסימנים נתן שמעון לראובן הסבין ואמר מעלה לסך פלוני יתן לי כל הקרן
 קצת מהריוח והשאר נפר ליתן לו ונתן שמעון פתי פיד ראובן כל החסכון כד
 מה שנתן לו כבר יכל מה שנסאר עליו לפרוע מהריוח ואחכ טען שמעון כי
 לא נתתי לך חייבין להן מזמן הסימנות הפסיד זמן הדינה ונבעת החסכון חשב
 סיפרעו לו ועכשיו שלא פרעו נמצא שלא הי הרווח כל כך ואינו חייב לו כלום
 אין בדני שמעון מאם ועייך לפרוע מן היינו סנתחייב בכת והסך חולק ופסק
 דשמעון פטור: לב והיה מפורס נמי כטע סקיבל כך וכך מעות בעיסקא: לא
 אכל כשע דידן גזים וראובן אמר לשמעון הלא אתה אמרת לי יתתי אל שמעון
 חכרתי לך כלים (יהאין סכתב בדקדק הלא אמרתם לי כלסין רבים יכ שחודים
 בקויסית הסמע עם) (ומהכ וזל וכל דאף חס היי לראובן עדים שאל שמעון
 שהרווחו יותר מהממים זהובים אין לני חייב לשלם כלום דאין סיתק נאמן בה
 לייב הביא ועכפ לא נאמן יותר מעל דעלמא ועיין סי עז סא: לך כשע שלא
 היה כתוב בו סום פנעון היו חייבים וכו': לד דמה טעון לוי שאטסי היו מחמת
 השטר אינו כלום כיון שלא מסרו מודעא בפני עדים קידם סיפרעו (עורר) לה
 הסמע מאני דמיירי הכא שלא הדיע זמן פירעון אפי שלא תבע מעותיו והיכחו
 עכאן דאם יש לא דמים על חבירו והדיע זמן פירעון יתבע ממנו לשלם
 כי יידי לעצמו בתן חבירו סתה ומכס חס חסיב לן אפי יתן כך היינו
 שמתחייב ליתן לו היינו כנמו אף שלא עשה עכו נאמן עכ"ל: מכאן
 הדין על הקנה ספוסקים בכל יידיים פפירא דסקיא חס זמן פירעון היה ביריד
 ונתבע עמד יענה וסבב כתב דבהלילה היי חייבים: לו והלה אמר שלא
 התנה פטור (אפי)

וחדר מלוה ונתנו ללוה בתורת פקדון ואבדו חייב מלוה
 מלוה על משכון ואומר מיד שאין אחריות משכון
 ואפי' שח' עליו דתנה עמו לשמש במשכון ונאנס ק'
 ואלו חייב מלוה אומר דליתך ז' על המשכון
 ושקל היה שוה ולזה אומר סלע דוי שוה מלוה ישבע
 ושאינו ברשותו ולזה ישבע היסת שוה סלע ונפטר
 ואם אמר סלע הלוינו וז' דרין היה שוה ישבע (מחלוקת) ק'
 ויבן לו דינר (סלע ד' דנין) אמר לזה שהיה שוה יותר
 נדבר או מלוה מודה אלא שטוען שנאבד באונס ז' ישבע
 ולזה ז' ולזה ישלם לו אמר לזה פועתך על המשכון כך וכך ומלוה
 מודה רק שאומר אינו יודע כמה ז' ישבע לזה כמה פועל לו ק'
 מלוה רוצה לשלם אינו פטור משבועה שאינו ברשותו (אפילו
 מאמין הלוח למלוה) אבד המלוה אבן טוב ולזה מודה שיש ביד
 שולחני אבן ז' שוה כשלו הדין הוא שגלך אחר שומת הבקי
 ואם ליה אומר שלו היה שוה יותר ומלוה אמר לא היה שוה יותר
 שביד שלחני קטו נתן ללוה כמו שאמר מלוה ועל השאר ישבע קטו

דינה לבי דבגנבה ואבדה חייב (מחלוקת) אף בדמי היתרון אפי' ליה דמה אמאיכיל
 להסתמש בו הוי שכירות גמור כמ"ס הסלע סק"ד (וכפ"ה סק"ל אכתב ואין
 חוציא אמון בלאו בדיון זה שכתב הסלע ריש סי' זה מהמלוה היבא דנאנס)
 והחילוק בין ב' התשובות דכשתנוות הרשות הוא אחר הלוחה הוי שואל
 ובסתתנה עם הלוח בשעת הלוחה שישתמש בו הוי שוכר וק"ל קד' וגם למל'
 דעשה עליו ש"ה שייכי דינים הללו דהוי מל' חובו סכנגד המשכון אבד
 קו הוא חזי סלע וסלע ד' דנין ק"ל והוא ש"ה בנקח: קח (כלומר המלוה
 יש לו הפסד שני דנין): קט' פי' המלוה ישבע שאינו ברשותו והכלור
 ישבע אח"כ של דמוה מקנת הוא כמה היה שוה ויתן וכו': ק"ל ותובע דמי
 חובו ישבע המלוה שאינו ברשותו ואלא סלח בהיד ונאבד באונס: ק"ל
 ואם טוען הלוח ברי לו דלא נאנסת אין המלוה נוטל בשבועתו ע"ל בלות
 זה סי' קל"א פקיד שמסר דבר של האובן אצל שמעון ועבדו שמעון בשביל
 כדובן יכול האובן לתבוע הפקיד (ע"ל באותה ס' קנ"ג) והפקיד יתבע
 לשמעון (הכל"מ) האובן שנתן דבר מה לשמעון הן דרך פקדון
 הן למכור והנחה שמעון ביד לוי ולוי תפס בו גזירה ליעבדו בעד האובן
 שטוען שחייב לו האובן מן הדין שמעון מוכיחו מלוי וגם האובן יכול להוציא
 משמעון הדין שיהיה בענין שאין שמעון יכול להוציא מלוי מל' האובן יכול
 להוציא משמעון (תשובת בני אהרן סי' יוד) קוב' וכ"ל לעיל ליש אות
 ה' ס"ט: ק"ג כמע' ואם עד א"ל מעיד שלא כדבריו הלוח נשבע הכליה
 נגד העד ונטל המשכון כמה שאומר: ק"ד מיידיכסודע שזה האובן שביד
 השלחני הוא שוה יותר מלמי החוב והמלוה מודה שאלתו אבן שביד השלחני
 לא היה ידוע כמה אבן טוב שנאבד: קט"ו כמע' כ' ואם המלוה אינו יודע כמה היתה שוה יותר
 ונתן וכו': קט"ז וכמע' כ' ואם המלוה אינו יודע כמה היתה שוה יותר
 והלוח טוען ברי שהיתה שוה יותר הלוח נשבע הכליה ואל"ל
 מאימין על הלוח שלא ישקר:

ואם המשכון בעין דק שהלוח אומר שלע נח' לכל כך הרבה
 שוה מלוה יכול לומר לקוח בידי אנו להלוח אנו החזרתו לך ביד
 למין ז"ל בשבועה בנקח ואם אין המשכון שוה אלא דינר
 לוח המותר כפי הודאתו ז' ואם שניהם מודים בהלוחה ומלוה
 במשכון מלוה ישבע (היסת) כדבריו ולוח ישבע דק"ל שיש לו מע'
 אף ששוה יותר ונפטר המלוה קכ"ב ראובן טען שנתן לו פעם א'
 דינר ועוד ב' דינר קכ"ג (ולא נשאר לך חייב כלום) ומלוה אומר אין
 אלא קכ"ה דינר הדין עם ראובן סי' עב': האומר משכון יהא שכל
 זה אלא דיחוי קכו קכ"ז נפחת המשכון ומלוה אומר קכ"ח ששמרו כר'
 ישבע היסת ששמרו כראוי קכ"ט ואם לאו אזי יתן הפחת ק"ל

ק"ז נתן לומר שהלוח עליו על וכו' יע"ל באות ח"כ"ס דיע חזקה במקו משפטי
 ל' מ"ס: ק"ח ולא מהימן בשבועת היסת בטעו' ליה שיען לכוה הוא בידו ס'
 החזרתו לך דהיה נאמן בהיסת משום דלא אמיינו מ"ו לאפטריו משבועה וק"ל
 אם המלוה בא לתבוע הלוח שיפדה המשכון אבל אם הלוח בא להוציא מיד המלוה
 מן המלוה נאמן בשבועת היסת: (ק"ן) כמע' וזה אם תפס מעת נשבע היסת ונפטר:
 קי"ט הדי המלוה נוטל הדינר מנמי המשכון ושלם וכו': ק"ך כמע' ויהי דבכל מקום
 סי' כל לטעון על מה שתת יכו' ע"ל בהיסת ח' ס' יכול לטבע סתם שאינו חייב
 ל' פ' ק"ד: קמ"ו וכל ביוצא בזה מל' אחרים לו לבדו דבריו יעיון בשע' ס'
 אב"ל ל' כ"ל להחזיק בטב שחת ידועד שבידו יתן לו פטורים ה' כו"ע בזה
 ע"ד כמע' ואם הלוח טוען אין זה משכון אלא פקדון בידך הדי המלוה נפרע מלמי
 המשכון ופי' בשבועה בנקח (כתב אב"ד משערים) ואם אינו שוה ככ' כמו ש' ימר
 המלוה שחייב לו עליו נוטל מלמי מה שחיה יע"ל המותר נשבע הלוח היסת ונפטר
 עכ"ל י"ג בזה הדין זה ישבע משכין הוא בידו והלוח ישבע שפקדון הוא ועכ' אם
 רצ' מהפכין נכמיה ילא ידעתי אם יכול המלוה להפיק שם) אם הליקין על ההיפוך
 ע"מ הדין ואם לא נתנו שניהן נשבעים כמע' ליקן ס' קח יצע כמה לא כתב
 כ"ן: ק"ך ע"ל באותה ס' ס"א: קכ"ב כמע' ואם היה סיה המשכון פחות ממנה שהיה
 ל' חייב לו) נשבע המשכון היה שוה כך יבן והמותר (ישלם כפי הודאתו) קכ"ד
 ובשע' דין כתב בסוגין אחר: קכ"ד היסף מן לתין שלא תקשה הלא דין זה כפ"ל הוא
 ואם מל' כתב מע"ק יד לכן כ"ב הדין הנשבע מלאן מיידי טוען הלוח שלא נשבע
 ל' חייב כלום משיכ' לעיל וק"ל ככה ר"ל דמ"א יע' וידע כ' דל' ומת' אי' משפך
 הלוח טוען ברי (שלא נש"ה חייב כלום) ואם יגד' מעיד שלא כדבריו הלוח נשבע
 הלוח נגד העד ינוטל המשכון כמה שיומר: קכ"ו וככ' כמע' ליקן סי' ט"ז
 ככה ר"ל והמלוה מודה לו יתן שיומר שנעשה באונס ועידי' אין בדבר נאמן בהיסת
 ב' מ"ו אלו אומר שלי נעשה בדין קכ"ח ע"ל ב' ית' היסת שם ס' סל' קכ"ט
 ויב' דל' ה' שמו"ב לשלם כל חובו ככה נשבע לע"ל: קל' ויש מה לקין
 בכפ"ת הפחת ע"ן בשע' ליקן:

הוא שכתב באונם ומה שזעק לא כי קלל כי לי שמכתייה ישבע
 וכן נראה משכונ של ליה ביד אחר בתורת משכונ ונאבד שם
 וי חייב סי עב: קלל אמר ללוה קלל בגר הגדול בא אלי משכונ
 המשכונ ולוה אמר לא שלחתי קלה היו המלוה פושע שם ס
 ונאמרים קטנים קלל שאמרו אבירם ציוה להם שלוח חייב על המשכונ
 וזה אמר ג יתג ביד קלל שלישי עד שיגדלו וישבעו משכונ ביד
 ונאמ קלל ונאמ לו יורשים ובא אחר והחזיק במשכונ יוחזר לבעליו
 כיון שמת פקע שיעבודיה וכן הדין בקרקע קלל איך להחזיק בו אחר
 קלל משכונ שנפל מיד עכום ומצאו ישראל קלל יוחזר לבעליו קמב
 וההד קמב מעית ומל ויא מעות למוצאו מעיף לח שם משכונ גר ביד ישראל
 ומת הגר ובא אחר והחזיק במשכונ אם המשכונ מונח במקום שאינה
 משתמרת זה קונה כנגד מעותיו והלה קונה ד שש

הלא ידוק כשהמלוה טוען כרי נפטר בשביעה משכונ כשענין סמא: קלל להל מחויב
 שבועה ואלמ יענין בשע לידן סעיף ל מבוחר באר היעב: קלל אשה שליתה עב
 משכונת בלי ידיעת בעלה נתיבא ביה תה ס פח: איש משכונ בגדי אשתו סי עב
 10 ובלהע סי ע סי ע: קלל קלל יוכי השע לידן לבסיף אפי היה בני
 הגדול: קללה בשע מסיק בטענה שהמשכונ או המשיב הפך לחברו צניך
 להחזירו לידו: קלל וטענה זו לא טענה יודעת היתה יגל להפ לפי כלי
 לא היו טוענין קלל דריביהך ציה שהיה ממושכן בה הוי יכולין לטעון בספק
 גדול גדול בקין להמעה אפי המוחזק טעון סמא לשעכסיו טוענין וקלל
 עי בסך סי קמב) סאין עליהם שבועה כנל ברור ולא כמו שהבין הסמע
 ומם בשע לידן וטוענין הית מים רל היתומים וגם האפטורפוס בכה היתומים
 בא לכך נקט סתם היתומים ובזה מסילק דכ היכפה שנייה קללמר לבנים קטנים
 לא בני עייה נהו (כתי אבד משערים) ומוח כתב על הגי על דברי הגד
 משערים ואל לא הביעתי אם טוענין דרי כמה נטבעים להיו האפטורפוס כעד
 וישבע עיין בשע לידן סי קח סו עק כמה אם אין המשכונ סיה נותן דמיו ונעל
 המשכונ ועל השאי ישבע היסת ובסעיף ק אמר דהדין עם המחזיק יעוד
 קסה איך סייד לשבע סלל פקדנו אבא הם עצמם אימרים ספק עכל (מוח)
 קלל כשע יהא המשכונ סיה ק יאנו מגברו העשיון להסמיל להסכור עם:
 קלל כל גי סהן לו בנים שהורתן וליתן בקדושה מרב ואם אין לו לין יורש
 ונקטן סגיל דמי ומה נכסיו הם הפקר סע סי עה: קלט המשכונ ביד גר
 קמ יאובן חייב לויורעיל באת פ ס נל) בממרני ונפל ממנו ומצאו סמעיין
 פטור יאובן ומחייב סמעיין להחזיר הממון בנים דמיק סנפל מן העכום פקע
 שיעבודיה יראיה מדין זה אם גנג הסעס מן העכום אע להחזיר בחנם
 וצריך ליתן לו דבר מה לפי האות הבל דכל יקם העוסה טובה עם חבירו לא
 יוכל למר בחנם עסית (כמסל בחות א ס ק) כתי אבד משערים): קמא
 היינו כשהיה המשכונ סיה יותי מחויב אכל ויחלט המשכונ ביד עכום כהן סעלה
 עליו יבית יתר משערי הוי הוא סל המועל ויקא כשהמשכונ ביד העכום אבד
 אם היה ביד ישראל אפי על הקין והיבית יתר על טיין לא הוחלט המשכונ והייב
 להחזירו וגם אם מת חייב להחזירו לבעלים: קמב עיל באת ג בדין סליחות ס רעו
 קמא סלוח יסראל לאוי ימצאם יסראל: קמד וכפ סמא: קמה וזה המשכונ של עכום נמי
 קינא הפי:

ראוי היה לו משכונ של שמעון ומת שמעון ויורש שמעון ויורש
 טוען שתפסן בשביל שאמר לו לוי שותפו ששמעון חייב לו וזה
 דבר לו כלום קמא סעיף לט: משכונ של עכום ביד ישראל ונתן לו
 להשכין ביד אחר ורוא עשה כן ומת העכום קי השני החזיק בכל
 קמב עוה עכום קמ ליתן משכונ לאחד וקודם שנתן קנו מת העכום זכה
 המשכין בכל קמ נאם גוי חייב לישראל אחר שצוה ליתן לו קמ
 ישראל אחר לפדותו הלכך אם מת הגוי יזי זכה שמעון מותר דמי המשכונ
 יש סי פו קמ נ משכונ של ישראל ביד חבירו ואל חבירו לך ומשכונ
 קמז עיל באית זה ס עב בחק המפט: קמז לשבע על משכונת אבידי כי אמר ת
 כתפיסת ידי כידו ככל עסק השותפות ובסליחותו לטי תופס איתם ויכול הוא
 לשבע על תפיסתו כאלו היא היה תופס בנן אין דברי לוי כלום: (טוב)
 קמא מאחר שאינם בידו: קמט וזה בלי צווי עכום ואם הניח עכום
 יורשים מדעתן לפדותו זכה יסראל יאסון במותר (והטעם יבא סילקים יפסקים אש
 זכה בכל המשכונ) דהיינו במה שסיה המשכונ מותרות על הקין והריווח שעלה
 עליו לישראל שני עד סעת הפדייה: קנא וכפל הסמע אם הסכין יאובן
 לשמעון משכונ של עכום בלא ריבית זכה יאובן במותר שעל החוב והטעם
 חולק לטין לראובן כלום בהמותר ואפילו לא אמר העכום לראובן שיש משכונ
 אצל שמעון נמי הדין כן כל מחזור ומשכונ ביד אחר מסתלק ממה שבבר זכה
 ואלא בהסמע שכתב בעינין ציוי העכום דקא יום הבח קלק על הסמע ופ
 ללא בעינין ציוייה הדין (טו) קנא עיין בשע לידן סי קצד סב: קנב פי
 לפדותו או שכבר נתן העכום דמי הלויאה: קנג דבלא מת העכום היה
 העכום חוזר על בעל המשכונ להוציא מידו דהא סמני יכול לבלות לאוי שבעל
 המשכונ לא נתן לו (ככ גס קצד ססב) עיל באותמה סי קיא: קנד וזה דערת
 קנא המובר יהפ המ שזכה בעל המשכונ בכל אל היה העכום חייב ללתי יסראל
 שניה ליתן לו אכל אם היה חייב לו מתוך שיכול הסע לפדותו במה היה
 ס פוחכה הסע מותר דמי המשכונ כמניה הדי ליתן לו יקל): יאם משכונ
 הוי פקדון של עכום ביד יסראל מפרדו (חגי) ליסראל קנא הסע בכסף
 דמעלט לין קנה יסראל מגוי בכסף ויודו עיי בשע לידן ססי קנד והלה
 וקרט פסקתי כמה פעמים ים יעי מביא סחורה על הסיק למכור והסחורה
 הדיע למקומה יאובן עומד בצד הסחורה ורואה לקנותה הסוחר איני אכל
 הסחורה ופגע בו סמעין בהסוחר וקנה הסחורה הנל ממנו יקנה סמעין הסחורה
 בכל מקום שהיא בכסף גרידא אכל רבותי סהיו יושבים עמיו כסאית למסע
 בייד לביעם היו יגילין לפסוק סרא בן קנאה מטעם סד חמית של אדם קיננה
 ישיב הדין לדברי מהט דכתב הסמע יעכסיו אע חוזר בי יפסק סראובן קנאה
 העומד אצל הסחורה כפסק רבותי אכל לא מטעמיהם רק עפ תפיסת מורשך
 סי הוי סהבאת לעיל באית סרט דמסיכה קינה דוקא בגוי עם ידוק ודוק
 התגליתם לזכות הסחורה שזועין לקנות יעין מהפכתי הסחורה יאוסכין ילך
 ויולך כנל: ולפיך גם בנדון זה סהבתי הסמע במשכין אי פקדון של גוי ביד
 יסראל דלא קנאה הסע ירל: יעכ הנה) דנה לין זה כנב הדין המחבר בסמך שני
 ועיל היס סי רנד מם: רנו (פי סהיי חייב בלה לשמעון בלי משכין זכה סמעין במיתר
 דמי המשכונ של הדין סביד יאובן כמס ה ליתן לו מים המשכין בלה מס עבד לו
 נתן

משכון של עכום ביד ראובן וצותו עכום קיב לישדא... יכול לפדותו ויתן לו קוז וריבית אם אין לגוי לשלם... ראובן היה לו משכון ביד גי בריבית ושמעון בידש מראובן... ללות ממנו על אותו משכון ואיכ נשרף דמשכון ביד עכום... פטור קע לשלם לראובן דמי דמשכון

הנה יאעז שכבר בא לפדות העיכוב הי' מאל המלה ממ' אין עליו לין שם כיו' לל... היה לו בוי שים הנאה כי שח הוא קסו ודוקא כשכבר קיבל מעותיו... מ'פסיד דמי הל' אתי: קס' מ'ש' דהמ'שכ'ן מ'ש'עבד ל' מ'ר' נתן: ק... ודוקא אין ל' ש' ש'ע' ל'ר' ב'ן ה'ר' מ'ז'ב: ר'טע דהא בל' נמ' היה בבית עכום ועוד... ל' ע'ש' שמעון ש'ם מ'ע'ש' ב'ד' ה'מ'שכ'ן ש'ה' ע'ומד ב'ר'ס'ת'ו ע'י ל'ת'ח'י'ב' ע'ל'יו... ק'ע' ו'א'ין ר'א'ב'ן י'כ'ול ל'ט'ע'ין ל'ש'מ'ע'ון ה'א' ק'א מ'ס'ת'ר'ט'ש'ע'ט' מ'ח'י'ב' ע'י מ'שכ'ו י'ג' ל'... כ'י ל'מ'ה'י'ת'ן ל' ז'ה א'ם כ'ש'נ'ר'ף ה'מ'שכ'ן פ'ק'ע ל'יה ש'ע'ב'ד'יה ד'מ'י' ק'ד'י'ט'ן מ'א' ל'נ'פ'ר'... ל'יה ר'א'וב'ן ב'ש'מ'ע'ון מ'ש'מ'י'א ה'א' ד'ח'י'ב' ע'ל'יה ד'ש'מ'ע'ון (מ'ה'ר'ם פ' ה'י'ל'ל): ק'ע'... א'ם ה'מ'שכ'ן ה' כ'ד'ו ח'י'ב'ו א'י'ת'ר' מ'ח'י'ב'ו י'ר'ע'ה ה'ל'יה ש'י'ח' מ'ה'מ'שכ'ן כ'ד'ו ח'י'ב'ו י'ח'ז'יר... ל'י' ה'א'ת'ר' ל'י' ס'ע'ר'ו ל'י'ן ב'ד'ב'ת'ו כ'ל'ו'ם ו'ש'ע' מ'י' ע'ל'יה ל'ל' ע'י'ך ל'ס'ל'ם ל'י' מ'ע'י'ת... י'ך ה'מ'שכ'ו א'ע'פ' ש'ה'ל'יה ל'י' ב'ל'א ש'ע'ר' ש'ך ק'ם פ'ק'י'ע' ק'ע'ב' ע'י'ר'ס'י' ע'ג' פ'ע'י'ף... י'ב' ל'ין מ'שכ'ן ה'ס' ה'כ'י' ח'י'ב'ו ה'י'מ'ת' י'כ'ל ל'כ'פ'ת'י' ל'פ'ד'ו'ת' ד'ע'ג' כ'ש'ע'ס'י' ע'ג' פ'י'ד' ו'א'ם... ע'ב'ר' ז'מ'ן ה'ל'ו'א'ה ה'ל'יה ל'י'נ'י' ה'י'צ'ה ל'פ'ד'ת' ה'מ'שכ'ר' ז'כ'ל ל'מ'כ'ר' ה'מ'שכ'ו ל'א' ו'מ'כ'ר'ו... א'ל'א ב'ס' מ'ת' ג' ה'ד'ו'י'ט'ת' ב'ל' ת'ה ש'ומ'א' ש'ו'ת'נ'י' ל' ר'ס'ו'ת' ל'מ'כ'ר' י'ת'ת'ן ל' ע'ע'ק' ל'מ'ס'ר'ו... ב'ע'ד'ים ו'א'ם מ'כ'ר'ו ש'ל'א ב'ס' מ'א' מ'כ'ר'ו ב'ע'ל' ו'י'ע'פ' ש'ע'ב'ך ז'מ'ן ה'ל'ו'א'ה מ'ת'ר'ה' ב'י' ש'י'פ'ד'ה... ל'ח'כ' י'ת'ת'ך ל'ו' ש'ל'ש'י'ם י'ו'ם (מ'ל'כ'ד'יו'ם ה'ר'ל'ב'יע'ה) ב'י'ת' י'ע'ק'ב' ס'י' מ'ה') י'י'מ'כ'ר'ו'ו' ד'יק'ס... ל'ע'י'ן ש'י' כ'ל' ה'מ'ל'יה ל'מ'כ'ר'ו ל'ג'בו'ת' מ'ע'י'ת'ו א'ב'ל' א'ם ש'י'ת'ר' ה'י'א' ל'ב'ע'ל'ים ד'ג'ז'ה... א'ין ל'ע' ל'י'ן ב'ד'י'נ'א ד'מ'ל'כ'ת'א מ'ה'ר'א' ש'ל' מ'ת'ש'ב'ה' כ'ת' א'ב'ל' ו'ב'ש'ך פ' א'י'ק'ר' נ'מ'ך כ'ת'ב... ד'ר'ד'ע'ת' נ'ט'ה ד'א'ף א'ם ה'מ'שכ'ן ש'ה' י'ת'ר' מ'מ'ה' ש'ה'ל' א'ה' ע'ל'ו' מ'צ'י' ה'מ'ל'יה ל'ע'כ'ב' ב'י'ד'... ל'ד'י'נ'א ד'מ'ל'כ'ו'ת'א ו'כ'ן מ'ד'ב'ר'י' ה'מ'ר'ד'כ'י' ל'ל'). ו'ה'י'י'ט' ד'וק'א כ'מ'י'ם ה'ל'ו'ה' ב'ע'י'ר' ו'י'כ'ל' ל'מ'כ'ר'... ל'ח'כ' ש'ל'ש'י'ם י'ו'ם א'ב'ל' כ'ס'א'י'נו ב'ע'י'ר' ע'י'ך ל'ה'מ'ת'ן ש'נה מ'ד'י'נ'א ד'מ'ל'כ'ו'ת'א (כ'ה'ד')... ע'י'ן ב'ש'ע' ד'י'ן מ'ג' ר'מ'א' ו'ה'ס'ך ח'ול'ק' ע'ל' ר'מ'א' י'ע'י'ן ב'פ'י' ש'מ'ע' ס'ה' ה'ט'ו'ע'ן ל'ח'ב'יר'ו... מ'שכ'נ'ת'י' א'נ'ל'ך ש'ג'י' כ'ל'ים ו'ה'ל'ה' א'ומ'ר' ל'א' ה'שכ'נ'ת'י' א'נ'ל'ך א'ל'א' ה' ה'ו'י' ה'י'ל'ך ו'פ'ט'ו'ר... מ'שכ'ו'ע'ת' ה'ת'ו'ה' (ב'י' ס'י' ע'ב' ב'ש'ם ת'ש'ב'ת' ר'ג'ב'א' ס'י' א'ל'ף ו'ע'ן): א'י'נ'ש' ד'ע'כ' ל'מ'א... ש'מ'שכ'ן ד'ג'ר' א'א'י'נו ש'ל'ו' א'ה'ו'א' מ'מ'ו'שכ'ן (ו'ע'י'ל' ב'א'ו'ת' א' ס'י' פ'ח' ד'י'ן א'ו'י'ן ש'מ'שכ'ן ו'כ'ה'... ו'ג'ר'ו'ל'ה' מ'ז'א'ת' א'מ'ר'ו ב'ר'א'וב'ן ש'מ'שכ'ן ס'פ'ר' ש'ל' ה'ק'ד'ם ב'י'ד' ש'מ'ע'ון ב'שכ'י'ל' ל'מ'ו'ד' ב'ע'ן... ש'ה'ק'ה'ל' י'ע'א'ו' ד'י'ן ע'ם ר'א'וב'ן ו'ש'מ'ע'ון י'ע'כ'ב' ה'פ'ס'ך ע'ל' ס'כ'י'ר'ת'ו (ד'ב'ן פ'י' ד'ל'כ')... ע'י'ד' כ'ת'ב' ה'ש'ע' א'י'ן ר'ש'א'י' ל'ל'ר'ה' ל'ע'צ'ב'ו מ'ש'ם ה'ש'ד' ה'ם מ'כ'ר' ע'פ' ב'ד' מ'מ'ח'י'ב'... ר'ש'א'י' ל'ל'י'ק'ו' ל'ע'צ'ב'ו ד'ב'מ'י'מ'ח'י'ן מ'ק'ר'י' ה'ם ה'מ'כ'ר'י'ם ל' (כ'י'נ'ש') ה'ם ב'ה'ד'יע' ה'ז'מ'ן... ע'י'ת'ר' ל'ל'יה ל'מ'כ'ר' ה'מ'שכ'ן ה'ה'ל' מ'כ'ר'ו ה'מ'כ'ר' ק'י'ים ו'ל'א' (כ'י'נ'ש') ה'ם ב'ה'ד'יע' ה'ז'מ'ן... כ'י'ן א'ל'א' ל'ד'ח'ת'י' י'כ'ל' ז'מ'ן ש'ל'י'ה' מ'כ'ר'ו י'כ'י'ל' ל'ח'ז'יר' ב'י' ד'מ'ת'ר' ל'ה' ל'א' ע'ס'א'... א'ל'א' ס'כ'ל'יה' ל'מ'כ'ר'ו י'כ'ל' ל'כ'ט'ל' ש'ל'י'ת' ה'שכ'ל'יה' א'ם א'מ'ר' ה'מ'ל'ו'ה'... א'י'ן נ'פ'ט'י' ב'מ'שכ'ן א'ל'י'ך ע'י'ת'ר' ה'ל'יה' ל'כ'ט'ל' ב'כ'ר' נ'ד'ו'י' ל' ד'י'ך מ'כ'ר'ו ש'ם... ב'ו'ת'ר' (מ'י'י'ר'ו' ש'מ'כ'ר' ב'י'ד'ר' ש'ם כ'פ' ש'כ'ל' ל'נ'ש'י' ה'ו'ת'ה' ה'ע'י'ר' מ'כ'ר'י'ם כ'ן מ'שכ'ר'... ב'ס'י' ק'פ'ד' (ע'ג') ה'מ'ת'ר' ל'ל'יה' (ס'פ'י' ב'ד'ב'ת' ש'י'ם ל' ק'ד'ב'ה' ב'י'ד'ר' ז'ה' ב'י'ן

ורבית ביד מי קטט מעיקרן : משכון עכום עירשכין ראובן... אבדל קסא עמיד שמעון אצל גוי סי קטט סעיה דז ביד... צרות משכונו ומלוה דחה אותו בלך ושוב קס' יבא למחר... משכון אם כודם זמנ' שצוה לבא נגנב ימל חייב מלקד לאחד זמן... ואם יש לו עדים שבא בזמנו חייב ואם לאו ישבע מלוה יסה... אחר זמן בא למד שרוא שש ילמד שרוא שח אינו חייב אלא... פשיעה סעיק מנ:

כתב שמעון משכון של עכום ביד ר'אובן הפריך ראובן ביד שמעון מתהניי'ם להספיק... זכה שמעון במה שמשכון יתר על חייב עכ'ל: ווע'ל' ב'מ'ת' ה'סכ'ה' ד'יל' כ'י'ן ד'מ'כ'ר... ראובן ת'פ'ס' א'ת'ו ל'א' ק'נ'ה' ו'ל'ך ל'מ'ש'ל' (ס' ק'מ'ט') כ'ש'ח'ז'ר' ד'א'י'ב'ן מ'שכ'ן מ'שכ'ו'... ש'ל' ע'כ'ו'ם י'כ'ו' ק'ר'נ'ה' ה'ש'נ'י' ו'מ'ח'ז'יר' ב'כ'ל' ה'מ'שכ'ן ד'ש'ם מ'ס'ת'ל'ק' מ'מ'נ'י' ר'א'וב'ן (ס'מ'ע')... ו'ה'ס'ך כ'ת'ב' ש'ל'א' י'ד'ע' מ'ה' ס'פ'ק' י'ם כ'א'ן י'ע'י' ב'ש'ע' ד'י'ק'ן מ'ל'ט' כ'ס' ה'כ'א' ש'מ'ת'ר'כ'ה'... ת'ו'א' א'ב'ל' ש'מ'ע'ן ו'י'כ'ס'ל' ב'פ' ה'פ'ר'ה' ס'י'ך פ'ס'ק' ד'ז'כ'ה' ש'מ'ע'ון י'כ'י' ע'י'ק'ר' ע'כ'ל' י'כ'פ' ה'ס'ך... כ'ת'ב' ב'ת'ש'ב'ת' מ'ה'ר'ם א'ל'ס'י'ך ס'י'ך א'ל' ר'א'וב'ן ש'ל'ו'ה' מ'ע'ו'ת' מ'ד'ו'י' ו'מ'צ'א'ו' ש'מ'ע'ון ו'א'ל' ת'נ'ש'... ל'ג' ו'א'ני' א'ע'ל'ה' ל'ג'ו'י' ה'ר'י'ב'ית' כ'ד'ר'ך ש'ל'ת'ה' מ'ע'ל'ה' ל'ו' י'כ'ן ע'ש'ה' ו'נ'ת'ן ל'ג'ו'י' ר'יו'ח' ת'מ'י'ד... ב'מ'ו'שכ'ו' ה'ד'ו'י' ש'ה'ו'א' ש'ל'י'ה' ר'א'וב'ן ו'מ'ת' ה'ד'ו'י' כ'י'ן ל'ע'ע'נ'ן י'י'ב'ית' א'ס'ו'ר' ה'ה'ד' ו'כ'מ'ש'... ב'י'ד' ר'י'ט' ס'י' ק'ט'ט' ד'ה'ל' כ'ל'ו'ה' מ'י'שכ'ר'א'ל' א'כ' ז'כ'ה' ר'א'וב'ן ב'מ'ע'ו'ת' ו'צ'י'ך ש'מ'ע'ון ל'ח'ז'יר... ל'ו' ה'ק'ר'ן ד'ל'ך ל'מ'שכ'נ'ו' ש'ל' ע'כ'ו'ם ז'כ'ל' ה'י'ב'א' ל'ח'י'ת'ה' ב'ר'ס'ו'ת'א' ד'מ'ר'א' א'י'ת'א' מ'שכ'ר' מ'ע'ו'ת'... ד'ל'ה'ו'צ'א'ה' נ'ת'נ'ו' ו'ל'א' י'צ'א'ו' מ'ר'ש'ו'ת' ר'א'וב'ן י'ך ש'מ'ע'ון מ'נ'כ'ה' מ'ה'ד'מ'ים ס'ך ה'ר'י'ב'ית' ש'ת'ן... ל'ג'ו'י' (מ'ש'ו'ם ד'ה'ו'י' ר'י'ב'ית' ק'צ'ו'ע'ה' ו'כ'ל' מ'ה' ש'נ'ת'ן ל'ג'ו'י' מ'פ'ק'י'ן מ'י'שכ'ר'א'ל' ר'א'וב'ן ו'ע'י'ן... ב'י'ן ש'מ'צ'א'ו' ב'י'ד'ו' ע'כ'ל': ד'נ'ח' ע'י'ך ה'ל'ו'ה' ל'י'ת' ה'ר'י'ב'ית' (ס'מ'ע') ו'כ'פ' ה'ש'ע' ב'י'ד' ש'ר'... ו'כ'פ' ר'ט'ל': ו'ד'וק'א' כ'ש'מ'י'ס'ר' ה'מ'ל'ו'ה' ה'מ'שכ'ו'ן ל'ג'ו'י' א'ב'ל' ב'ל'א' מ'שכ'ו'ן פ'ש'י'ט'א' ל'א'ס'ו'ר'... (ס'ס'י' ע'ג') ו'ב'ש'ך ב'י'ד' מ'י'ק'י' ל'ה' ש'ה'מ'שכ'ו'ן ה'ו'א' ע'ו'ב' ש'ה'ד'ו'י' ש'ו'מ'ך ע'ל' ה'מ'שכ'ו'ן א'ו'... ש'א'י'כ'ר' ל'ג'ו'י' א'י'נו מ'ש'ת'ע'נ'ד' ל'ך כ'ל'ל' א'ל'א' י'ה'א' א'ח'ר'י'ת'ך ע'ל' ה'מ'שכ'ו'ן ל'כ'ד' ה'א'... ל'א'ה' ל'א' ע'ד'י'ף מ'א'ל'ו' נ'ת'ן מ'שכ'ו'ן ל'ה'שכ'י'נו א'ע'ל' ה'ד'ו'י' ר'י'ב'ית' ל'א'ס'ו'ר' (ו'א'ו'י'ת'... ש'מ'שכ'נ'ו' ח'י'י'ב' ל'ש'ל'ם ה'ר'י'ב'ית') ו'ב'ה'כ'י' מ'י'י'ר'י' ה'כ'ל'בו' ע'כ'ל': ק'נ'ט' ו'א'ם ט'ו'ע'ן... כ'ש'א'מ'ר'ת' ל'י' ל'ך ו'מ'שכ'נ'ו' ה'ב'נ'ת'י' ש'כ'ו'ונ'ת'ך ל'ה'שכ'י'ן ב'ר'י'ב'ית' ו'כ'ן ע'ש'י'ת'י' א'ע' ה'ל'ו'ה'... ל'פ'ר'ו'ע' א'ל'א' ה'ק'ר'ן (מ'ע' ס'י' ע'ג') ו'ע'י'ל' ב'א'ו'ת' ז'ה' מ'ס'ע'י'ף ל'ך ו'א'י'ל'ך ה'י'ב'ה' ד'י'נ'י'... ר'ו'ח'י'ם ו'ר'י'ט' א'י'ת' ס'י' ר'א'וב'ן ש'ה'ל'ו'ה' מ'ע'ו'ת' ל'ג'ו'י' ע'ל' ה'מ'שכ'ו'ת' ו'ב'א' ש'מ'ע'ון... ו'א'מ'ר' ל'ג'ו'י' ל'ה'ל'ו'ת' ל'ו' ב'פ'חו'ת' ו'א'ל' ש'מ'ע'ון ל'ה'ג'ו'י' ל'ה'ח'ז'יר' ל'ר'א'וב'ן מ'ע'ו'ת'ו' פ'ט'ו'ר... ד'ה'ו'י' י'ר'מ'א' ב'נ'ז'ק'י'ן מ'י'ה'ו' ד'ש'ע' מ'ק'ר'ו' (ש'ע' ס'י' פ'ו') (ו'ע'י'ל' ב'א'ו'ת' ז'ה' ס'ס' ר'ט'ו') י'ע'י'ן... ב'ש'ע' ד'י'ד'ן ס'י' ק'ט'ט' ס'ה' ו'ס'י' ר'ל'ן: מ'י' ש'ט'ל'ח' ש'ל'ו'ת'ו' ל'מ'שכ'ן ל'ו' מ'שכ'ו'ן ו'מ'שכ'נ'ו' ו'א'י'ע'... י'ד'ע' א'ב'ל' מ'י' ה'ו'י' פ'ש'י'ע'ה' ו'ח'י'י'ב' ל'ש'ל'ם ל'ו' ו'א'ם א'מ'ר' א'ע'ל' פ'לו'ני' ו'ה'ו'א' כ'ו'פ'ר' כ'ו'פ'ר' ח'י'י'ב' ל'ש'ל'ם... א'ם ה'מ'שכ'ל' ע'ו'ה' ל'מ'שכ'נ'ו' א'ע'ל' פ'לו'ני' ו'ה'ו'א' כ'ו'פ'ר' פ'ט'ו'ר' ש'ע' ס'י' ק'ק'א' ס'י'א' ו'ס'י' ק'פ'ה'... ס'ס' ו'ע'י'י' ב'ס'מ'ע' ש'ם ס'ק'ר': ק'ס' ד'כ'ל' כ'ה'ג' ר'א'וב'ן נ'ע'ש'ה' ש'ל'ח'ו' ש'ל' ש'מ'ע'ון ל'ה'ו'ל'ך... ה'מ'ע'ו'ת' ל'ג'ו'י' ו'ל'ה'ל'ו'ת'ם ל'ו' ב'ר'י'ב'ית' ו'א'י'ן ע'ל'ו'י' ה'כ'ר'ה' ל'פ'ד'ו'ת' ה'מ'שכ'ו'ת'... ל'מ'י'כ'ר'ם (ת'ש'ב'ת' ר'שכ'א' י'ע'י'ן ב'י'ד' ס'י' ק'ט'ט' ס'י'ג') ק'ס'א' ב'ש'ע' ד'י'ד'ן... כ'ת'ב' א'ב'ל' ר'א'וב'ן ח'י'י'ב' ל'ה'ע'מ'י'ך ל'ש'מ'ע'ון ו'כ'י'ו' ק'ס'ב' י'ם מ'שכ'ן ל'ו' מ'ע'ל' ע'ל'י'ן... ו'י'ר'ע'ה' ל'פ'ד'ו'ת' ה'ח'צ'יה' ל'ה'נ'י'ה' ה'ח'צ'י' ה'ש'י'ה' ל'פ'י' ע'י'ך ש'מ'ע'ון ל'ו' י'כ'פ'ט' ע'כ'... מ'ל'ת' ס'פ'י'ם: ק'ס' ב'ש'ע' מ'י'ך ל'ה' ש'כ'ב' מ'ר'ע'ו' ע'י' ב'כ'מ'י'ך ק'ס'ו' ו'ם ע'ד'י'ן ל'א' פ'ר'ט'... מ'ה' ד'י'נ': ק'ס'ד' י'ים ע'י'ך ק'ס' מ'ית' ל'ה'ח'ז'יר' ה'מ'שכ'ן ב'ח'נ'ס' ו'נ'א'ב'ד' ח'כ' פ'ט'ו'ר' ה'י'ת'ו'י'

והוא אומר... ומה שנתן
על שני דברים... כשליח שם סעיק
... וכו' ...

... ומה שנתן
על שני דברים... כשליח שם סעיק
... וכו' ...

... ומה שנתן
על שני דברים... כשליח שם סעיק
... וכו' ...

מה איות מ

... ומה שנתן
על שני דברים... כשליח שם סעיק
... וכו' ...

... ומה שנתן
על שני דברים... כשליח שם סעיק
... וכו' ...

אלם ועדים מפחידים לו ויש הזכחה
 עצמו יבא העדים תח יכול להעיד
 שיעידו אמת ועדים מעידים זה שלא בפני זה
 יש לחוש לשקר כן אין שומעין עדות ע"פ כתב דכתיב
 ולא עי כתב (ואם נתאלמו עתה כותבין עדות)
 עדות כי שלא בפני בעל דין ואם קבלו יא דעבד עדות
 לכך מנהג לקבל עדות שלא בפני איש אלם ובעל ריב ו
 בדיני קטטות ומריבות ל סי' ק"ח בעיקר עו'

יה פי סולחין עם אלו א אנשים יהיו כל יבד מוסר לכל (ועי' מה נסמך) והוא
 אנשים ע"י יט יפ' כג ואפי' המלך (פתי' תי' ב) וכלה מי שיש לו חליק
 שטפל נהן להכירן לכל; בא דעשה דכבוד תורה עדיף; כב אם נא לפנינו
 נל שכתבו בו וקטני העיד כמותו כסד דאמרינן זה כלן כל שרצו לקדושת
 מטראני סי' מט; כג ויבה פסקו כרת לכל שזכר העדות ואינו אלם ויכל ל
 גלותו נכתב וגם ישל כתב לו כ יגו ככתבאדיני ממונות וכה דאמרינן תרון הע
 שלא יהא צריך ליקח ככל פעם עדים עמו אף בדיני קנסות ועדות ישה כתב
 והנה דבתה פדי שלא יתבטל מלמודו מקילין לשלוח עדותו נכתב לכל (כה)
 ואם הת' ווצה למחול על כבודו וליכר וירדנו מי קיש וכה; כד עין נסמע
 דה: כפע כל זמן שזכר האדם יכול להעיד לעולם אפי' לא נעשה ער בדבר מלך
 כשעתה (ע"ל סי' ד) ומה אנפשיה לזכרה מעיד לי ולהטיר אף אם שני העדים שפחו
 הדבר ואחר מזכירים ספיר דמי ואם העד תה אף רים הנבעד בעצמו מזכירו סד
 הרמנם כתב אם הכעז תה יכול להזכירו והטור סל כרמנם יי פרעת שניהם יפ
 נסמע וכת רמא סי' מל וזמן הזה כיכא תה וכהו חילק כתב דכזכרים כאל יסחילוח
 ית לעה: כה ועיין סי' קי דכדכר ברור מקבלין שלי בפניו ועסי קמ סי' וכן אם
 נא עדיו בעיר אחרת ואין שהית לשלוח אחריו (יהה לעדים שזה כמקום רחוק וזה
 מקום רחוק ונייד לצרף עדותן וככה עיטור) וי שלא ימצא העדות אחכ אי המביא
 פדים לפטור את עצמו גובין לפני כל שלא בפניו וכן נהגין (שע) וע"ל סי' ל"ו כו
 עיין טור סי' קד מט כשם ר' יונה; מי שנחלק שטח שמעמיד עליו עדים וכל לכל ועוב
 לו קיום אצ להעיד בפני בע"ד דין וכן מי שאכד שטר מקחו בחורבן העיר ועדי
 המקח קיימים מקבלין עדותן שלא בפני בעל דין (מי סי' מא ברשכא סי' אלף קא: כז
 וכל כל במיניה יבעל דין לומר לחבירו דברא ללמא הוא אלא דוקא כשיש קצת ריב
 דכז (תשובת רש"ל סי' ל) התרו בו כל שיגבה העדות בפני האלם כי הם אינו
 אים זאפיה קבלם שלא בפניו לא מהני רמא סי' יח; ועלה שאם אפשר לשכור לקרוא לו יל
 מקבלים עדות שלא בפניו ומהני רמא סי' יח; ועלה שאם אפשר לשכור לקרוא לו יל
 זלחין (כה) עדות שנתקבלה שלא בפני בע"ד יא שיכול לחזור ולהעד בפני בע"ד
 יקר (הר"ם הלשקר סי' יז ופסקים גדולים); אבל תשובת רש"ל סי' יח כתב כפ
 ראשונה דאין חוזרין ומעידין בפניו ולמד לחוזרין ומעידין הוה אפי' לא כוונ
 גלותן אלא שחזרו כן ממה שהעידו תחלה דני שמואל וככ רמא כשע בפירוש
 בח ע"ל באות ה' ס' מב; ל כשע וגם מי הן העדים: לא ע"ל סי' ק
 ככתבת כמה אופנים שמתקבלין עדות שלא בפניו: לב ועד א נסטר יו
 חזור (שע"ס' מו) לב יכתך כד יכול לחזור וכן הרמב"ם וכל לחזור תוך
 כל של עדות השני דמד ע"ת הוה ירן ירן הפסקיהו בע"ד חזר ואמר שרופס
 בהשלים אלא שהפסקוהו יכול להשלים ככה ונאמן וכלכל שלא יסתר עדותו לכה

לחזרו להגידו ותבעו לבד שיבואו
 עדות פטור מדיני אדם ט' ואין
 (שהעידו) אם לא יכ צורך שעה אין עד א
 שידוע לו עדות ואם העיד משמתין לו ואינו חייב
 ב"ז שיכול לומר אמת העדתי (ואם) יודע לומר שאמת
 משמתא ואם יחדו עכום עו לכתחלה להיות לו לעד אינו
 לא יעיד ובעדים עו מותרים להעיד לגוי שיאה בהגו
 עם שנים ואם ישראל תובע לגוי כופר בו ויש עד ישראלי
 לדעיד לו אם תובעו להעיד סי' ק"ח תח לא ילך להעיד בדיני ממונות
 בד דבעיר מיניה אלא יבד שולחין עם אלם יט באיסור
 דושי מיניה ילך להעיד

לפניה קדוה או פסול; ב כתב בהר"ם ה"ם ה"ע יאמר שהן יסחו להעיד מחמת הקבל
 עליו כסוד שלא לגלות הדבר זה בעל של כסוד שלא לגלות הוא בעצמו יתיר לו
 גלות הדבר כע"ז תורה היא דהא התרה אצ פלמס רמא גיל סי' ק"ח סלס; ע"ל בקר
 מספט באות א ריש דין אכנה; ג לאפוקי לגוי כמס נסמך; ד לפתיב אם לא
 יעיד ונא עונו ודקטנין ב"ז שהגיד שהגוי יודע לו עדות טוב אינו חוזר ומגיד
 וחיינו ד קח בכל אכל כשאומר תחלה אינו חוזר עתה ונהגו חולק חף כשאומר
 אינו חוזר עתה דאינו חוזר ומגיד) ויכל לחזור ולומר בתתו אל לבי ומהרתי וכל
 באות ה' פ' קד משאכ כשאומר תחלה סתם אינו חוזר לגוי חוזר ומגיד) וכל
 נאם בת ה"לם סמע הביאו סי' ק"ח; ה יאפי' ה"ם סכסכו פטורים בדיני אדם;
 א אם היה העד במקום אחר ה"ם ה"טו שילח עמו ככתב ידו עובר באם לא יגיד
 נראגה סי' ל) המונע לעדים להעיד אין סום חייב עליו ואפילו נדו (ת רסנה חקקע
 א פי אם אחר סכסכו עדותן וזה ככר פרע כ"ן שתבעו התובע כסטור והן ידעו
 שהוא פרוע וכפ ה"ם יודעין עדות שחייב התבע ובכסו עדותן מתחלה וחוזר
 ומורים שידעו לו עדות שאינו חייב לו ויטב אינם נאמנים דכ"ן שהגיד טוב
 אינו חוזר ומגיד והא שהא נאמנים לחייב עצמן דקדמו היוק לחבירו עי
 סי' קט ובפ"י מו קמל נבאן דאינם חייבים; סתם בעדים פיהם אפי' ה
 פטור מדיני אדם (הר"ם יונה); ח כתב מהר"ם מינץ סי' ק' מי שחייב
 בדיני אדם וכל פרע מותר לקריתו רסע; יו כשע ועל א לא יעיד
 אלא כדבר ממון אכל לא כדבר איסור דהו מעשה האיסור דלא הו כמאציה
 ס' ועל כל איסורי שבתורה עד א אינו נאמן בהכחשה עיין באהע ריש
 אות יוד ס' מטס; יי פי להאביען בכל צפני עצמן שיאמרו הו חזו מקבלין
 עליו כאלה ובכזועה ש"ן אע ידעין לו עדות אי יאמרו אמן על הכזועה
 שמעיל עליהן וכל דהה ח"ם ככה אצ לקבל עליהם כענין זה בבהב יכל
 להטיל ח"ם אי שבועה על הכלל כל מי מכס שידוע אי על היחיד צפרע וע"ל
 מ"ם א"ת ס' מדין זה; יא אבל לש"ן שעה שכתב שהעידו משמע לאחר הגנה
 פ"ה אין משביעין אם אמת העיד עיין כס שלפני זה יב וכשיבוחו להעיד
 על עבירה דיש לחוס שמירתו לא יגרו יכול להשביען (גי'ב) וכן כשהאין
 שהעם מקילין בעדות שקר ואין מקילין בשבועת שקר; יג הכלל כז
 דכל היכא שאינו דורם בעדותו שיתחייב הישראל כדין עכום יפ' מחלו ה"ד
 מעיד עליו כדין ישראל ה"ז מותר להעיד לו ה"ן א' או שנים וי"ם מתחייב עי עדות
 שיש להאמרה אסור; יד עי' כ"ד כשע דין סי' סל; טו אבל שלא לגלות
 לגוי היכן נחבא כח ליכא חילול השם (מהורחלך תשובה כ"י סי' ק"ח)
 ע"ז ועי' בטו ה"ז דמי עדים וכולין להעיד דוקא בעדות ממון אכל בעדות מסור
 שמשלו לגויים שהכו והיה יכול לכפור ובכביל העדות חייב אפי' תדינמי לאיעדו;
 (רמא סי' פ"ח) יז דהוי גם בישראל עד המסייע פוער משבועת היסת וע"ס א"ת זה

מלוח לים יתבט
 זיבורית דובד עיניו
 הערב עם עיניו לוח יהודי
 לו חוזר עמד הערב לוח בעיר ארצה
 לו בל יום שיבט לשלם למלוח וללא בא לכאן עמי
 סז הגנה מלוח עם הערב ממי שארצה אפרע
 תחלה אבל ערב קבלן (שאמר לו אני אערבנו ימידי המכיר
 דובד אף ממנו תחלה אם ירעה פ"ח ס' ק"ט סעיף טו):

עדות דקל הדפסן עבות דכל ולא בעיקרן (מורה טקטן): אפי' מי שסובר
 בעי קנין שטר שכתוב קבלנו עלינו כחוקף כל שטרי שיעבדו וקבלנות העשויים
 ובתחלה ושטר לסופת יפוי בה לא בעי קנין (נת' טורים מינין ס' ל"ד): ע"כ
 דוקא פתם ערב שכל ערב קבלן אינו נפטר ועו' כשע' דידן סט"ו ע"י ספח:
 כשע' גי' שאל הפך מהגילו ז"ל אם לא אחיגנו לך לימון פלוני אכן לך דמים
 כך וכך והעמיד לו ערב בעד הדמים אע"פ שלגבי השואל הוי' אפמכתא ופטר
 הערב חייב לשלם: עני' ל"ל שלט מכר ג"כ קרקעות לאחרים איובל לטרוף מלקוחות
 קודם שיתבע מהערב: (טור) ויבטלות ע"פ דייך לכלול הלוח כשכרעה זו ספדיין
 חייב לו לאל"כ נפטר הערב ובטלותו כשטר בשבט המלוה לדין מהערב המלוה
 נשבע שעדיין חייב לו עיין בשע' דידן ס' ק"ד: פ"א כתם בע' אמרו כשם האלו
 שאין נפרע מן הערב אלא בשכרעה שלט נפרע מהלוה כדין הכל לפי ענין
 זכין הדין בקבלן ע"כ. אלא דאית לפוסקים הסכירו זה (ב"ה): היה הלוח מצוי
 כשעת פרעון והניחו לזכות חזק לעיר סיני תובע את הערב (מהר"ט סי' ק"ד)
 ונותנים לו זמן כ"ג ל' יום מיום שנתייב הערב אל שכתוב נמטר
 ס"ח דחיה (ע' בשע' דידן ס' י"ו סס"כ וס"ק כשמע פ"ה: פ"ד והכל מהר"ט
 אותו והמלוה נותן שטר בפליחת זמנו ודנה בספירות מלוה או שערס והל"ה
 ישלחו לפלגה ויודיעו אולי יפרע בעצמו אבל בעד מעדמן אין שולחין אל"כ ויבט
 השליח לחזור ולכלל חזק ל' יום והיינו דווקא כשירוע היכן הוא ויכול השליח
 להודיע חזק ל' יום אבל אם אינו יכול או שאין יודע היכן הוא ויכול השליח
 לשלוח פלגה אל"כ אם ירעה הערב לטרוח ולקבצו ומססן זמן נותנם לו כפי צרכו
 פ"ד כשע' אם הלוח דבר אל"כ חזי דובה מן הערב אין המלוה צריך לטפל עם הלוח
 וכ"פ ד"ה: וכינו ירוחם חילק דאם היה אדם קודם שהלוהו אמריבן לדעתא דתפי
 הלוהו והכסלל בתכ' דאין חלוק והסמך מבריע בדברי ר"י: כשע' והא דדונה
 בלי שידוע ללוה אם הוא בעיר אחרת דוקא כשמלוה הוא כשטר וכשהוא בעל אינו
 נפרע מהערב אל"כ ידוע ל"כ שלוח לא פרע עדיין עד שיתבאר נספוק דאטקע
 לערב שמה פרע הלוח ופטור אפי' כשכרעה אכן יתכן ליתן חכם סתם אם שום
 אדם יודע אם פרעו אל"כ טען הלוח שנתן דמי פירעון לערב ליתנם למלוה שכן
 היסת ופטור במידו עם: הלכנס חולק על דין זה ונחלק עליו הסמך והטען
 בהלכנס שחולק פ"ה וליס חולקין עי"ך לומר ממי שארצה אפרע תחלה
 פ"ו כמ"ב ב"ה ולענין הלכה הרמ"ם ס' ט"ל בתוב' שר"י לבין שהראב"ד דלפי' הגר
 המי שארצה אפרע תחלה אם יש נכסים ללוה לא יתבע לערב תחלה אם בידר
 חזק החנאים אפי' יש נכסים ללוה אני אובה מן הערב תחלה בי"ד דן פי"ב
 אן הערב (כה"ד) אם הלוח טוען פירעת מאתבע הלוח ונפטר הקבלן וכן אם מת
 הלוח טוענים ליתומא דילמא אכיהן פירע ומפטר הקבלן (בעה"ת ע"ר לה"ה)

הנה לו ונתן לו ונתן לו ונתן לו
 אמר כן בערבין ליה דמה מידו לא
 אמר ערב (נ"ל) אמר ערב אני לו
 אמר ערב בשעת מתן מעות אפי' קנין ע"כ א"כ
 אמר זה למלוה עישוזה בטוח הויה הלוחו ונמסר
 ע"כ אמר זה למלוה עישוזה בטוח הויה הלוחו ונמסר
 ע"כ אמר זה למלוה עישוזה בטוח הויה הלוחו ונמסר

מלא בלאר לו על מה ערב לו אם שילך הלוח כשליחותו יום א' או שלא יפא
 יום א' לפיכך אם שקנו מידו על כך אינו כלום: ס"ח וס"י שאמר לחבירו
 לא יואני ערב על יום א' ואלי נעשה ערב ואמר ע"ז ד"ל שיום א' לחוד טע
 ובל שלא תבטעו באותו יום אני איני ערב (ט"ו) אלא הכתם כשנעשר
 ע"כ בשעת מתן מעות בעד יום א' או שלא נשעת מתן מעות בקטן או בפני
 יום לו דין ערב: ט"ט יאוכן שכתב שכתב לשמעון על תגאי פיעמיד לו
 ערב ונתן לשמעון ילכוס וכלכיסוהו ולאחר זמן העמיד לו ערב מקדי ערב
 שעת מתן מעות פ"ו יום לו רשות לטעם מהלוקח (תשובת חזקת הגופה) והנותן
 מעות לתחזית שטר ופעמיד לו ערב בעד השבט המתעבד בלא קנין (השנים)
 פ"י אף שמה שלא נשעת מתן מעות וכלא קנין שאם דהיינו והויה הכל דבר
 ושיעבד נפשיה: ע"ה אם היה בטוח ונתקלקל שטור דאין זה לשון ערבות (סמ"ע)
 ע"כ אם לא היה בטוח באותו סעה ואמר לו שקר חייב מדינא דדמי ודוקא
 ה"ה למה שכתב עליו ושכירו יודע שהוא שוטר עליו וכמ"ל בשע' דידן
 ס' ע"ג (ע"ך) אם הוא כקי' כן כדון אחיו ופותח היודע בעסקיו וקין שלו ויודע
 שליחו חייב לאחרים אפי' א"ל חזי דעלך וכו' פטור (ע"ך) אם סעור לא היה
 יודע שלא היה בטוח באותה סעה נראה מדברי מהר"ו דפטור ע"י בטור ס'
 ק"ל ס' ז"ל י"ד: ע"כ פ"י כשעה שאל"כ שהוא טעוה לכל אם היה בטוח ונתקלקל
 אה"כ פטור דאין זה לשון ערבות: ע"כ דלא ה"ל לייעדו על כהאין אדם יכול
 לידע מה שיש לחבירו אפי' אדם לדין בנו או להיפך אפי' ראה אע"פ זה
 ובס"פ ומטבע הדבה דילמא אינו שלן או חייב עליהם: (ג"ל פ"ה ע"ד) וזה
 ע"כ ע"כ כ"א עם הערב ומה נשתעבד הערב אפי' הוא לאחר מתן מעות:
 ע"ה בשע' ואל דאם היו לערב מעות של לוח בידו (ע"כ באות פ"ס ג"ב)
 כשעה שערב נשתעבד ככל ענין אפי' לאחר מתן מעות ואף שלא פירע
 מלוה לדינא והואן השמיט ליה הללו עיין ס"ך ס"ך יוד נמוק ליה הללו דוקא
 אלא כן ששטר לשמעון תן מעות ללוה ואני פירע נשתעבד מקדין ע"כ ואל
 קנין יערב בשעת צאת מעות הוא (רדב"ן ס' ב"ה) יאוכן שאמר ללוה אתה היש
 לשמעון טעם ואת שטרע לי בעדו אלא לו או אצוה לו והסיב לו לוי ס' א"תם
 לו חייב לפירוע לו דמי בערב בשעת מתן מעות אלא לו או אצוה לו והסיב לו לוי ס' א"תם
 יאוכן שאמר נער השמעון ואל שטרע לי בעדו אלא לו או אצוה לו והסיב לו לוי ס' א"תם
 הנער בביתו יען כי היה לו שאל הנער תחת ידו ולא היה קנין בדבר ומתיב
 בעצ' ת' ס' ק"פ לשמעון מתיר ערב והוי בערב בשעת מתן מעות פ"ו
 שטרע בתחלת הטענה: אם נהו הסוחרים להתחייב בלא קנין מעות פ"ו
 בשעת מתן מעות מנהגם מהו (תשובת פ"ה)

דיני פשרה
הדין גוטה לכל יום יום
פשרה דינים הישנים לעשות פשרה
לע יותר כמו בדין פשרה צריכה
הפשרנים נאמו כלום אמרו דלא כאמרוהא

א דינים שעוסין פניה מותרים לטוב אג פשרה ומלך צריך לטוב
זמנא נפני זה (ב"מ) ב לפי צריך הדין להפכיר לבעלי דינים פשרה
לכה ולדבר על לבם אולי יספיקו על הפסדה (וכן דעת הגאון קמיה מלכא
מט"ו מביא נסח מהר"ל מפראג דאין לדקוף כ"כ אחר הפסדה עם: ד ואין
מטעם מטעה לחיוב כי נוח נזה לחיובו כפי שיתווק הסלום ביניהם:
יע"ל נאות ד סוף דין דינים פשרה שיש בה ביד אהדין לעשות דין פשרה
במקום שאין יכול להתברר בדין וכו' עם: ד הע שרוצים מיותר עמו במקום
לפנים מסורת הדין) אפי' ככר אל הדינים ענין הפסדה המתבצע יתן לו פקד ונתבצע
ימחל המותר אפיה צריך קנין וצ"ל כ' ואם אמר אחר הפסדה כפי' אני מוחל לך
א"צ קנין: ד פשרה שנעשית בפני עובי העיר אינה צריכה קנין (ב"מ): אם בכה
נתן מה שאר הפסדן אע"פ שלא נטל קנין אינו יכול לתקור כן (ריש"ם סי' י"ב ופ"א
נחמ' הפוסקים שיהיה הפסדה קיימת דלא קנין מנהגם מהר"ד (ריש"ם סי' ח) פשרה
שנעשית מבצון טוב של המלוה שלא ע"י תביעה וטענה מחילה מקרי ואינה צריכה קנין
(מורה לובלין סי' מ"ז) וע"ל סי' ה' שנים נאמנים אימר נטלו קנין וכ"כ (מגרי"ב
סי' ק"ע ופוסקים גדולים) ע"ל באות"ס ח' אם נטלו קנין ושבוה לעמוד על פשרה
היחיד טוב אינן יכולין לחזור בהם (הר"ם הל"י סי' צ"ג) ומתב' כתב דלפי דעת
מהרי"ב ל' וסייעתו במהייב עצמו בדבר שאינו קצוב ונשבע שיחול לוומר קנין לך
באן שבוה אין בא"ה תבא: אפי' נשבע פשרנים צריך שיספיקו לדעת א'
ולא ליקח מצריע (מגרי"ב סי' י"א) (הר"א ששון סי' לא): אם קבלו שני פשרנים
הפשרנים לא יושבו לעתם ולקחו מצריע ואין הבע"ל מחוייב לעמוד בפשרתו
יחא מקובל עליהם אם אפי' פירשו נשער הקומפרטום כל מה שיאמר המפריע
נמהרי"ב סי' ד"ח): ח' זל הע"ס ה' אע"פ שנתנו המלך נפסדה נכל' נשבע אף שקבלו עליהם
מתחלה לכל לדון (סמ"ע) אף לאחר שהגידו הפסדה אם אין קנין יכולין לחזור ויחלו
התובע דנתרצה לוותר עם הנתבע ולמחול לו מקצת התביעות ומחילה א"צ קנין
שאל מחילה דעלמא דמעצמו ומרצו מחל לו משא"כ מחילה נפסדה דע"פ הדין
מוחל לו ובדי שלא יענין אה"כ הדינים בטעו אותי בדבריהן מה' בעי קנין (סמ"ע)
לשון המרכיבי הטעם דומה למחילה בטעות לפי שמוחל ע"פ עצתם של דינים
שהישיאיהו למחול לפיכך צריך קנין ובד"ל כת"ס ד ואף שברובם כתב ואל'
אע"פ שנתנו בע"ל נפסדה כ"כ יכולין לחזור ולתבוע הדין ומחילה א"צ קנין
דוקא שאלו מתחלה לבין תורה אל"כ שהדינים פיתו בפשרה אחרו כ"כ א"כ
ידענו ופיתו אותן בפשרה כ"כ בעי קנין אבל אם פשרה אחרו כ"כ א"כ
לכל מה שימצאו הדינים לפי כחות עיניהם לא בעי קנין אלא כ"כ לדון אותם ונתנו
אפשר דוקא אם לאתח' ששמו הפסדה וסתקו ואח"כ רצו לחזור באומרים שהדינים
תעשו אה אמרין כיון שהם התחילו לא מצו לחזור אלא אם מיד שמע הפסדה
נוח יכול לחזור שיכול אומר אלו ידעת ששמו כ"כ הכנה לא היית מקבל
עלי וע"י כת"ס וע"י סי' ל"ב עכ"ל מוח' ופ' הגאון משערים מד"כ ופיתו אותן
דוקא אם הב"ל פיתו אותן צריך קנין אבל אם הב"ל שאלו כינא כעיתו או פשרה ונתנו
מעצמן לפשרה והניחו הדבר ביד כ"כ א"צ קנין:

דיני פשרה
הדין גוטה לכל יום יום
פשרה דינים הישנים לעשות פשרה
לע יותר כמו בדין פשרה צריכה
הפשרנים נאמו כלום אמרו דלא כאמרוהא

הפסדה איהו טענה נסמן במה דאי בעי אחר מחייתו בך הודם שתתן המעות שלא תלו
על אמונתו ואפילו לא יהיה המלוה והערב במקום א' ואלו הערב כתב למלוה פלונית
על אמונתו יוכל לענין הודם שגלויות לו פתתו אליך שאיני רוצה להיות ערב וידעת
בדין מהו זה א"ל: (ריש"ם סי' לא): ק"י נשע ישראל ספיה בידו עשכ"ן
וא"ל בלשון הקודש אני מתנה בך שלא תקבלי ערב ואומר בפני הגוי אני ערב
בדלת שחטה בו אינו בלוי והלוי הוא ערב ככשת מתן מעות (ע"ל)
הדין שבוה חפירות הגוי ונשעו ערב זה והוא מצא א' מתן ונזה מגו
הדין שבוה חלקו מכל הפסד שכ"ל מ' אלוהו הגוי ואם הוא היה מקומץ לפריע
ק"י ע"י כ"ג שעל ק"ב צ"י נשע דין ס' ק"ה י"י ק"עו סי' י"ב י"ס ק"ד וע"ל
נאות ד' נחקי משפט סוף דין ג"ה תשובת רש"ל: (ע"י תשובת מורם לובלין סי'
ק' וע"ל נאות ס' ר"ז ר"ז ר"מ): ק"י נשע דין כתב ובדי להכריח וע"י נשע
ק"ד נשע דין מסיק דהמקח בטל ואף שנתנו אה"כ במקח צריך קנין או שטר
אחרו קטן מי שנתן עיסקא לחבירו והתנה עמו כינו כל מה שלא יכיר
בהפסד בעדים יסלם מכיסו ועכשיו טוען לזה שהיה לו הפסד ורוצה שיאמינו
לו שפח מ' דלהל' ומלוה אומר שלא היה הפסד מהני המ' לפטור מן התנאי
וא"ל לכיר בעדים שהיה לו הפסד רק ישבע על זה (ט"ז סי' פ"ט): ק"י נשע דין
כל מה שאלו ופלאא פקדון ונמצא שטורת בחלק הפקדון נשכיל המלוה (ט"ע) ק"י
שפוט עמו שחלת העסק אפי' פרוטה (ט"ע ס"ד) ואם היה להם זמן ולאחר זמן
פועל עוין המקבל שמכאן ואילך אין לו היתר על הרווחים כדון עם פנותן וחי'
פיתן לו רווחים שבאן ואילך ואם נכתב רווחים מ' אה זמנים כ"כ ניסן ואח"כ
המשיך זמן הפועל וטוען הנותן שיתן לו רווחים מן הרווחים משמע דהדין
עם הנותן (ט"ז ס' ל"א): ק"י ע"י נאות ס' ל' דלפעמים עד המשיע אינו פוטר
ק"י סי' אף כ"כ מ' הדין גותן להאמין לו בשבוה ככזה בא העד ופוטרו
מאמתו שבוה: ק"י סי' פ"א פ"א המפקיד אל' חבירו נשער דאין להאמינו החזרה
אל' פ"א דנאנסו וכי היכי דאי אמר נאנסו היה צריך שבוה ח"כ עכשיו עם
הע"ל: געשה כ"כ שהיה לו עד המשיע ונשער שבוה ואח"כ בא עד א' והכחיש
עד הראשו המשיע פסק הט"ז שאין הכ' יכול לבעל פטור הראשו (ובן שטר'
נתה סי' אל' וע"י נשע דין מ' מ' ס"א וסי' פ"ב סי' י"ב ופ"א סי' פ"ג סי'
ל' ע"ל סוף אותה ר"י דין הי"ך שבוה בח"ל ולקמן באות"ס סי' ד':

ה' כשיזדמן זמן צדקו כלום ויעשו
ויעל מזדעא יכול לחזור ב"שעשו פשדה בקרקע
כל א זכה בחלקו כדבר הפשרנים הכופר בפקדון
ואחכ מצא עדים יכול לחזור סי' (נ"ג) פשרה בטעון
שטעה סי' וחייב שבועה לא במקום שאינו חייב ועשו
שלא ישבע ואחכ נודע לו שאינו חייב שבועה

ועתה תבין למה נקראו חכמים אלה
הנבחרים להקנות לו החפץ שלא יחל קמן דברים עכ"ל פי' הקפד טווענין
טווענין על המעות דאינו נקנה בחליפין דק"ס צריך לשעבר גפשו להתחייב לו
אבל כחכמה סי' שיקנה מינו לוותר ולמחול לנתנע מה שבידו ולו תביעתו
אם מקנה לו בקנין שיחזיר לחבירו הסטר כפי אשר ימצאו הפסדנים אנה
במ"ד סי' ר"ד ס"ל (סמ"ע) ע"י בע"מ ע"ל רמ"א: ע ולפ"ן הסטר הינו חייב
לך עד סך כך וכך כפי אשר ימצאו הפסדנים צינינו: י (פי' שהתחייב את
נפשו בנתינת הקנס וי"ל דעיקר הקנין הוא על נתינת הקנס לחוד (ט"ז) יב
דפי' בשבועה אם השבועה הוא בענין שיכול לכטלו בלבו ואלא יהא מה
אמוציה כפי' גדול נגד מה שכלכו עיין צ"ד סי' רל"ב (וע"ל באות מ"ס ד"ק)
וגבא כשנודע אחכ שגם הביטול מודעי היתה מחמת אונס: בד"ל מי
שנודע מודעי תחלה וכיר בורר ובא לפניהם בחרר ואחר שטענו רוצה לחזור
ואמר כי אונס היה כדי שלא יכפור לו הבל כמה שהודה לפני הכורחים אין
יכול לחזור הט' ולא מקרי אונס כ"כ שלא היו מבחימים אותו לקבל דינם
וגם קיבל עליו בחרם סתם (צ"ד סי' רל"ב): יג ובה זה קצת ובה זה
קצת בדברי הפסדנים כל א' ובא (ס"ע): יד ומה שנתפטר ע"י שלא היה לו
דאיה או שטר ואחכ מצא יכול לחזור: עו (ואת זה ק"לן לייבול חניין להשביע
אף במקום שאינו חייב שבועה כמ"ל כדין דינים ס"ג וי"ל התם מינוי כנין מקומה
וע"ל ס"ז מ"ג כ"ס כה"ד): ע"ז ומה' האוכן היה לו פסל על שמעון שיכפע
או יתן ממון איה סך בעד שבועה ושמעון לא רצה לשכע ותפטר עצמו ליתן
לראובן איה סך בעד הפסל הנ"ל ונתן משכון צ"ד השלים על הפסד הנ"ל וק"ל
הפסל וקדע זמן על הפסד וכענין הזמן נתן בשלים המשכון ליד ראובן ואחכ
הביא שמעון ענות שכדבריו כן הוא שהוא פטור מהשבועה ותכע עכ"ל
מראובן שיחזיר לו המשכון מה שנתן לו השלים דפסדה בטעות הוא וחוזר
לשעב אפרים (ק"ל) יז וכתב בנימן ז"ל כפי' שצ"כ דאם היה חייב
שבועת היסת וחייבו שבועה באורייתא קנין בטעות הוא וחוזר (וכ"כ הש"ך
ס"י ק"ה) ומיישב כמ"ד למה נקרא קנין בטעות:

מלוה מודע ללוה
הכל יושבע ללוה
ודוק שיהיה שוה עמו אבל הדין זה
ל"א ישבע מלוה זה פונג שטרו ופוחת שטרו

יח' ונשטר בחלק קופתו מנח מועט כי סמרו לו שלם כיו נבט' מחזיקים ו
כספים טובים ונחת מדיע על חלקו כמעט פסלים הוי פשרה בטעות (וכ"כ)
סי' סמ"ל רמ"א כתב שטר מחילה סומך ואפי' נקטן חוזר: אבל טענה כל' ש
מחלה שטר סדי זכר שהיה לו קודם שנודע לכמה יעלה הסך עזבוני אכ"ת ו
שעלה על סך ערוש ושוען שהיה פשרה בטעות ופסק מאלה שניהם לט' דענין
יהיה בעזבוני רב או מעט לא הוי פשרה בטעות ולא דמי לתשובת משכון
ממ"ז הטעו אותו ואמרן שלא היה נכח מחזיקים והם ידעו שהנכח מאלה
לא ידעו מה היה בעזבוני רב או מעט ודמי במשכון בקוביא סי' ר"ז דאלו היה טועה
מזוויח למז"ל חוליה דרעה לקנות נקמה (כת' ה"ד מש"ר"ם): וכפי' א"ל שהיה לו דין
שמעון ולוי ותפסרו עם א"ל פתן ונתן השג"ר ליתן לבירוס' דהשג"ר כלום וכתב
רמ"ל בשבועה סי' ע"ד א' הית' לו עם חבירו הרצה מכסוכו ונתפטר עמו בקנין עכ"ל
ואח"כ טען א"ל ס"ל מהני טענות שטען חבירו עליו הנה בטעות ואלו ידע זאת ל
היה נתפטר עמו וע"פ רוצה לכטל הפשדה אין בדבריו כלום דמי יוכל לטעון על
דעתו שלא נתפטר כלל זה הל"ל היה כלל זה הריכה טענות כינינם אפשר שנתביל
נתפטר עמו: יט ג"ל דפסדה בטעות חוזרת דוקא למה שטען אבל למה שטען
שמייבואו כסך כך בחשבם שמיכול לזכות כך ואח"כ נמצא שלא היה יכול לזכות
הפשדה קיימת לסך שיכול לזכות ונשבע לסך שלימו יפול לזכות (מב"מ סי' קמ"ה)
(וע"י כ"ס כמ"ד וכאלות פ' סי' יוד) ק' כמ"ע וכן כל כיוצא בזה דוקא שדיקה דעתו טענה
הפשרה משום השבועה או בדושה למה: ס' השלים א"ל שטרו צ"ד שלים טענה לו
פסדה על זמן פלוני ועבר זמן ולא עשה יחזיר לו שטרו ע"ל באות א' סי' כ"ג כפי'
ואם פגמו כנו לא ישכע הוא אפי' שבועה דלס' פקדנו אכ"ל (מה"ל ש"ן סי' פ"ב)
אם הבן הוכרח למוציא פנקס אביו ועל ידי זה פדו ישטר פגמו אביו מקרי (ס"ע): ק"ו
פוגם שטרו מח' כין שתיהם הפדימה על פ"ן כין שתיהם ע"פ עדים או פוטב הפרעון ע"י
ד"ב (מב"מ סי' קמ"ט) אבל הנח"ל כפי' פ"ד דלמשהינו שכותבין הפרעון שטר נגד
הכסף לא חשיב פוגם שטרו: כ"ב במ"מ סי' אפי' לא נכתב (באמנות) כפירוס אין
סי' פונם שטרא וחייב לשלם לו ואח"כ יתבע תביעות בע"פ וישבע המלוה היסת וה
הוא במקום שאין לו האמנות רק אם נכתב בפי' א"ז ודאי א"ז לו דין פוטב שטרא ממ"ז
וכן בכל כת' בלא האמנות במקום שאין יכול לטעון לומר פרעתי שפסק רמ"א סי' ק"ט
דמי לפי' כאלה הדין אם פוגם המלוה הכתי' נשבע ונשטל המותר (ט"ז): כ"ד כ'
הפוגם שטרו שפוטב המלוה בפרעון האשון ונטי' אני זוכר והשאר אינו יודע הלכו פטור
ויחזיר לו שטרו או משכוננו ע"י כמ"ע סי' נ"ט וכפי' ע"כ סק"ל ובס"פ יד כמ"ד (וע"ל
כדין משכון סי' קד"ה): כ"ד כמ"ע אפי' היה עדים בשעה שנפרע המלוה או שנתן לו
שוכר על סך שפרע אפי' דקדק המלוה לצדף את המשכונן מה שקיבל אפי' פחות משכ'ן
ואם יש בו האמנות נשטל כלל שבועה וכן אם נכתב בו הפרעון כיני' שישי' לא
ישכע עד שלא שוען לו שבועה עכ"ל: כ"ה (וע"ל באות א' כדין טענות שטראו
ס' פ"ב: ל"שן הדמורא פגום דהנפרע אין ר"ל לדרקק מ"ה דין טענות שטראו
בי דיני רלווי (וע"ל באות א' ר"ש דין טענות): כ"ו ע"ד דעת הסמ"ע לפס"ד
בדבריו ה"א דסבירא ליה דצריך לשכע:

הוא יוכל להעיד... ככל שכל עם הפסוק...
הוא יוכל להעיד... ככל שכל עם הפסוק...
הוא יוכל להעיד... ככל שכל עם הפסוק...

חמ אבות ק

כל עליו לזוז בת אשתו באע קיום שטרות אפי' בעד השטר וכותבין
הותב תלמודא כחדא הוינא ובזמן הזה חכם עיר (או סופר העיר)
כול לקיים שטר לבדו אפי' שלא בפני הלויה' סי' מו: קדרות
בעלי קדרות שהלכו זה אחר זה והזקו סי' תיג: קרע בשטר
גב: קדימה ואיחור בשטר סי' מו: קבצן שקיבץ (לנדונא
או לפדיון א"צ לשלם מזה חובותיו (כ"ל סי' רנ"ג) וקנס בחל
עין גובין כפי הפורש בתורה מ"ל מע"ק אותו א"ע שיתן הוראו
ה"תן סי' א: קבלנות סי' ש"ך עד סי' ש"ל: קנס של שידוך שחזר
שפירשתי בא"ע באות ה': איסור קללה באות ל:

היינו ע"פ המנהג אבל המל"ע חולק וס"ל להחזנים ומספרים אין יכולין לקיים
ע"די השטר אבל אם הוא ח" הלוי והלוי טויה לפניו שהיא חתימתו באני
קיומו שאם טוען להל"ם עריך לשבע גדלו עיין סי' פ"א סעיף ידו ועיין
כ"ע דין סי' לא: ג כ"ע ס"ח ונהו לכתיב הדוך שנתקיים בו (ע"ש ס"ז
וס"ד וכפ"מ סק"ח הנוסח: ד נקיע לשנים פסול. פי' ואינו מעורה
בלל ודוקא שנקיע שלא כפפ"ליו אבל נקיע כפפ"ליו אפי' לנמרי תולין
אותו כפ"מ"ס היד וכסר: ה אבל אם נכתב בשטר קבוצו שהוא חייב
לחזרים עריך לשלם חובותיו מזה דלעתא דהכי נתנו לו אישלים (כ"מ)
דיני קנסות ע"ל באות ח" פ"ק ורי"ם אות ל' וכאות מ"ס ס"ל זבע"ז
סי' ג"א) אנים שחזרו זה אחר זה נקנס לצדקה פטור ליתן הקנס לצדקה
(ת"ה"ס סי' ס'): ג פירשתי רי"ם אות ל' כללי דיני הקים לי בקיצור כתב
גב"ה ככל מדינתו נמשט המנהג לומר המוחזק קים לי וכ"כ בתשובות גדלות
(ע"ל באות ט) במחלוקת הפוסקים ש"ה שפיי"ב לשלם בדי פס"ס ו"ל
שאינו חייב אם תפס בפגדו שפיקין מיניה ואינו יכול לומר קים לי
(ס"ה) וסו"ן דעלמא לומר המוחזק קים לי כשני פוסקים הראוים לסמוך
במחלוקתם אע"פ שכל גדולי יפראל הם נגדם (ש"ס) מהרי"ב באסן מיי"ב
מה טעם חסיון קים לי במחן ולא במילתא דאיסורא לאו דוקא התפס
עד מהו יכול לומר קים לי להחזיק בידו אלא אפילו להחזיק מה שב"דו
לאחר יכול לומר קים לי (ה"ר ש"ן סי' ס"ו וס"ו ר"ל) נכפי ביד פלים
ג"ל מצי בעל הנפס' לומר קים לי (מ"ס סי' ע"ט ורוב תשובות): פי
היינו המוחזק יכול לומר קים לי ה"ל כ"ל טוענין ליו"מים קים לי

הוא יוכל להעיד... ככל שכל עם הפסוק...
הוא יוכל להעיד... ככל שכל עם הפסוק...
הוא יוכל להעיד... ככל שכל עם הפסוק...

חמ אבות ר

רציה שיכול כל אדם להביא לסתור הדין אף שכבר יצא הדין ופרע
א (מביא ראיה וסו"ת) ואם נתן לו זמן ל' יום יכול הוא להביא אחר
ל' יום ואם אמר אין לו ראיה ואח"כ רצה שיצא חייב אמר
קרבו עדים ג' לא עשה כלום ואם שותק ואמר קרבו עדי
סי' ק: ריבית ו פרש"י:
א ע"ל באות פ" ס"ד וע"ל סוף אות ט" ס"ה רכתב אפי' י"ס לו עדים על טענה
שנייה אין חזר וטוען ע"פ עדים ע"ש: ב וה"ה אם קבעו נ"ל זמן לבע"ז שיבוא
לטעון ולא בא לזמנו אעניין יכול לטעון אחר דאין כח ביד ב"ד לקבוע זמן
שלא יוכל לחזור ולטעון אם לא שקנו מידו (דש"ח) ועיין כ"ע דין סי' ק"א
(דש"י) ומתחלה לא היה נחמ"ל ליה להסתיע דהוי"א כל זמן שלא נעטר לו פ"מ
ע"ה שיו"א שנתחייב דין ואפילו אם ניכר שלא שפרן אפי"ה אם הוא ידוע
ואמר תלפת אין לי יעדים וראיה תו אין מקבלין עדות וע"ל סי' ק"א ודוק
משפט המ"ס: ד ואלו בנות עדות וראיה אלא אם ש"ען טענת א"ת ע"כ
שאלו הכ"ל אם י"ם ל"עוד טענות או זכירות אחרים שיו"ב לטעון א"ת
טענות אחרות שאינם טענות א"ת הריאונות ופ"מ"ר כ"ח הדין כ"כ
ד והוא טעמו עריך לטעון ט' ואין חפ"ל טוענין לו וז"ל שמו"ל פ"ל
י"ע טענות א"ת יתומים מותר להלות קיום לפ"ר והוא כ"כ פ"מ"ר פ"ל
דיבית קדמין

שמין קרקע ער
אצל מלוה מ' ט' שוחד לא יקח
עפי דין לא יקח ט' ט'

א דכתוב ועשית הישר והטוב זן לפנים משורת הדין יחזור זה לפרט
סקריות נחלת ועוקרים לזרות מאכזב נועל טליון: ב יל שוחד ער
רוק שלפניו או ששול דגנפא מזיין מיהו אפי' שוחד דגרים מזה ד' ז'
להקדים שלום לו אם אינו לגיל להקדים לו שלום: ג ואפי' מתוודע
משניהן יחד אסור לקבל: ד (וגדולה מזו אמרו לאם בא הנעל דין
לדין אחר המפסע על שפיך בזכותו אסור לו לקבלו נשעו לו פ' ח'
מלה שבוזא שטר שאין בו טמנות צריך הלוח לטעון השבע לטעון
ונכלה לומר ללוח שלם ואם טוען השבע ללוח פ' ע' ע' ע' ע'
לו כחל מעותיו וישבע בנקח ויטול ואם אין ללוח לפדותו
לכוף ללוח שיבע עד שיבע הוא תחלה נטן שוחד על הב' הוא
כליכ בדי שווא פרוע אבל בטענת שווא אין משביעין ליה כלל
פ' י' שטן וע"ל בלות ס' מעיף י' לבעמי' משביעי' חסענות שווא: ח'
ופלוח טוען נדא היודע' שווא פרוע נשבעי' שבועת היודע' ונוטלין נשבע
שלא פקדו' אדם ושלא מצאנו בין שטרותו שטר זה פרוע הוא) ע"ל כ'
פ' ע"ל אם היודע' טבע ע"י פקס של אביו מה דינו: י' ונשבע שהחליט
לפרך השבועת אין שומעין לו נפלין מהפכין שבועת המורה פתו דל'
מהפכין שבועת לא יודיעתא פלא מנעת התבע פתם בטע' דיון ס' ט'
וכפי' פ' כ' חטור ונשבע ונסעכ פהון שבועת הסותמין ואריסין אבאין
ואריסין השבע ל' פ' דמיפד אתה אותו ואפסם לך דיכול לאמר נועיל ב'
ה דין היפוך שבועת) ואם אין רועה מן הלוח רק שבועת היסוד אז יוכל
להפוך החיסת על המלוה נשע' פ' ס' כ'): תטע נפחייבת ל' בדין כד יפד
וחא טוען לא חיבוטו אלא כך הוי מודה במקצת ומייב לשבע נפחייבת
נעין בלות' פ' כ' עד חזקה לשבועת) תפס מטלטלין וטוען פתן עד ס'
דמיין צריך לשבע נקח' נמשכות הרשבא פ' אלף פ' א' אין לחייב תמון
לעיר אחרת לשבע מהמת שהב' הם או כדי שיתכייס (מתדיו ס' ע'
שנתחייב שבועת ופועה לשבע והטבע אומר איני פועה אתשבע עתה
תחזור למטעב ואולי סכחת תאפור או יבואו עדים או עק מיבואו ימים
וזה אומר איני פועה שתרחמי בכל פעם או תקבל שבועתך או תמחו
הקין עם התבע ודוחין את השבועת (וזה אם התובע הוא מן
ונוטלין ופועה להמתין אולי יודה והתבע או יוכל לפרך נישע' ב' פ' דין ה'
כחותזה פ' נח' ופותרין לו מעשה ב'ל ומהו אין התובע יכול לעכב שו'
ממון כשביל טענתו כדון אם יש לו עליו שטר פרוע וטוען עליו תשבע
שפרעתי כי אני איני פועה לשבע יכול הנתבע לומר אם תרצה לקבל
חריגי מוכן ואין חילוק בזה בין שבועת לאורייתא לשבועת דרבנן ושבועת
(ידב' ס' ד') דין שיודע הענין ויודע שאם ישבע התובע או תנתבע
לסקר יכול להפוך השבועת (אירם ס' ס' ד') ועל טענת העכוב
פ' מהרי' אררבי' ס' צ' אפי' חרם סתם לא מחרימין (וע"ל בלות ה'
ומדברי' קשרם נראה דהוי טענת ודאי אפי' להשביע עליו ומה
היטל בעל כהן חרם סתם ולא השביע להיחוקי:

אם יודע שיש לו חוב
אפשר להצילו באחד מאיבריו
והבא במחשבת דינו כרודף י' כ'
אחר שרודף אחר שרודף י' תרה: י' כ'
אבל שבנדיו שטור מה רשות ב'
והבירו נכשל בו שטור ס' תך סעיקם לח טו דיני ריפוי
היך ס' תך סעיקם חי

אם יודע שיש לו חוב
אפשר להצילו באחד מאיבריו
והבא במחשבת דינו כרודף י' כ'
אחר שרודף אחר שרודף י' תרה: י' כ'
אבל שבנדיו שטור מה רשות ב'
והבירו נכשל בו שטור ס' תך סעיקם לח טו דיני ריפוי
היך ס' תך סעיקם חי

הוא וליהו בשליו וכל המציאות יהיו גבשלו וגבה חובת
הוא בסוף מציאות ואם קנדגב וגזל קנה וקנה גניבה
שנתן חלקו הפסד שלו ואחר שחלקו הפסד
שאר ריוחים שחלקו ושא עליו עלילה בחנם
הוא חלק בו סי קעו סעיף יב: שותפת שיש להם זמן
הוא חלקין בזמן הזה יאין להם זמן חולקין כל זמן שירצו אם
יש בהן קצת דין חלוקה סעיף טז יש זמן ר לאותה סחורה למכור
לא מעבדין עד אותו הזמן יב ובזמן שאין חבירו בעיר חולקין
בפני ד בקיאים יאם הוא יד מעות חולק (בפני שנים) יד ירה ומניח
חלק חבירו בכד

תקין ואחר כך לא שלחה לו לפי ששמע שהיה מוכרה עם בפחות ממה שמוכרה בכיתו
ונם ב לו שלח ימכור עוד מאותה שנסלחה בידו היחיל והוא מפסיד בה ועתה כל ראובן
ותוכע כל שכרו משלם בלומבו כי מעבדו בלמעד שמעון שלח לו המותר מהסחורה
ואם כתב לו שלח למכור השאר בפולה ושמעון אומר כי גם ראובן עצמו יודע
שהיה נותנים לו פה יותר ממה שיקח הוא עם ושיחובן אמר לו פה תמכור הסחורה
פה כי הגי אקצא עם יותר נותנים לו כפועל בעל שמעון מי שפסקי עכמו
למלאכה או כמה היה כוחה לפחות מפכרו ובישב בעל מאותו טוחן וכמכירת הסחורה
השאר יפגע לו ואביא ראה מהלכי המכרם להביא תבונה ילא מצאן ובי (מהרמ"ט
סי ק) ועיין בפע סי של"ה ס"א: ונראה לי לדמות לדין כיכר את הפועל שהביא
לו סליחות סי של"ה ס"ב: עיין סוף אית פ"י (פתי האלף מהרי"ל אבן דקק"ס א):
קצת ואם לא האמין הסחורות בילו רק שנתן לו חלקו בגיווח עכור ערמתו שפיר
דמי (ט"ז) קצת יבן אם זקף החוב שיש להם פבר לזמן אחר: (תשובת הראש)
קצת שפני במעותיו הנויה וזה לא נתכוון בהסגנו לקנות לעצמו אבל כשהפסיד
יכול חבירו לומר אלו לא שנית לא הוילך הפסד: קצת עיין סוף דין הרמ"ה
סי י"ז: קצת חובת פרועי גרמי: קצת חלעיל קאי דמיירי בשותפי אף במציאה
אבל אם הם שותפים בעסק מיוחד לא: והעיסוק פסק דמציאה וגבה לעצמו
זהע"פ פדעת העיסוק ואפי' אם כתב בפירוש שאפי' מציאה יהיה בשותפות
לא נכלל בזה דנכה: קצת עיין לחלוק עם חבירו: (שע) קצת מאחר
שנתנה למעשיו (שע): קצת עיין בשע דין ססי קעו: קצת בשע
ואם שינה אויפסע או עבר על תנאי אפי' אין יכולין לחלוק על שיביע
הזמן האל משלם מה שהפסיד: קצת ואם אין בה דין חלוקה או שהיה
הפסד בחלוקתה הני אלו מוכרין אותה וחולקין הכלים נעיל סי קק"ז
ר: פ שותפים שניה להן סחורה בשותפת ומכר א' מהן את הסחורה בלא דעת
חבירו ונתיקר אחי אין חבירו שותפו מעכב על חלוקה ואין חלוקה מחויב
להחזיר הסחורות פוה"ל שדרכו בכך למכור השותף שחיות השותפות
יק שמחויב אותו שותף המוכר לשלם לשותף חבירו חלקו שהפסיד חותו
במכרו הסחורה קודם זמנה וראיה מפי קעו פ"י ד ומאה"ע סי פ"ו ס"ב
(כפי אה"ע ס"ג): ר"ה מעבדין שלח חלקו: רב או שלח קצתו זמן לשיעור
(שע) ר"ה דעבי ותקולי א"כ כלל אלא יעול בפני עדים כמה שונים במנין
שבין ותקולין דהא א"כ שומא (ט"ז) עיין במלע סקמ"ח: ר"ה בפני שנים
לכסיה בעלמא (שע כפי קעה) י"ה פ"י ואומה לפניהן שאינו רוצה עוד
בשותפותו ר"ה דיכול השני לומר נשתפתו עם אביכם מפני שידעתו

הוא וליהו בשליו וכל המציאות יהיו גבשלו וגבה חובת
הוא בסוף מציאות ואם קנדגב וגזל קנה וקנה גניבה
שנתן חלקו הפסד שלו ואחר שחלקו הפסד
שאר ריוחים שחלקו ושא עליו עלילה בחנם
הוא חלק בו סי קעו סעיף יב: שותפת שיש להם זמן
הוא חלקין בזמן הזה יאין להם זמן חולקין כל זמן שירצו אם
יש בהן קצת דין חלוקה סעיף טז יש זמן ר לאותה סחורה למכור
לא מעבדין עד אותו הזמן יב ובזמן שאין חבירו בעיר חולקין
בפני ד בקיאים יאם הוא יד מעות חולק (בפני שנים) יד ירה ומניח
חלק חבירו בכד

היה בקי בטוב מסא ימתן משל"כ את עמך ותה חייבך ש"ל לחזקתו ולומר חייבו
שתתף עמך ואנו אין דעתנו נוחה הימנך: ר"ה ונתעכב באונס: ר"ה ואם יש מנוח בזה
ע"פ במנהג: ר"ה יאובן ושמעון שקבלו חובת מאים בתורת עסקא ופסד החובות ופסק
אלו לשלם אלא כמו שהיה סוה בשעה שקבלו (ת"ה ראש): ר"ה פ"י ועדיין לא הגיע זמן הפדיון
ראובן ושמעון ולוי שהיו שותפים ונאט שמעון ולוי ונשאלו הן שותפים אלו חייבים יותר שאלו
אלפים ולא נשאר ע"ה רק ל"ה אלפים ונשא ונתן בן ראובן כל אלפים אלו זמרייה ושלם כל החוב
גם היתר כמה וכמה אלפים ונאלו יורשי שמעון ולוי ובהם מן ראובן (חלק מן הכוונות) ופסק
בס"ד דפי' הכוונה חלק אלפים אין ליורשים עליו כלום עם הטעם בס"י (ופיין בעוד סי קעו
לחם שחזיר עליו האלנה אין חולקין) וכו' לראובן א' לחבירו נשא ונתן בדמים אלו עד שיגיע חזמן
דשאל את לא יהיה לך ר"ה י"ג לך איתין שנעשו אחראין זה לזה הוא נעשה אחר קביעת חזמן
אל שותפות דמתחלה נמצא דכחולתו אעה תוי כאלו פינשו כחדיא שימאך עוד זמן השותפות
כיון שלקחו הממון לעסק השותפות ודבר זה אינו סיך במי שנעשה ערב קבלן בעד אותו
שלקח מעות לצדכו לכד ופ"ה אם מתחלה בסעת קביעת הזמן של השותפות קבלו השעות
שנעשו עליו אחראין זה לזה מ"ה גמ"ה בפלל הקביעות זמן וכסידיע זמן החלוקה
אין א' מעכב על חבירו לחלוק בשביל שיה ויתן שב עמו (ש"ה): ר"ה שני שותפין מחולקין א'
אומר נפרע לישראל וס' אומר נפרע לזוי ולא לישראל שומעין נמי שאומר נפרע לישראל
(י"ד ס"י קפ"ד) ודוק בשני שותפים חבל שליח מצויה לו המעלה שיפרע לזויים ולא ליתודים
הם פרע ליהודים הוי פוסט ומאט נמי אין כל כופין לשליח לפרוע לישראלים (כה"ה) וסוב
מצא להבה שכתב ואם יש לו מעות ומעלעלים וקרקע ואם לאו מעות לזויים ואם
אותו וקחויב בפללים שומעין לו ויפרע מעות לזוי ולישראל מעלעלים ומקרקע ע"כ
ואינה ל"כ דאם יש לו הפסד בערך שפרע לזוי ולא לישראל אין דין זה אמור וכלכד שלא
יערים (כה"ה): שני שותפין שנתנו סחורה לשמעון מתשותפת וכו' לחתיק בה מבח שא'
מן השותפים חייב לו היא לכדו ממקום אחר והשותף שוען סקר הוא שנשבע שמעון ונפטר
ונשבע השותף וגיבה מאותף: (י"ד ס"י קס"ז): ר"ה עיין בשע דין סי פ"ו ס"ג ופ'
קע"א פ"י"ד כתב מורם ל"ה לחין דין ג' או אגוד כבה"ד דסוף יכולו לזכות המעות וכפי'
ס' סמ"א כ' השמע קדתי יישוב: ר"ה ומא"ט א"ה"ה סדוצה לחלוק אומר אני אמלם חלק חבוי
איד לחמלוה יכול האידך לומר ביון שנעשה אחראין זה לזה הרי הוא כאלו אני חייב בפולה
וקרא להדדי מסתעבר ומא"ט דני ת"י עדיף: ר"ה ועשה בן סחורה לעצמוך ושלם ככל
הסטכ בזמנו חבירו יכול לעכב ולומר שאם נפסיק והשנים יותר מכוונתים מאחד:
ר"ה ח"ע דסבועה לאחד שבועה לאה

לשלוח לו על שליח מעות אפי' היו קטן ושלחו אינו חייב אלא
 יביע שהשליח משנה דעת הנושלה יעד בטל שלוחו
 שהייע לו היזק מהמת שליחות שולחו או יזו העלילה
 השליחות והפסידוהו מהזק יזו השליח לבד חייב סמי קפוח
 השולח שליח לזכות חובו או פקדונו ומסר הלוחה עי' אותו
 שליח ונאבדו פטור הלוחה אפי' שלח לו יעד עי' כתב שיר
 לשליח זה וזהו גיפור לוח שהוא כתב יד מלוח ואפי'
 השליח זה גוי או חשו

רעד במדה לו במסקל או במנין אע"ג זה"ל לכך הטעוהו מע' כיון דעסקת דתיה
 כסמורה לכן חולקין: (גמ') דעה ועיין בסמוך פ' רע"ו הטעם: רע"ו ופ"א
 כפי' קל"א פס"ל אם הלוח נתן המעות לערב לפדוע להוי המלוח ופסחם הגוי):
 רע"ז כפ"ע דה"ל פס"ל לו הגוי חצי החוב דהוי על פס"ל מ"ט המעות הן ס"ט
 מס"ל לכן מה שנשאר מן המעות בדמותה דמרים קיימא (ועי' פ' קצ"ג) מ"ט
 לעיל כפ"ל מה הטעם לגוי דמקבל מעות מאחרים ע"פ זכה בו וס' כפי' ע"ו והטעם
 למהוי זכו שניהן מה"ע: דעה בן שמאע מלפון הירמ"ב דלע"פ סתנו לו המעות
 כדורים מה"מ מאחר פערבן ומדמי העירב קנה הסמורה אל"ע סדעת השלים הית
 שתקטן יהי' לא"ל מה"ן וגם דאם לא עירב הסליח וקנה במעותיו על א"ל מה"ן מה
 שלו לבדו אפי"ה הסת"א דערבם הוא לפולם מיהו אם נתנו לו סלפתן המעות
 מתקלה מערבים והסליח ערוך אה"כ סך של כל א"ל כפני עצמו וקנה בס"ל
 לא אזלינן בתר דעת הסליח: דע"ט מתקלה בסעת חתונה וגם לכסום
 כסעת הקנייה: דפ' (ובסמיטו הדאון עיי' בט"ז) רפ"א ישבע שאירע לו
 פך וכך וס"ל פ"ל בה יד וס"ל ס"ע בה: מדכתב סין רואה לא ולקח
 בעליו הסבועא ולא יס"לם הא במקום רואין אינו נטור כסבועא

חמ אבות ש

(אין שליחות לגוי ויש שליחות לעבד ושפחה ונאשה) חלכך אפי'
 הדגוי געשה שליח נפי' לחמ"א ומתן אכל נעשה שליח לשאר עינים) וב'
 אין ישראל געשה שליח לגוי (כנעינן סיהא הסליח והמסלח בעטן ס'
 אכל עבד נאפי' ענד פנענ) ואשה שחם בני דעת וגם חייבים בקני'
 מעות געשו שלוחים למשיג ומתן אכל לא חשו שיהי' נכס'
 בני דעת לפיכך השולח קטן אע"ל חנוני (עיין בפע' דין) וקל"ה
 (החנוני) חייב לשלם נש"ל שלחו אלא להפיעו ולא היה לו שלוחה אלא
 עם בן דעת) אפי' פירוס לו ס"ל לח לו עי' קטן נע"ן כפ"ע דין יסוסק
 כאל סמ"ר לו כפירוס שיפ"ל עי' בנו הקטן אכל נשבר העלוח
 גזק ביד קטן חנוני פטור אם לא שלקחו מידו יעד ומת'
 תחלה לאחרים והחזירו לידו יעד האומר לחבני

לשלוח לו על שליח מעות אפי' היו קטן ושלחו אינו חייב אלא
 יביע שהשליח משנה דעת הנושלה יעד בטל שלוחו
 שהייע לו היזק מהמת שליחות שולחו או יזו העלילה
 השליחות והפסידוהו מהזק יזו השליח לבד חייב סמי קפוח
 השולח שליח לזכות חובו או פקדונו ומסר הלוחה עי' אותו
 שליח ונאבדו פטור הלוחה אפי' שלח לו יעד עי' כתב שיר
 לשליח זה וזהו גיפור לוח שהוא כתב יד מלוח ואפי'
 השליח זה גוי או חשו

רע"ב ויקא כמטבע שנשאר בעין כיד המנוט הוא לאמרינן כיון דהסונגיון נאפי'
 קטן הוא אין לו ליהנות ממנו עד שיביע לזכר הליון בעדו מס"ל כעלוחית
 אלא נשאר כיד מחנוני אין עליו לכאמו יותר מהלכ עבמו סמס"ר לזמן ואפי'
 לקטו מחנוני מה"מ אכנה מנצרת סכנוהיא מה"מ ס"מ חיה סמז"כ הסונגיון נע"ן
 ליד הקטן ולא היה כונה לסלוח עי' פ"ל ונאסר מיד הקטן היה פטור החנוני: רע"ג
 דל"ז אל בולמי"ב פ"ל כפירי' וחייב כלאונס' עד סיעצה כו מורה דמוריסו רעד
 ת"א קמ"ל דלת דוקא פסלטר כפירוס שלח לי עם הקטן הוא ילוינו מיהו א"ל א"ל
 ל"ל לי עם פלוט ל"ל ל"ל ידע מהיא קטן וחייב אל"ע שהוא קטן קמ"ל כיון דעל"פ
 י"ס מאמרו פטור סבול"מ: רע"ד עי"ן כפ"ע דידן פי' קס"ד יאוב"ן ספ"ל ע"כ
 חת"ס ועכו"כ ביד שמעון לתנו ללוי ונתנו לל"ל או לאתנו ונאמ"ל חס"ר (עי"ל
 פ"ל) שמעון הסליח פסע וחייב לל"לם ולאם אשתו נוסחת ונותנת בבית
 כפ"ג ביד אשתו פטור (כפ"ל ס"י ק"ב): רע"ז שמעון ששלח לכאוב"ן פיתטי'
 מה"ן א"ל מה שהוא חייב לו ומהמת אותו הסליחות מעליל הגוי על פ"ל
 חייב שמעון לסלק את הגוי מעל דואבן מתרי טעמים ולפי הטעם א"ל יד"ל לו כיון כמורס
 דאפי' לו לא היה חייב שמעון לראוב"ן אלא שלחו לזכות מה"ן כפ"ל ונכפ"ל אותו
 השליחות העליל עליו הגוי חייב שמעון לסלקו מעליון ואף דק"ל דהיכ"ל נסעל"ל
 על ספ"ליות מהמת סליחות דאין על דהמסלח לסלם תפלו"מ נזקו הפ"ל ס"ל
 ומהטעמי' הנזכרים בתשובה ופי"ל דהיזק גוסו של סליח מהמת סליח המסלח
 חייב המסלח לסלם לו נזקו מפי"ס דדוס"ן ס"ל לו למסלח נוע"ל כאלוה ס"ס
 דמ"ל) ודוקא שחיה סליח בחינם אכל א"ל היה סליח כפ"כ פטור המסלח אפי' כ'
 חזק ב"דוסו וע"כ לגוי כפ"ל ישראל אפי' לו שהיה לו איזה תועלת בערבותו
 א"ל העל"ל הגוי על הע"כ חייב הלוח לסלקו מעליון (עי' ת' מהל"ס לוב"ל
 ס"י ק"ו) ואם אחר שפטרנו העב"ם לע"כ מערבותו חזק והעל"ל עליו לז' פטור
 המסלח מלסלקו לגוי מעל הע"כ אכל היכ"ל ששלח הלוח להמלו"ה פיתפ"ר
 מה"ן מה שהוא חייב לו אפי' א"ל אחר שפדע מה"ן חזק והעל"ל על המלו"ה מהמת
 הסליחות חייב הלוח לסלקו מעליון ומיהו ימרים הלוח על המלו"ה מר"ס סת"ב
 פסקר טוען הגוי בעלילה סלעל"ל עליו: (פ"ט מה"מ פ"י) דע"ן ה"ט דכ"ל נזקו
 הסליח כמאונ"ו פ"ע מודים דפטור המסלח מא"ל כפ"י קע"ו א"ל נתפ"ס הסליח
 כ"דוסו שהיה סליח בחנם א"ל חייב לפדותו י"ס בו סל"ל (ע"פ ס"מ מי ספ"ל
 סליח וקיבל עליו לפדותו אכל הפסד ונתפ"ס כדכ"ך אפי"ה פטור ועי"ל כאלוה
 ס"ס דמ"ל) כלאונס"ל דלא ספ"ח הוא עי"ן ס"י ק"ל ס"ן ופ"ל דל"ה): רע"ח דק"י
 המעות הן כאלוהות הלוחה עד שיפדענו ליד המלו"ה או ליד קב"ל חזק
 הפסימו"ס של חובנים דאפי' א"ל ימד לו מום א"לם של סת"ב לו עי' כתב שיפ"לם אפי'
 סלח"ם עי' דני פטור מעע"ם מנה"ן ופ"ל ה"י אדרכי כ"ת פ"ל ס"י ד"ב (פ"ל): עי'
 וס"ל לו עי' ונאבדו פטור: עי"ל ואל"ל סלח והפטר:

באג"ל שיהיה לי עם מי שתדעך ושילחם לו ונתאבדו או נכר
צדקה לזה פטור והוא שישלח לו עני נאמן (אפילו גוי
בני אדם לשלוח עמו מעות הרבה) והוא שישלח בדרך
ליד העביר שם ממזג ואם שלחם באיש דע ודרך דרך י
כמה חייב לזה סי' ק"א סעיף א' אפילו אמר בפני עדים לאיש
א' אמור ללוח שדעתך לבא לבאן אם יתנם לך מעט ז' הביאם
לי ונתנם לו (ונתאבדו) לזה פטור ואם אמר לו אולי אין ללוח
שליך מה לך ובהתראה אליו אולי ישלחם על ידך ונתנם לו
לוח ונאבדו חייב לוח דאין זה כלל שליח סעיף ב' ז' מסר לו חותם
לא" ונאמר לך והביא לי מעותי זה והראה חותמו ללוח ועדים מעידים
שזה חותמו ולא ידעו אם עשיאו שליח לא נפטר הלוח בכך אלא
יחרים אם לא עשיאו שליח ויא' שישבע מלוח כדין נשבעי
וטעם" כתב לו כתב שליח לי עני לוי ושלחו וטען מלוח לא בתבתי
ולא שלחתי לך מט' ישבע הלוח היסת שכתב ידו ברא אליו ותיכ
שלחו ולא ידעו בבירור שזה כתב ידו רק מכיר שזה סימני אותיות
שהיה ביניהם סי' לוח או נפקד חייבים אחר שיחרים מי ששכח
כתב זה (ולא יונה) ויא' ישבע מלוח או מפקיד כדין נשבע ונטע
כפר מלוח או מפקיד בכתב ידו ואין עדים שיכולים להיים
והלך אומר נכיר אני (סתומת) וכתב ידך אם אין עדים שחפץ
אצלו או הלוחו סי' נאמן סי' נאמן סי' בשבועת היסור
ופטורים זיא בפקדון אפי' בשטר סי' פטור במזן שנאנסו
בידי טעו ואם אומר לזה ישבע לי השליח שנאנסו ישבע
שבועת שומרים (סעיף ה) ואם התובע מודה שהוא כתב ידו
אלא אינו מאמין שנתנו לשליח השליח ישבע טעו כג"ל טעו
ועל הלוח ונפקד שיתנו חרם ואם אומר שליח שנתן לבועלים
מה ששלחו לו והם אמרו לא קבלנו סי' השליח אינו נאמן
סי' אפי' הם שני שלוחים אלא השליח סב' ישבע היסת (ותראה
והנפקד מקבלים חרם סתם ממסרו ליד שליח ואם שליח אומר) שלוח ונפקד
לא נתנו לו כלום והם אמרו שנתנו לו סב' נשבע השליח
במעמד לוח או נפקד סב' והם נשבעים (להמלוה או להמפקד)

שב גמ"ק סיך דוקא כפכת לו או כל שלח לי כיד מי שתדעך הכל די אמר או כתב
שליח לי עני פלוני לא על המלוה התלוה כל השליח סב' אלא היה לו להוליה בדרך
זכ' כחוסן ונפטר הלוח וכל האומר או כותב לחבירו אפי' דינו לבינו סלח לי עני
פלוני ושלחו ונאבד פטור תלוה אם חודה המלוה סלח לי עני לאו העמק השליח
במקומו: שב' יהי פטע ענין לא תדעו אלא פירם לו (סעיף): שד' י"ג סלח לי
פלא עני סלח אם יתנם לך הביאם לי י' כנס צניבין דוקא סלח לך בפני עדים אכל
אם לא אמר בפני עדים לא נפטר באכירת השליח: ש"ה סי' אפי' בפני עדים אכל
לא מסני: ש"ו פלוני סלח לי הביאם לי: ש"ז דנין דלא א"ל שישלחם עני פלוני לא
ממני סימן: ש"ח סי' סלח השליח אמר לי לאמר לך שתשלחם לו כי סוף ענין לסן
ולא הוסיף לומר שישלחם על ידו כי זה לא קם המלוה בפיו סלח שאלם יתנם יביאם
לו: ש"ט זה מייכי כסאין מטח ביד המלוה על הלוח ומה נאמן הלוח במדו דלתלם
או החזרתי: ש"י והמלוה אומר לא סלחתי כתב ואחרים רימו בו את הלוח: ש"יא
לו אפי' בעדים על פה (סעיף): ש"יב דיבול לומר לחלם או החזרתי לך מדי לידך
עייק לומר מכיר אני שהוא כתב ידך ועל פיו מסרתי ביד שלוחי ופטורי ביד
כשהיה טוען לחלם או החזרתי ענין לשבע היסת: ש"יד בטענה מסרתי ליד
שלוחך במדו: ש"טו ובטען דין פסק דענין לשבע מה פעין של תורה: ע"פ
הטען והם היא מלוה בטען אין הלוח נאמן לזה חייב באונסין ואין סלחן טעו
מזן וחייב לשטם אמר שישבע המלוה סל' סלחן זה כתב ידו: ש"טז נ"ל שבועת שומרים

ככל במעמד השליח שבוטח בו ונמלוה או מפקיד ונפטר
שעשאו שליח להביא לחבירו שהלוח שלחו מעצמו או אחר
ואמר מלוח שלחוני לך והוא נתן לו סב' והמלוה אומר לא
שליח ישבע שליח (חיסת) סב' ונשבע מלוח וזה חייב לזה
שם ולא שביח סב' סי' ק"א: שומר חנם ישבע סב' שליח
ל"ג: שומר שכר נכס חייב בגנבה ואבדה ופטור נכס באונסין שולח
חייב אף באונסין: ש"ה רוב דינו פרשתי באות פ בפקדון שיש אפי' ש
סל כראוי חייב סל' כדלעיל סי' ש"ג: השוכר להעביר חבית במקום
ושברו אין זה אונם והוא שיש וחייב סל' סי' שד' נושאי סבל שיש
חביות שם דינו סעיף ה': ש"ש שכופר כמזן שאומר לו שמשנת בשלי
וקלקלת נהלה אומר סל' לא נשבע היסת ואם טוען שומר שכר
שנאנס ועדים מצוים שם יביא עדים או ישלם ואם לאו ש"ז
עדים מצוים שם ישבע כדבריו סל' ויכלול שלא שלח בה יד' קיבל
עליו ש"ש אף להתחייב באונסי' או לפטור גב' מגנבה ואבדה סל'
הכל לפי התנאי סל' ואם (אמר) סתם ע"מ שלא אתחייב באחריות
פטור גב' אפי' מפשיעה ודין שומר שומר לשומר תמצא סי' רע"א
סעיף ר"ג והלפ"כ:

שייך והל' דאין מפשיעין גם כלום דטענת הלוח היא וכלי סרעתי לסלוחך וטענת המלוה
היא טענת ספק סמא לא נכתב סלחן מפשיעין לטענת ספק אפי' היסת אלא חרם
שייח פי' סלחן לו דין סלחים: שייט ואף שנמנעו היסת אין נחשבים בעדים דבס' סרעתי
העדים לסב' אין תורת עדים עליהם: ש"ך כן איתא בפ"ע דידן: שכ"א כתבו
מהר"ל ורובן סלח מעות עם שמעון כלוי שהלוח לו ושמעון טוען שנתנו כלוי ע"י חסדו
ולוי סמר סל' קיבלם ישבע שמעון שמסרם לאשתו וחסדו שמעון תשבע שסמס
כלוי ופטורה ולוי ישבע סל' קיבל וראובן צריך לסלח לו (וע"ל סי' רל"ב)
זה: וע"י כ"ע דידן סי' כ"ע סב' כ"אובן סלח כלוי מלוני מעות ממעון
ועש"מ נשבע ר"אובן סל' למלוה מקצת ופטור כי סוף המיזגו נשכר ונפטר
הסלים: שכ"ד פי' הלוח או הנפקד נשבעין למלוה דמכרסין העד עם טענת המ
להעריכו היסת: שכ"ד לא רעה חשביה לכ"ל הלוח פטור ממשועטו (הל' סטן)
תשובה ב"ר) אלו הדין הם אפי' במלוה בטען אפי' בפקדון בטען (סעיף) שפה
ובשליח אומר נאנסו או מסרתי במלוה (סעיף) שכו' בנ"ל כדן נשבע ונטעל' שכ"ז
כ"ע לוי סב' בפליחות כ"אובן לזכות המלוה זהו משמעון ושמעון הלוח נתנו
לו וראובן אומר לא שלחתי סל' כ"ב"ל יצאיים זהובים וכל עשרים זהובים הביא
ישבע המלוה בנקה סל' קיבל ר"ק ר"ק וסלח סלחו ר"ק לכ"ב"ל ר"ק וסלחם הביא
סך חמשים זהובים ולוי חשביה יסב' היסת לשמעון הלוח סב' חמסי' זהובי נת
למלוה (וע"ל סי' ס"ב) והטור חלק וכל דהמלוה לפסיד אנפסי' וישבע הלוח ויטע
ודוקא בכ"ל שהלוח לא ידע סלח סלחו לזכות אלא חמשים אכל מי שהיה חייב
לחבירו כגון חמשים לזמן פלוני וחמשים זהו לזמן פלוני וכשהגיע זמן פועון
הראשון סלח שליח לזכות החוב והלוח סרע לו אפי' חמשים לא שבע ונטע
עדיין אז ישבע המלוה סלח סלחו אלא לזכות חמשים ולא נתן לו סלח ג'
סי' מ"ב: שכ"ח דין זה באות פ ס' וס' וס' נאנסה או נאנסה מחמת ספסע נאמני
ד"ב חייב: שכ"ט אדם פסק ליתן שכר לשומר ואינו משלם לו נחשב כס' עבד
הפסיקה כלפי' וכן אם אין לו לשלם יש לו דין שם (בית יעקב סי' קמ"ד) וע"ל
באות ס' סי' י"ע: שכ"ט כמזן שביא עליו לפשיע חמיון או נאנסה סרעתי ונאנסו
חפשיים שהיה ס' ע"ה ס' וס' כמות מה ע"ה ע"ה: ש"ל דאמר צריך
פיהו עניו סקוחות: סל' סי' סחייב בגנבה ואבדה:

נבית מע בנותות וא רועה להושיב אחר תחתיו אף דורים פחוס
 השני מעבב סי שיו: נסלע סי קנל ס"ח שוכר בזמנו נשבע
 לך מלפניו כלילה גובה כל היום ואחר הזמן בעל הבית נשבע
 וי שלט (פי פט) השואל מעב חייב בכל אונסין ואם יש משכון
 יל אצל גר והשואלו לאחר ליקח עוד על המשכון ונשרף
 פטור השואל פטור מעד מט בלה היה נכ נשרף שואל בהמה
 מעד ומתה מחמת מעה אותה מלאכה מעו (אף נחמור לקל) פטור
 פי ש"מ: ואם שאלו לזמן קצוב ומשכו מחויב המשאיל להניחו עד
 אותו הזמן ובסתם מחויב להחזירו כל זמן שירצה המשאיל סי שמו"א:
 ואם אחר זמן לא החזירו מיד חייב בגובה ואגדה כש"ש כשהיא עדיין
 בביתו שלחה בזמנו ע" בני ביתו או של מעו משאיל מעו ומתה בדרך
 פטור השואל ואם שואל שישלח לו משאיל ע" אחד מאלו ומתה
 בדרך חייב השואל סי שמו"ב: אם השואל סועף שמתה במלאכה
 ועדים מצוים שם מעט יביא עדים או משלם ספ' ובל"ה ישבע שואל
 שם: ספ' אם בתחלה התנה שלא לשבע ספ' ולא לשלם הכל לפי התנאי
 אף ספ' שלא קנו מידם שם"ד: שאל א' ושכר א' סי שמו"ה: ואם
 הבעל עמו במלאכה ספ' פטור מן הכל סי שמו"ו: שור של שואל
 היק לשור של משאיל אף תם משלם נזק שלם סי שמו"ז: מי שגשבה
 ספה או בורח מחמת סכנה ספו גית דין מתעסקין בנכסיו ומטלטלין
 נותנין לנאמן וקרקות יורדים שם ספו הורשים ואם חזר לביתו
 שמין מה שהשביחו ומה שאכלו ונוטלים כדין ארנים וי"א ספ'
 בשבח שמין ובפירות נוטל הכל סי רפ"ה שפט שליח עיבור
 ששכרו קצת הקהל סי של"ג נשכר ע" ומסועכדים נדבה ספ' חצי
 לפי הסכום וחצי לפי הגבלות ספ' סי נ"ד סק"ד: ספ' אכל ספר מלמד
 נדבה לפי המזון סי קס"ד ספ' שמו"ח ספ' פחת כלי או נכלה וכל א'
 עריך ליתק

שפט ואם אל המסכיר אל תרצה לעמוד בו על והניסוהו ותפטור משבירתו
 אומעין לו ואם רוצה להסכיר לאדם שאינו האן אין המסכיר צריך לקבלו
 נסי"א ס"א אם בסכיר יאובן ביטו לשמעון לטנה וקודם כלות סנה הסכיר
 לאחר קנין ואח"כ התרצה שמעון לראובן להסכירו סנית לשמעון ידוהגם
 כסנה סנית בבית ומה סהסכיר לאחר קנין אינו כלום (בית יעקב סי ע"ג)
 (ויטב דיני מסכיר ביתו לזמן ואם הם מחולקים בקדושה תמצא לעיל באו"מ)
 שע יאובן הדי בבית שמעון וקנה מציאה מן הדגב עיין ברי"ד דין גניבה: ספ'
 דיכול לומר אותך אני רוצה לקבל אבל לא אחר: שעב מסום דכל הנאה סלו
 שעד והבעלים הפסידו לנפס: ספ' עיין בסלע עיין בסע סי ש"מ ס"ה:
 שפט עיין בסמע"ס ק"ט סק"ו וסע בידן סי קס"ד ס"ה ועיין בסע א"ח
 סי נ"ג ע"ב ס"ד ובסוף אות ל הרבה דיער"ב: הנהגה כנעלי
 מלחמות חרס של שלום אם נתאבסנו אצל יהודים ע" הפרייר לז מזלים
 ד"ם